

NOVA SERIJA
LASO
CIJENA 3 DIN BROJ 46

U ime zakona...

JOHN F. BECK

U IME ZAKONA...

»Laso« Nova serija 1974.

Urednik: Ladislav Grakalić

Preveo: Juraj Bujan

»Laso« — Izdavač OOUR izdavačke djelatnosti »Vjesnik«, Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — V. d. glavnog i odgovornog urednika: Borivoj Jurković
— Tisak: OOUR novinsko-revijalna štamparija i OOUR TMG »Vjesnik«, Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — Zagreb 1974.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju): VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA, Zagreb

Cijena 3 d. Za inozemstvo: DM 1,40; ASCH 8; SFRS 1,60; HFL 1,30

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/2 — 1973. od 26. XI 1973.

I

Brvnara, sva u plamenu, srušila se uz zaglušujuću buku. Iznenadni nalet vjetra pjeskovitim je dvorištem kovitlao dim, pepeo, iskre i tamnom koprenom obavio četju jahača nepomičnih na svojim konjima. Sav očajan Jim Thompson piljio je u svježi grob. Pred očima titrala su mu slova užarenim željezom utisnuta na komadu daske zabijenom u zemlju: »Lee Thompson, osuđen i obješen zbog krađe stoke, 9. rujna 1881.« Jim se osjećao kao u nekom čudnom, tjeskobnom snu iz kojega se ne može više probuditi. Sjećanje na današnje jutro, kad mu je brat, smijući se, veselo mahnuo rukom, dok je on, Jim, krenuo u grad, još je više pojačavalo njegovu tjeskobu. Glavom mu je odjekivala potmula tutnjava konjskih kopita i škripa remenja i hamova.

Okrenuvši konja, Jim je ugledao polukrug hladnih, svjetlucajućih puščanih i revolverskih cijevi uperenih u njega. Suncem i vjetrom opaljena lica jahača odavala su da došljaci nisu nimalo prijateljski raspoloženi. Da su on i Lee s tim ljudima u »Wyoming-Star-Saloonu« u Blue-Valley-Townu svojedobno sjedili za istim stolom, pili viski i igra-

li poker, Jimu se činilo kao blijeda, daleka prošlost. Sada je u njima gledao samo strance i — smrtne neprijatelje.

— Ubojice! — procijedi Jim promuklo. Njegov dorat kopitima je bijesno udarao o zemlju prema prijetećoj četji jahača, kao da shvaća situaciju u kojoj se našao Jim. — Proklete ubojice! — promrsi ponovo jedva savladavajući bijes. — Wilburne, kladim se da je to tvoje djelo. Za to ćeš se gorko pokajati!

Osim Jacka Wilburna i njegova tamnokosog sina Colea, bilo je tu još nekoliko farmera iz Blue Valleya: Duff Nesbit, Stan Donovan, Kent Baxter sa sinom Larryjem, Mike Healy, zatim Wilburnov predradnik Neill Chetwood, lica punog ožiljaka, i još četiri Wilburnova kaubojka.

Jack Wilburn, zbijeni, brkati stočar, djelovao je odlučno i nepokolebljivo kao nikada prije. On, jedini od prisutnih, nije uperio oružje u Jima. Ruke prekrživši na jabučici sedla, promatrao ga je. Nijedna žilica nije zaigrala na njegovom širokom, plosnatom licu, dok ga je netremice gledao svijetlim, plavim očima. Oštar, zvonki glas pristajao je njegovoj vanjštini.

— Pazi što govoriš, Jime! Tvoj brat je dobio upravo ono što mu i pripada po našem zakonu.

Jim Thompson zaustavi svog konja ispred Wilburna. Lice mu je bilo blijedo, oči su mu blistale čudnim sjajem:

— Hoćeš reći — tvom zakonu, Wilburne?! Oko za oko, zub za zub, zar ne? To je zakon Blue-Valleya. Ti ga tumačiš kako tebi odgovara. Zbog toga i tvrdiš da našem kraju nije potreban šerif. Pravedne sudske rasprave uopće te ne zanimaju. Ili možda ipak?

— Lee je bio član bande Floyda Farragoea. S mog pašnjaka ukrao je goveda i otjerao ih u brda. Za takvo djelo u ovom kraju postoji samo jedna kazna — konopac. Ti znaš to jednako dobro kao i svi mi.

Jim se bolno nasmije:

— Znam još mnogo više, Wilburne. Ponajprije znam to da smo Lee i ja već dulje vremena bili prepreka na tvom putu prema vrhu. Zbog činjenice da ti na svom posjedu imaš nekoliko stotina goveda više od ostalih rančera, morali smo uvijek samo slijegati ramenima. Ti si mogao zasljepljivati svoje susjede i građane Blue-Valleya, ali ne i nas. Osim toga, zavidiš nam na našoj zemlji jer ni na što drugo ne misliš, već samo na to kako da proširiš svoj ranč. To su pravi uzroci smrti mog brata. Lee da je bio kradljivac stoke i ortak Floyda Farragoea i njegove bande? Upravo Smiješno! A vi, Nesbit, Donovan? Svi ste to znali i linčovali ste nedužnoga!

Rančeri obore glave kao da ih je netko udario bičem. Trojica — četvorica, oklijevajući, spuste oružje.

Jack Wilburn odlučno se protegnu u sedlu.

— Ne pokušavaj nas proglasiti razbojnicima, Jime! Cole je Leea uhvatio na djelu. Dosta sada s tim! Nije potrebno da se tebi još ispričavamo. Ti...

— Govoriš kao budući kralj Blue-Valleya, zar ne? Misliš li ti uistinu da je sve to tako jednostavno, Wilburne? — Nekoliko sekundi čulo se samo pucketanje vatre.

Zrak bijaše vruć i zagušljiv. Na licima jahača blistao je znoj. Cole Wilburn mamuzama udari svog riđana i dotjera ga tik do Jima. Pritisnuvši cijev svoje puške na Jimo-va rebra prosikta bijesno:

— Ponovi to još jednom, Jime! Vjerujem da sam krivo čuo.

Jim se polako okrenu prema Coleu. Ljutiti smiješak podrhtavao je na usnama rančerovog sina, otprilike istih godina kao što bijaše i Jim. Njegove tamne oči svjetlucahu pakosno.

— Ti lažeš, Cole — reče Jim mirno. — Imaš na duši nedužnog čovjeka.

Cole naglo zamahnu puškom, udari Jima i zbac ga iz sedla. Jimov dorat, ržući prodorno, počeo se propinjati uskovitlavši prašinu koja zastra Jima. S užasnim bolovima, Jim se valjao po zemlji. Kao kroz maglu vidio je u daljini tamne pošumljene brežuljke do čijeg se podnožja protezalo njegovo imanje, a iznad sebe surovo lice Cola Wilburna. Oružje se bljeskalo na suncu.

— Ne bih rekao, Jime, da ništa nisi znao o poslovima svog brata — reče Cole Wilburn ironično. — Previše ste slični i ne vjerujem da i ti

nisi član Farragoeve bande. No, nedostaju mi dokazi. Šteta!

Njegov pakostan smiješak zaboli Jima gotovo jednako kao i udarac puškom. Obuzimao ga je gnjev koji ga je naprosto tjerao da se podigne. Najednom ga obuze divlja odlučnost. Lee bijaše mrtav, a tu, na svom konju, u pakosnoj nadmoćnosti sjedi glavni krivac. Ništa drugo nije važno. Jim se maši revolvera.

Navlaka za revolver bila je, međutim, prazna. Izgubio je oružje pri padu. Začuje podrugljiv smijeh. Na zatiljku osjeti topli dah svog konja. Zatim ga snažan udarac u plečku odbaci naprijed.

Čuo je kako mu se sa svih strana približavaju koraci. Snažne pesnice zgrabile su ga za košulju i kožnati prsluk i podigle ga. Jim ugleda koščato, ljutito lice Wilburnovog predradnika Neilla Chetwooda. Dugačka brazgotina, od lijeve sljepoočnice do desne donje vilice, isticala se na njemu poput poteza kredom.

— Ne bi li nam možda dobrovoljno ispričao nešto o tvojoj vezi s Farragoeom — procijedi Chetwood bijesno.

Jim mu pljunu u lice. No istog trenutka Chetwoodova pesnica pogodi ga poput groma. U glavi osjeti strahovitu bol. Nekoliko sekundi činilo se da se neće izvući iz pandži Wilburnova kauboja. No, najednom se istrgnuo, navalio na Chetwooda i bacio ga na tlo. To kao da je prisutnim kaubojima bio znak da navale poput čopora divljih zvijeri i odvoje ga od Chetwooda. Jim se očajnički branio, no njegovi izgledi bili su minimalni, gotovo nikakvi. Njegovi zadihani protivnici, psujući i škripeći zubima, daleko nadmoćniji, lako

su ga bacili na zemlju. Čuo je kreštavi glas Colea Wilburna koji je sokolio svoje ljude. Jim ustade i bezglavo počeo udarati oko sebe. Njegovi udarci postajali su, međutim, sve slabiji. Sve više je osjećao kako mu ponestaje zraka.

Činilo mu se da je prošla čitava vječnost prije nego što su ga protivnici na trenutak pustili. Okrvavljen, prašan i znojan, ležao je u pijesku i kao kroz debeli zid čuo glasove oko sebe.

— Na noge s njime! — zapovijedi Jack Wilburn hladnim glasom.

Kauboji poslušашe zapovijed, zgrabīše Jima i podigoše ga. Kao kroz mlječno staklo, gledao je Wilburna.

— Kako si samo ponosan na sebe i zakon Blue-Valleya, rančeru — jedva dišući procijedi Jim.

— Dovraga, njemu još uvijek nije dosta! — zareži Chetwood. Njegove velike mamuze zveckahu glasno dok mu se ponovno približavao. Lice s bijelom ogrebotinom postavi se pred Jimovim. — Thompsona, želim od tebe čuti nešto drugo! Hajde, ispričaj nam brzo!

— Nitko da ga nije više taknuo! — javi se najednom hrapavi, oštri glas. — Dalje od njega! Pustite ga da odjaše!

Kent Baxter, najstariji među rančerima iz Blue-Valleya, koji se do sada držao po strani, svoju vinčesterku uperi u grupu razjarenih kauboja. Bijaše to mršav, sijed čovjek na čijem je licu život, ispunjen samo teškim radom, ostavio svoje tragove. Ostali su zbunjeno buljili u nj misleći da je najednom izgubio razum. Cole Wilburn nasmiješi se zlobno.

— Baxteru, reci još da ćeš pucati na nekoga od nas samo da bi pomogao tom kradljivcu stoke. Čovječe, ti ne znaš u što se upuštaš. Larry, urazumi svog oca dok još nije kasno!

Kao iz kamena isklesan, Baxter je nepomično sjedio u sedlu i čvrsto stezao svoju pušku. Samo oštre crte oko njegovih usana odavale su unutrašnju napetost.

— Larry, dovedi Jimova konja! — zapovijedi svom sinu, a zatim se obrati ostalima: — Pucat ću na svakog tko ga pokuša zadržati. Cole, to vrijedi i za tebe!

Cole pogleda svog oca čije je lice bilo hladno i bezizražajno kao i prije.

— Oče, što ti kažeš na sve ovo?! Baxter je poludio!

— Larry, kreni! — promrmlja Baxter. Njegov sin zbunjeno je pogledavao sad oca, sad ostale. Niz blizjedno lice tekao mu je znoj.

— Oče, ja...

— Učini što ti rekoh! — prekinu ga Baxter oštro. — Jim i Lee bijahu oduvijek naši prijatelji. Ne želim promijeniti svoje mišljenje samo zato što Wilburn tako želi.

— To ćeš još zažaliti, Baxteru! — poviče Cole bijesno. Njegov otac još uvijek je šutio.

Kauboji i rančeri pustili su Jima. Posrćući, ošamućen stajao je u sredini na slobodnom prostoru. Larry Baxter prstima zagladi kosu i napokon odlučno pođe da dovede Jimova konja. Upravo grobna tišina vladala je dok je Larry doveo dorata i Jimu u ruke pružio uzde. Ne progovorivši ni riječ, ljutitim pogledom ošinu Jima i ponovno stade u stranu.

— Naprijed, Jime! — procijedi Baxter. — Uzjaši! No znaj da Larry i ja sa čitavom stvari nemamo nikakve veze. Privukao nas je dim zapaljene kolibe. Za Leea je, međutim, to bilo prekasno. Da sam mogao, vjeruj mi, bio bih spriječio linčovanje.

Jim pokuša nešto reći. No, u glavi mu je strahovito šumjelo. Morao se čvrsto držati za jabučicu sedla. Tek sada je osjetio koliko je teško izudaran. Uspio se ipak nekako popeti u sedlo. Čim njegov dorat krenu, Jim se zanjiše i gotovo pade. Grčevito se držao u sedlu nastojeći održati ravnotežu. Chetwood krišom dotaknu držak revolvera. Jack Wilburn podignu ruku; Chetwood zastade.

— Do zalaska sunca Jim mora napustiti dolinu. Poslije toga, bez opomene, pucat ćemo na njega. Kente, za tebe bi bilo bolje da odeš zajedno s njim.

Baxter odmahnu glavom:

— Meni je mjesto u Blue-Valleyu. To mi pravo nitko ne može osporiti. Još je malo prerano, da prijetiš. Nisi još ono što želiš biti — svemoćni vladar Blue-Valleya.

— On to nikada neće ni biti — naprežući se prkosno reče Jim Thompson. Njegov dorat krenu i topot kopita naruši tišinu. Pred brkatim, snažnim stočarom Jim na trenútak zaustavi konja, zaboravivši slabost i bolove. Pogledavši Wilburna ravno u oči, dobaci:

— Vratit ću se! Neću dopustiti da ostvariš svoje namjere, Wilburne! Obećajem ti to!

— To će značiti tvoju sigurnu smrt — hladno odvrati Wilburn.

Jim nestade u dimnoj zavjesi što se dizala iznad ruševina brvnare. Konj ga ponese pravo u sjene jela i borova. Jim mu prepusti da ga sam nosi. Bio je isuviše iscrpljen a da bi mogao misliti na nešto drugo osim na to kako da se održi u sedlu.

Koliko dugo mu je to uspijevalo nije znao. Najednom osjeti da je oko njega postalo sve tamno.

* * *

Pucketanje vatre paralo mu je uši. Jim odmah pomisli na svoju plamteću kolibu i bratov grob obavijen dimom i pepelom; taj prizor, zacijelo, nikada neće zaboraviti.

— Popij ovo! — začuje Jim neki strani glas. — To će te okrijepiti, mladiću. Okrjepa ti je potrebnija od bilo čega. — Prigušen smijeh poprati te riječi. Jim otvori oči.

Bio je naslonjen na komad odvaljene stijene. U prvi tren zaslijepila ga je svjetlost logorske vatre koja je plamtjela nešto niže, stvarajući u tami crveno-ljubičasti krug. Ljudi, koji su čučali naokolo ili sjedili na kamenju, pokrivačima i sedlima, u početku su Jimu bili nalik na mračne prilike. Zatim ih je razabrao jasnije.

Svi bijahu obučeni u kaubojska odijela. No, sudeći po teškim opasacima punim metaka, revolverima, puškama i noževima — činilo se kao da su krenuli u rat. Njihova lica grubih crta, opaljena suncem, bila su neobrijana. Čupava kosa mnogima je pokrivala ovratnik košulje. Znatiželjno su promatrali Jima. Nekoliko njih se smijalo. No, nije to bio nimalo prijateljski smijeh.

Jim upravi pogled u čovjeka koji je stajao pred njim i pružao mu li-

meni lončić iz kojeg se nešto pušilo. Znatno se razlikovao od ostalih. Obučen u elegantno, prugasto odijelo, noseći košulju s naborima i kravatom, sličio je kockaru iz nekog od najskupljih lokala u St. Louisu ili New Orleansu. Pomno njegovana crna bradica upotpunjavala je taj dojam. Smiješio se bodreći Jima.

— Popij! To je kava s pravim »kentucki-viskijem«; pola kava — pola viski. Piće koje bi čak i mrtvaca ponovno vratilo u sedlo!

— Hvala — promrmlja Jim mehanički i zgrabi pruženi lončić. Ispivši gutljaj stresao se, no, popio je više od polovice neobičnog »koktela« i uistinu osjetio da bolovi popuštaju te da mu se malo-pomalo vraća snaga. Čovjek u gradskom odijelu nasloni se na stijenu pored Jima, prekrsti noge i spretnim prstima počeo savijati cigaretu.

— Ti ušljivi stočari loše su postupali s tobom, Thompsonsone, zar ne? — upita Jima. — Sada si među pravim ljudima, a rančerima ćemo pokazati koliko su u stvarnosti jaki. Bit će to prava svečanost za tebe mladiću, obećajem ti to.

Jim spusti lončić.

— Ti si Farragoe? — zapitao kicoša.

— Da — odvrati on. — Koga si mislio sresti ovdje u brdima? — smješeći se doda Farragoe.

— Nikog, zapravo — odgovori Jim hladno.

Farragoe htjede zapaliti cigaretu, no zastade i prodornim pogledom odmjeri Jima:

— Nisi li dojahao ovamo da se, poslije svega što se dogodilo u dolini, priključiš mojoj grupi?! — zapita Farragoe. Glas mu je zvučao sas-

vim drukčije nego malo prije — oštro, odlučno i hladno.

— Ne — odgovori Jim sasvim mirno.

S druge strane vatre podigli su se jedan za drugim revolveraši Floyda Farragoea. Lijeno su se primicala mjestu na kojem su sjedili Jim i Farragoe. U odsjaju crvenog plamena njihova su lica djelovala grublje i opasnije nego što su bila. Farragoe se najednom opet nasmiješi:

— Možeš nadoknaditi izgubljeno Thompsona — reče slegnuvši ramenima i pripali cigaretu.

Jim ustade. Na trenutak kleknuše mu koljena a čelo mu obli hladan znoj. No slabosti nestade jednako brzo kao što se i pojavila. Njegov glas zvučao je odlučno.

— Odjahat ću dalje.

— Bez riječi ćeš ustuknuti pred Wilburnom i njegovim pristalicama? Smatrao sam te drugačijim, Thompsona — reče Farragoe očito zatečen Jimovom odlukom.

— Budem li se borio, činit ću to na svoj način, a ne kao...

— ...kao partner zloglasnih razbojnika? To si htio reći, zar ne?

— Zapravo... da — odvrati Jim mirno.

Lice Floyda Farragoea prekrije bezizražajna maska.

— Nemoj se nadati da će ti netko priskočiti u pomoć, Thompsona. — Pušeci on nastavi mirno: — Sam protiv tako moćne gomile nemaš nikakvih izgleda. Ni najveća mržnja neće ti tu mnogo koristiti. A mržnja mora da te je cijelog zaokupila. Nećeš pogriješiti ako se priključiš mojoj grupi. Kod mene bi mogao dotjerati daleko. Tvoja mržnja bi ti u tome mnogo pomogla. Sada smo na

istoj strani. Ljuto se varaš ako misliš da sam ja zainteresiran samo za goveda u Blue-Valleyju. Toliko nai-van ipak nisam. Razmisli o tome, Thompsona! Na tvome mjestu ne bih dozvolio da se ti momci iz doline izvuku nekažnjeni. To, uostalom, duguješ i svom bratu. Ne misliš li ti tako?

Činilo se da Farragoe nije opazio kako je Jim nabrao usnice i stisnuo pesnice.

— Ti si đavo u ljudskoj spodobi, Farragoe — procijedi Jim.

— Takav je moj posao — odvrati Farragoe mirno.

— Onda zacijelo znaš i to da bi Lee možda još bio živ da se ti sa svojom razbojničkom družinom nisi pojavio u Blue-Valleyju.

— Koješta! To su tričarije koje nas neće odvesti nikamo. Ti se moraš odlučiti, Thompsona, i pazi da ne pogriješiš — reče Farragoe značajno, pogledavši Jima pravo u oči, nestrpljivo očekujući njegovu odluku.

— Već sam odlučio — odvrati Jim hladnokrvno. — Hvala za kavu i viski. Nas dvojica nemamo više o čemu razgovarati. — Odlučna koraka pođe zatim pored Farragoevih ljudi koji su nepomično stajali očekujući što će učiniti njihov vođa. Uputi se ravno prema svom doratu kojeg je ugledao s druge strane vatre.

Poslije nekoliko koraka Jim začu je oštar glas Floyda Farragoea.

— Thompsona!

Jim zastade i polako se okrenu prema njemu. Vođa razbojnika bio je izvadio cigaretu iz ustiju, no još je uvijek sjedio nemarno naslonjen na stijenu.

— Griješiš, Thompson! Postoje samo dvije mogućnosti. Treće nema. Svakog onog tko nije uza me smatram svojim neprijateljem. Svakog — bez iznimke! Nemaš, dakle, drugog izbora, osim da mi se priključiš — ozbiljnim glasom reče Farragoe.

— A ako to ne učinim? — zapita Jim mirno.

— U tom slučaju odavde nećeš otići živ — zaprijeti Farragoe. — Sve je jednostavno, ne čini li ti se?

Nekoliko trenutaka njih dvojica, sasvim različiti po svom karakteru, bez riječi su se gledali. Jim je u očima Floyda Farragoea primijetio odlučnost čovjeka koji nema ni najmanje samilosti. Raširivši ruke Jim reče:

— Ako je tako ne želim postati samoubojica. — Vрати se zatim do stijene i sagne se prema limenom lončiću. No, umjesto da dohvati lončić, divljim se skokom baci na Farragoea i sruši ga.

Iz grla momaka pored vatre ote se iznenađeni krik. Farragoe nije progovorio ni riječ. Jim mu pokuša oteti revolver. No, Farragoe se spretno, poput divlje mačke, uspije izmaći i Jimu u lice baciti šaku pijeska. Jim osjeti kao da mu u očima gori vatra. Premda zaslijepljen, ipak se baci na razbojnika i udari ga.

Farragoe koljenom pogodi Jima u trbuh. Poštena borba njemu je bilo nešto sasvim strano. Bilo mu je važno samo da protivnika brzo savlada. Jim se, jecajući, savio u pijesku. Na zatiljku osjeti hladnu, čeličnu cijev revólvera.

— Stani, Butche! — začuje zatim glas Floyda Farragoea.

— Ne ti! Taj zadatak preuzet će McWynn! Hej, McWynne, jesi li razumio? Došao je trenutak da dokažeš kako uistinu spadaš k nama. To je, da tako kažem, tvoj prijemni ispit. Dovraga, McWynne, sjediš li na ušima? Butche, makni se! Thompson pripada njemu. Gubi se već jednom, Butche, ti prokleta krvopijol!

Butch odmaknu revolver s Jimovog zatiljka. Začuje se zveket mazuza. Jim se okrenu. Visok, plećat muškarac, četrdesetih godina odmjeravao ga je pogledom. Grube crtē lica odavale su čovjeka kome život nije donio baš mnogo radosti. Ispod prašnjavog šešira provirivali su mu pramenovi svijetlo-plave kose.

— Možda se sada predomislio, šefe — obrati se McWynn vođi.

— Svejedno mi je. Svrši s njim, McWynne! — zapovijedi Farragoe oštro.

Visoki, plećati čovjek udari Jima nogom u rebra.

— Ustaj! — prodere se glasno.

Jim posluša. Stotine misli mu se motalo glavom. Nije vidio izlaza iz nezavidne situacije. McWynn se polako odmaknu od njega. Lice mu bijaše hladno, ukočeno i nemilosrdno. Farragoe strese prašinu sa svog odijela i prosikēe bijesno.

— Prokletstvo! Ako kažem, svrši s njim, onda mislim s revolverom u ruci!

— Upravo to i namjeravam — odvrati McWynn i pogleda Jima. — Dajte mu revolver. Nemam običaj pucati na nenaoružana čovjeka. Dokazat ću ti Farragoe da zasluženjem tvoje povjerenje.

— Čovjek s principima — dobaci smiješeći se neki bradati mršavi momak. — Floyde, pitam se nije li zalutao k nama. Imaš slabe živce, McWynne, hej?

Farragoe je upitno pogledavao čas novog člana svoje grupe, čas Jima Thompsona. McWynn je sličio ledenom kipu.

Što je dulje promatrao McWynna, Jim je sve manje osjećao bolove u želucu. Istodobno u njemu se probudi nova nada i neizreciva želja da do kraja brani svoj život, da ga što skuplje proda.

Lice Floyda Farragoea opet se razvedri.

— U redu, McWynne. Kako želiš... Butche, svoj revolver dodaj Thompsonu! Zatakni mu ga za pojas! — reče Farragoe te vitkom čvrstom rukom iz navlake izvuče vlastiti revolver. — Više od jednog metka Thompson neće ispaliti, pa da je ne znam kako brz... McWynne, izlažeš se opasnosti na vlastitu odgovornost. Hajde, Butche! Učini što sam ti naredio!

Oklijevajući, mrzovoljnog lica, bradonja pođe prema Jimu. Uskoro Jim osjeti težinu oružja na svom opasaču. Butch se naglo povuče natrag. McWynn se, međutim, ne pomaknu ni centimetar.

— Brojim do tri — objasni Farragoe. — Jednaki su izgledi za obojicu — smijao se zabavljajući se.

— Nije potrebno — reče McWynn hladno. — Igra je već završena. — Upravo nevjerojatnom brzinom — prema kojoj bi Jim bio nemoćan — on potegnu svoj revolver. Jim je tek napola izvukao revolver iz korica, a cijev McWynnovog revolvra je već bila uperena u

njega. Svi su očekivali da će slijedećeg trenutka mladog kauboja McWynnov metak oboriti na zemlju.

No, McWynn munjevito uperi oružje u Farragoea.

— Predaj se, Farragoe! — poviče zatim oštrim glasom. — Prije nego što i stigneš uperiti oružje u mene, bit ćeš mrtav. A vi ostali — ne pokušavajte učiniti nikakve pogreške! Vaš vođa mogao bi to platiti glavom.

Svi stajahu kao ukopani. Floyd Farragoe problijedi. — Čini se da se u naše gnijezdo uvuklo njuškalo, zar ne? — procijedi Farragoe bijesno.

— Ili točnije rečeno, šerif Scott McWynn — odvrati plećati muškarac mirno. — Odbaci revolver! Sjećam se i predobro, Farragoe, da na tvojoj potjernici piše: »živ ili mrtav«.

Revolver razbojnika pade na zemlju. Farragoe se kiselo nasmija:

— Visoka cijena za bezvrijedan Thompsonov život. Rasplinut će se tvoj san o tome da razbiješ moju bandu i da napokon ne moraš više strahovati od nas... Tko ovdje ima više sreće? Thompson ili ja? No, McWynne, ti gade, to još nije sve. Neću mirovati dok ti ne skinem skalp. Nitko meni neće pomrsiti račune! Najmanje ćeš to uspjeti ti! A ti, Thompson, još ćeš se gorko pokajati zbog svoje nepromišljenosti.

— Previše pričaš, Farragoe — odvrati mu McWynn hladno. — Time nećeš popraviti svoj položaj. Thompson, je li tvoj revolver spreman? Dobro pazi na ove razbojnike, a ja ću dovesti konje!

— U redu, šerife — spremno odgovori Jim, još uvijek ne mogavši potpuno shvatiti taj iznenadni obrat. Znao je samo da, osim Kentu Baxteru, nikome ne duguje više nego Scottu McWynnu.

Razbojnici koji su stajali oko vatre propustiše McWynna. Nijedan se ne pomaknu kad McWynn pored njih prođe prema konjima. Jim je u ruci grčevito stezao revolver. Vatra se polako gasila, svjetlost postajala sve slabija.

Butch najednom prasnu u grohotan smijeh. Šerif zastade na pola puta do konja.

— Njuškalo je već pogriješilo, Floyde — reče Butch glasno. — Revolver u Thompsonovoj ruci je, naime prazan. Smijao se kreštavo. U pola smijeha naglo zastade. — Dajmo im što im pripada, momci! — zakriješti uzbuđenim glasom.

Jim smjesta pritisnu okidač. Začu se, međutim, samo »klik«. Razbojnici, svi kao jedan, potegoše revolvare. McWynn se baci na zemlju.

— Ovamo, Thompson! — viknu McWynn a istog trena opali prvi hitac iz svog revolvra. Prodoran krik odjeknu s mjesta gdje su bili razbojnici. Zatim nastade zaglušujuće praskaŋje pušaka i revolvra. Jim se svom dužinom baci na zemlju; iznad njegove glave zujali su meci.

Farragoe je izdavao naređenja svojim ljudima. Prašina i dim dizali su se iznad sve slabije vatre. Užareni komadi drva letjeli su na sve strane kad je nekoliko metaka udarilo u oganj. U čitavoj toj zbrci vidjele su se samo sjene kako trče amo-tamo. Jim se otkotrljao po pijesku i nestao u tami izme-

đu stijenja i žbunja. Na rukama i koljenima puzao je dalje. Iza sebe čuo je još uvijek povike i psovke. Konji su divlje rzali. Pucnjevi su, međutim, odjekivali sve rjeđe.

— Tamo preko! Više lijevo! — poviče Farragoe bijesno. — Dovraga, ne trčite neprestano nasumce poput jata poplašanih kokoški! Dovedite mi tog momka! Bacite mi ih mrtve pred noge ili ću vam oderati kožu, vi nepokretne vreće!

Dašćući, Jim se popne na stijenu. Logorište bijaše obavijeno tamom. Pošumnjene padine Windriver-Rangea u tami su bile nalik na zidine golemog zatvora iz kojeg se ne može pobjeći. Jim se spotaknu i posrnu, ali se hitro pridiže i pođe dalje.

— Hej, Thompson! ovamo! Ja sam, McWynn — začu Jim prigušeni šerifov glas.

Trgnuo se čuvši šapat i pomislio da je to možda zamka. Nije, međutim, imao drugog izbora. Posrćući pođe prema mjestu s kojeg je začuo glas. Iza jedne stijene čekao je šerif s dva osedlana konja. Sav zgrčen od bolova, visok, snažan čovjek čvrsto se držao za stremen svoga konja.

— Gdje vas je pogodilo? — tiho zapita Jim.

— U desni lakat! Prokleta bol. I baš desnicu u kojoj držim revolver. Nikada više se neću moći služiti njome.

Jim se osjećao nelagodno vjerujući da je kriv za šerifovu nesreću.

— Žao mi je da ste radi mene...

McWynn ga odmah prekinu.

— Dovraga, nije ni mjesto ni vrijeme za ispriku, moj mladiću! — Jim je očekivao da će na njegovom oporom licu opaziti tragove srdžbe.

No, šerif mirno nastavi: — Imat ćeš još dovoljno vremena i prilika da mi vratiš sve ono što mi duguješ. Ni u snu ne pomišljam na to da odustanem od izvršenja svog zadatka u Blue-Valleyu. Neću priuštiti to zadovoljstvo tom đavoljem sinu Farragoeu. Kad to zatreba, ti ćeš mi pomoći u mom poslu. Borit ćeš se za zakon i red. Rame uz rame sa starim Scottom McWynnem. To je moja cijena, Thompsonsone.

Unatoč ozlijeđi, McWynn je, činilo se Jimu, djelovao opet onako hladno i odlučno kao i prije kad ga je još smatrao članom Farragoeve bande. Čak i s omčom oko vrata, čovjek poput McWynna ne bi mogao misliti ni na što drugo osim na svoj zadatak.

Jim je šutio, a činilo se da ni šerif ne očekuje nikakav odgovor. Samo je napeto osluškivao. Desno, nešto podalje od njih, najednom prasnu neki hitac. Jeka se gromko odbi od stijena.

— Ovamo! — zakriješti netko.

McWynn se odvaži:

— To je naša prilika, Thompsonsone. Sad ili nikad! Vinuvši se u sedla i poklopivši konje, McWynn i Jim brzo nestadoše u noći.

II

Deset mjeseci poslije.

Mukli topot konjskih kopita uznemiri mladu djevojku iza prirodnog zaklona načinjenog od stabala i panjeva borova i jela koje je srušila oluja. Ona se naglo okrenu. Njeno lijepo, glatko čelo najednom se namršti. Dva jahača divljeg izgleda tjerala su svoje konje preko suncem obasjane visoravni i pobjednički se cerila.

Pri svakom udarcu kopita zanjihase se teški, o njihove kukove obješeni, revolveri.

Nježno i vitko tijelo mlade djevojke lagano zadrhta. Ona munjevito zgrabi svoju vinčesterku, očajnički podiže cijev i opali. Prasak snažno odjeknu narušivši tišinu koja je do pojave jahača vladala krajem.

Dvojica momaka zaustaviše konje. Njihova prepredena, gruba lica nisu se više cerila. Djevojka je žurno repetirala i povukla obarač. No, puška ne opali. Jedan od došljaka, mršavi dugonja koji je imao čupavu bradu, nasmija se glasno:

— Prazna, gospođice! Točno kao što smo predvidjeli — dobaci bradonja zlobno.

Djevojka tiho zajeca, ispusti pušku i natraške pođe prema šumi, nadajući se da će među drvećem naći bolji zaklon.

Nekoliko minuta vladala je opet grobna tišina. Sve bijaše kao ružan san. Plavičasti obronci Windriver-Rangea svjetlucali su iznad blage sumaglice.

Hici što odjeknuše u dvorištu malog ranča na rubu visoravni najednom prekinuše grobnu tišinu. Zavjesa barutnog dima protezala se od zemljane ograde bunara jasno se odražavajući na sjajnom sunčevom svjetlu. Iz sjenovite borove šume, koja je poput zida u obliku polukruga okruživala imanje, sijevali su bjeličasti bljeskovi vatrenih cijevi.

— Jane! — zaori prema brežuljku zabrinuti, hrapavi glas muškara. Djevojka potrča preko čistine. Dvojica jahača iznenada trgnuše svoje revolvare i čvrsto ih držahu u pesnicama. Ponovno zavlada tišina.

Povik »Jane!« — ponovi se poput slabe jeke.

Bradonja se uspravi u sedlu i opali metak u zrak.

— Dolijao si, Donovan! — poviče zatim cereći se. — Tvoja sestra je u našim rukama. Odbaci svoju čegrtaljku i dođi ovamo ako ne želiš da je zadesi zlo. — Spustivši se natrag u sedlo, prasnu u grohotan smijeh.

Iza bunara u dvorištu ranča pokrenu se sjena.

— Ne miješajte Jane u to, vi neotesani nitkovi! Ona će odjahati u grad jer nema nikakve veze sa svim tim.

— Donovan, na to si trebao misliti ranije! — javi se sada iz šume hladni, naduti glas. — Učinit ćeš ono što je Butch tražio, inače sestru nećeš više vidjeti živu. To ti je sada sve što je preostalo od tvoje proklete tvrdoglavosti. Morao si platiti danak kao i svi ostali. Da si nas poslušao, ne bi sada imao neprilika.

— Proklet bio Farragoe! — poviče muškarac iza bunara te zapuca prema šumi. — Zar nikada nećeš naučiti kako se bori pravi muškarac, ti gadni razbojniče? — Glas mu je, međutim, odavao još samo bespomoćno, bijesno jecanje.

Na čistini bradonja je opominjao kreštavim glasom: — Još samo jedna ovakva greška, Donovan, i do groba ćeš proklinjati sam sebe, budalo! Dajem ti minutu vremena; ako ne dođeš ovamo...

— Stani, ostani gdje si! — zavapi očajno Jane.

No, dolje iza ograde bunara pojavio se snažan muškarac. Osamljen i izgubljen, rančer je stajao na sredini prašnjavog dvorišta.

— Baci pušku! — zapovijedi Farragoe iz šume. — Butche, Craige, dovedite ga gore! K vragu, Donovan, brže s tim!

Donovan odbaci karabin. Glas mu je sada zvučao umorno i slomljeno.

— Farragoe, znaš dobro da nemam toliko novaca koliko tražiš.

— Mogao si mi ponuditi i goveda. Ali ne! Htio si svakako glavom kroza zid. Sada ćeš dobiti ono što si zaslužio. Nećeš uzgojiti ni jednu kravu u Blue-Valleyu. Za jedan sat tvog ranča više neće biti. Sam si to htio. A sada bez ikakvih gluposti, Donovan! Kreći!

Jane Donovan grčevito je lomila nježne, tanke prste.

— Ne, Stane! Oni će te ubiti! Dobro ih poznaješ! — poviče Jane sva zdvojna.

— Misli na svoju sestru! — odvratilo Butch bijesno.

Samo minutu, nimalo dulje! Njegove oči opasno svjetlucahu, dok je svog konja bio dotjerao tik do mlade djevojke.

Stan Donovan sporim koracima pođe prema podnožju travom obraslog obronka koji je vodio do visoravni. Spustio je glavu ne gledajući ni lijevo ni desno.

— Nitkovi, ubojice! — šaptala je Jane Donovan bez daha. Grozničavo je pogledavala sad na jednog, sad na drugog razbojnika. Najednom ona ponovno potrči i pored Butcha pokuša pobjeći u šumu. Grubim udarcim mamuza Butch podbođe svog konja i već slijedećeg trenutka našao se pored zadihane djevojke. Okrenuvši se, htjela mu je izmaći, no nije uspjela. Grubi udarac pogodi je u rame. Kriknuvši od

boľa, ona pade na zemlju. Razbojnikov konj pojuri još nekoliko koraka prije nego što ga Butch okrenu i, cereći se zlobno, priđe djevojci koja je klečala na zemlji. Svijetla, razbarušena kosa padala joj je niz lice.

— Jane! — začu se uzbuđeni Donovanov glas. Čuvši sestrin krik, potrčao je prema njoj. Na čelu mu se svjetlucaao znoj. U šumi, iza stočareve kolibe, sve je bilo tiho. Butch okrenu glavu prema svom drugu.

— Pazi, uskoro će biti tu. Pripremi ga za Floyd. On će... Zlobno smijanje najednom zamre na njegovu licu.

III

Pogleda u pravcu kamo je njegov drug kao hipnotiziran netremice buljio. Na rubu visoravni visok, žilav muškarac sjedio je nepomično na tamnosmeđem doratu. Na mršavom, poput maske ukočenom licu, na kome su oči svjetlucale kao dvije kocke leđa, jasno se odražavalo njegovo unutrašnje raspoloženje.

— Halo, Butche — izgovori došljak mirom i hladnokrvnošću od kojih se dva razbojnika naježiše.

— Thompson! — šapnu bradati razbojnik zbunjeno. Iako nije bila prošla ni godina dana otkako je Jim s ranjenim šerifom napustio Blue-Valley, izgledao je sada mnogo stariji.

Kao i tada, još uvijek je nosio kaubojsku odjeću. No, nije to više bio čovjek koji je živio od rada s lasom i željeza za žigosanje goveda. Njegove dlanove pokrivala su tanke, svijetlosmeđe, kožnate rukavice. Revolver je kopčao nisko, kao što

rade pravi revolveraši. Njegova navlaka za revolver bila je ukrašena vezom.

— Ti si još uvijek isti nitkov kao i ranije, Butche — reče Jim poluglasno.

Butchovo lice nervozno zaigra.

— Drži se podalje, Thompson! — procijedi Butch. — Ne budi lud. Nestani, čovječe!

— Vratio sam se da naplatim stare dugove, Butche. I ti pripadaš onima s kojima moram srediti račune — odvrati Jim mirno.

Butch opsuje, trgnu revolver i opali. Jimov konj napravi korak u stranu, a Butchov metak udari u borovo stablo. Butch je poput luđaka kriještao od srdžbe i bijesa. Opali i drugi metak, no istog trenutka sijevnu iz cijevi iznad čupave doratove grive. Gornji dio Butchovog tijela trgnu se unazad a noge mu skliznuše iz stremena. Kad je njegov konj preplašeno potrčao, Butch, raširenih ruku, pade leđima na zemlju.

Uto je Jim svoj revolver već uperio prema drugom razbojniku. Craig je preplašeno sjedio na konju koji je nemirno poigravao. S revolverom u ruci on je netremice buljio u Jima s mješavinom mržnje i straha u očima.

Oko Jimovih usana zatitra hlađan osmijeh koji je govorio da neće imati nimalo samilosti.

— Moraš birati — prozbori Jim odlučno. — Odbaciti oružje i nestati ili zajedno sa mnom odletjeti u pakao. — Jim lagano mamuzama podbode svog dorata i on već krenu ravno prema razbojniku.

Craigove vilice lagano su podrhtavale. Na čelu su mu izbile krupne

kapi znoja, kad mu je Jim, metar po metar, prilazio sve bliže. Razbojnik najednom glasno opsova, odbaci oružje i, povukavši uzde, okrenu svog konja. Podbode životinju koja pojuri u šumu kao da je goni čopor divljih vukova.

Jim spremi revolver. Na njegovom uskom licu nije se mogao vidjeti ni najmanji tračak radosti zbog pobjede. Pogleda prema Donovanovoj sestri koja se, posrćući, pridizala. Bijaše blijeda kao stijena.

— Je li sve u redu, Jane? — zapita Jim blago.

Ne mogavši doći do daha, ona samo potvrdno kimnu glavom.

Iz šume, s donje strane visoravni, odjeknu glas Floyda Farragoea: — Butche, Craige! Dovraga, što je s vama? Topot čizama i dahtanje Stana Donovanana jasno se razabiralo dolje iza srušenog drvčeca. Prošlo je nekoliko sekundi, a onda se najednom začu grmljavina pušaka i revolvera.

— Stane! — zajeca Jane. Njezin pogled preklinjao je Jima da nešto poduzme. Dorat spremno pojuri porred oborenih stabala, a ispred rančera, koji mu je spotičući se trčao u susret, okrenu se tako naglo da su i jahač i konj jedva održali ravnotežu. Pucnjava prestade isto tako naglo kao što je i počela. Vatra iz čeličnih cijevi stvorila je ispod borova nježnu, plavkastu zavjesu.

— Penji se, brzo! — reče Jim te iznemoglom, oznojenom rančeru pruži ruku. Njihovi se pogledi sretoše. U tom trenutku obojici se pred očima pojavi isti prizor: brvnara u plamenu, svježi grob, zdvojni mladi jahač okružen grupom do zuba naoružanih rančera i kauboja koji mu

prijete. U tu grupu spadao je tada i Donovan. Njegovo usko lice sada je bilo sivo poput pepela. Izgledao je kao da je najednom zaboravio Farragoea i njegovu razbojničku družinu.

— Jane čeka — procijedi Jim. Istog trena uhvati Donovanana i povuče ga iza sebe na snažnog dorata koji je dahtao i nemirno tapkao nogama. U visokoj šumi iza kolibe zavlada potpuna tišina.

— Thompson! — začuje se zatim s one strane. Jim je odmah prepoznao glas Floyda Farragoea, hladan i odlučan, činilo se — nimalo iznenađen. — Zar još nisi shvatio svoju zabludu? Moraš li se baš uvijek odlučiti za pogrešnu stranu?

— Sklanjajmo se! — dahnu Donovan. — Tu smo im odličan cilj.

No, Jim čvrsto pritegnu uzde svog dorata. Njegov hladni pogled lutao je preko ponosnih tamnozelelih vrhova jela koje su se protezale od farmerskih zgrada do razbacanog stijenja. Nigdje nije mogao čak ni naslutiti bilo kakvu kretnju.

— Za mene postoji samo jedna strana, Farragoe, i to zapamti: moja vlastita! — dobaci Jim nakon kraće stanke.

Negdje iz hlada planinske šume odjeknu glasan smijeh Floyda Farragoea.

— Šteta, Thompson! Tebi se uistinu ne može pomoći. Ti otvorenih očiju srljaš u pakao.

Jim petama udari konja u slabine. Usprkos tome što je nosio dvostruki teret, dorat žurno krenu uz obronak. Između borova ponovno odjeknu pucnjava. Jim se napola okrenu u sedlu i nasumce otvori vatru. U kratkim razmacima ispu-

cao je svih šest metaka. Ubrzo stigose gore te iza zaklona skliznuše s konja.

Tiho jecajući, Jane se baci u naručje svom bratu. Jim proviri iza zaklona od stabala i brzim, mirnim pokretima napuni revolver. Dolje, planu još nekoliko hitaca, a zatim zavlada tišina. Jim se okrenu prema Donovanu koji ga je promatrao nabranih obrva.

— Zašto si se vratio? — zapita Donovan nesigurnim glasom.

— Obećao sam to Wilburnu i svima vama — odvrati Jim hladno. Jane se čvršće privi uz svoga brata. Jima je sada gledala s nepovjerenjem. Iza rančerskih zgrada odjeknu potmula tutnjava kopita. Donovan se istrže iz sestrinog zagrljaja i potrči do ruba visoravni.

Jahač s gorućom bakljom u visoko podignutoj ruci jurio je prema kolibi za stanovanje; vrata bijahu širom otvorena. Pritom se neprestano ogledavao prema brežuljku.

Ukočena pogleda Donovan zgrči pesnice.

— Thompson, tvoj revolver! Pucaj, čovče! Potjeraj ga natrag! — zavapi očajno.

Vidjevši da se Jim ne pomiče, Donovan polako okrenu glavu. Ugleđa Jima kako stoji pored svog dorata mirno držeći ruku na sedlu. Slegnuvši ramenima, Jim reče:

— Ima ih previše. Ne možemo ih spriječiti da zapale tvoj ranč, Donovan. Samo bismo uzalud potrošili municiju. Ne sačekavši odgovor, Jim se vinu u sedlo.

Dolje u dvorištu ranča razbojnik zamahnu rukom i baci goruću baklju kroz otvorena vrata kolibe. Podrugljivo se nacerivši, podbode

svog konja koji se naglo okrenu na stražnjim nogama, a zatim se trkom vrati u šumu.

Nekoliko sekundi Donovan zatvori oči. Trgnuvši se naglo, okrenu se i teškim koracima krenu prema Jimu koji ga je promatrao hladno i nepomično. Teško dišući Donovan stade preda nj. U očima mu je plamtjela mržnja i očaj.

— Sada shvaćam. Farragoeovi meci bili bi za mene odviše blaga kazna. Ti se želiš osvetiti. Tvoja je zamisao bila da pred mojim očima zapale sve što sam sagradio vlastitim rukama. Samo zato što su Wilburn i njegov sin tada zapalili vašu kolibu. Proklet bio, Thompson, zašto ne kažeš da se osvećuješ na ovaj način, a ne drukčije?

— Stane! — zavapi Jane zdvojno i uhvati ga za ruku. — Molim te, Stane. Mi mu moramo zahvaliti što smo upće živi. Jime, reci mu da se vara! Reci mu da ti nisi... Njezin glas naglo zamuknu kad opazi da se na Jimovom licu ne pomače ni jedan mišić. Jim polako okrenu svog konja.

— Za tebe je sada najvažnije da misliš kako ćeš sestru živu i zdravu odvesti u grad, Donovan. Tamo preko je Butchov konj. Na tvom mjestu ne bih čekao dok Farragoe pošalje ovamo svoje revolveraše. Rekavši to, on odjaši među borove ni ne okrenuvši se.

* * *

U Wyoming-Star-Saloonu žamor zamre i začu se škripanje zardalih vratnica. Odlučnim koracima Jim Thompson pođe između redova stolova iznad kojih su lebdjeli oblaci dima. Činilo se kao da ne opaža kako ga svi prisutni prate bijesnim

pogledima. Nitko se ni ne pomaže; kao prikovani ljudi su sjedili na stolicama i klupama. Jim priđe šanku i nasloni se na glatku ploču.

— Viski, Joe! — naruči piće.

Spustivši glavu, gostioničar snažne, široke šije neprijateljski ga je promatrao ispod gustih trepavica. Pravio se, međutim, kao da ga nije čuo.

— Joe, otkada si gluh? — zapita Jim blago.

— Grom i pakao — prosikće gostioničar. — Ne poslužujem kradljivce stoke. Gubi se, Thompsonsone!

Jim netremice gledaše u ploču šanka. Šešir širokog oboda zaklanjao mu je gotovo pola lica. Gostioničareve riječi kao da su se odbile od nekog zida. Jim se najednom sagnu naprijed. Ispruživši ruke preko šanka, zgrabi gostioničara za košulju i naglim pokretom povuče ga prema sebi.

— Morat ćeš se ispričati, Joe! — reče Jim.

— Mislim da neće — začu se iza Jima hrapavi glas.

— Pusti ga, Thompsonsone! Nije li bio dovoljno jasan? Ovdje za tebe nema pića. Nema za tebe ovdje ničeg drugog osim mržnje i neprijateljstva.

Jim grubo odgurnu gostioničara natrag prema polici s bocama. Staklo se razletilo po podu, a prostorijom se raširi oštar miris rakije. Jim se polako okrenu.

— Možda i ne tražim ništa drugo, Chetwoode — reče mirno koščatom muškarcu koji je s rukom na dršku revolvera stajao između stolova.

Duga, svijetla brazgotina davala je zastrašujući izraz divljem licu

predradnika s Wilburnovog ranča. Desetak suncem oprženih, snažnih momaka u kaubojskim odijelima tiskalo se iza njega. I oni su držali ruke blizu svog oružja i buljili u Jima kao u vuka koji je upao među stado ovaca. Neill Chetwood zlobno se nasmija.

— Kako si samo mogao biti toliko lud i vratiti se u Blue-Valley, Thompsonsone? Zar si zaboravio čime ti je šef tada zaprijetio?

— Nisam zaboravio, Chetwoode, kao ni sve ostalo — mirno nastavi Jim. Na tren mu se učini da još uvijek osjeća teške bolove od udarca Chetwoodove pesnice.

Chetwood sagnu glavu vrebajući Jima ispod oka.

— Osveta, znači? Jednoga od nas možeš udesiti. No, ostali će svoju mržnju prema tebi iskaliti samo vrućim olovom. Ne vjerujem baš da će ti se to svidjeti, Thompsonsone.

— Samo da te upozorim, Chetwoode: znatno sam brži nego što sam bio prije. Imao sam dovoljno vremena; vježbao sam punih deset mjeseci. Spreman sam prihvatiti izazov svakog revolveraša — odvrati Jim hladnokrvno.

— To ti ovdje neće mnogo koristiti. Tvoji aduti u slijedećoj igri vrlo su slabi — odvrati Chetwood pakosno i odmaknu se u stranu. Sada se moglo vidjeti muškarca koji je stajao točno iza Chetwooda držeći u ruci revolver uperen u Jima. Chetwood se cerio.

— Kako se sada osjećaš, revolverašu? — zapita Jima, a na usnama mu zatreperi pobjedonosni osmijeh.

Jim odmjeri Chetwooda i njegove kauboe, a zatim pogledom preleti po licima prisutnih muškaraca koji

su sjedili za stolovima. Ni na jednom licu nije zapazio ni najmanji trag naklonosti ili barem znak sažaljenja ili suosjećanja.

Chetwood prosikta: — Misliš li još uvijek da je bilo pametno što si se vratio?

Jimov pogled zaustavi se na visokom snažnom muškarcu s cigaretom u ustima naslonjenom na potpornu gredu pored vratiju. Bijaše to Stan Donovan koji je ravnodušno gledao prema šanku. Kad su im se pogledi sreli, Donovan spusti glavu te izvadi cigaretu iz ustiju. Okrenuvši se naglo prema vratima, izleti iz krčme. Preziran osmijeh pomiješan s gorčinom najednom zaigra na Jimovim usnama. Pogleda zatim Chetwooda i reče hladno:

— Blaine se neće usuditi pucati na čovjeka koji nosi značku šerifa — reče i sporom kretnjom odgurnu svoj kožnati kaput. Pri slaboj svjetlosti petrolejke što je visjela sa stropa zablista značka na Jimovoj košulji.

Gostionicom prostruji šapat iznenađenja. Chetwood zaprepašteno pogleda oko sebe, a kauboj pred njega oklijevajući spusti revolver. Jim se laktovima nasloni na rub šanka.

— Pravi zakon stigao je i u Blue-Valley. Što prije to shvatiš to bolje za tebe, Chetwoode. Od ovog časa riječ Jacka Wilburna nije više posljednja — objasni Jim mirno.

Neil Chetwood problijedi. Kao u transu, teškim koracima polako pođe prema Jimu. — Za jednog ušljivog kradljivca stoke daleko si dotjerao — procijedi srdito. — Kome si

ukrao taj prokleti komad lima, Thompsona? — Chetwood podiže ruku da zgrabi znak na Jimovim prsima.

No prije nego što mu je uspio otrgnuti značku s košulje, strahovitim udarcem Jim ga odbaci natrag prema stolovima. Bio bi se stropoštao na pod poput vreće da se u posljednjem trenutku nije uspio čvrsto uhvatiti za naslon stolice.

— Ne dajte se obmanuti, momci! — poviče Chetwood bijesno. — Sređite ga! Cole Wilburn bogato će vas nagraditi. — Njegova ruka poleti prema dršku revolvera obloženom ljuskama roga.

Muškarci za stolovima skočiše na noge. Glasovi i povici izmiješane se s bukom prevrnutih stolica. Snažni gostioničar pograbi ispod šanka skrivenu lovačku dvocijevku.

Chetwood je dahtao. — Sada покажи koliko si brz, Thompsona, protiv desetak muškaraca koji tvoj skalp žele predati Wilburnu. Njih ne možeš svladati glupim hvalisanjem, ti proketo kopile! Sada moraš...

Glas mu prekide prasak hica koji odjeknu tako snažno da se činilo kao da će raznijeti drvene zidove Wyoming-Star-Saloona. Sačma je zviždala iznad glava iznenađenih kauboja i praskajući zabijala se u zadimljene grede stropa. Svi najprije pogledahu gostioničara, misleći da je on opalio metak. No, njegovo debelo lice bijaše blijedo i uplašeno. Kratka lovačka dvocijevka ležala je na šanku, a gostioničar je bujlio u kut prostorije.

IV

Tamo je za malim, okruglim stolom sâm sjedio visok, plećat muškarac, a pred njim stajala do pola ispijena čaša konjaka. Svoj stolac odgurnuo je tik do zida. Njegova žuta kabanica kliznula je na pod. Desna ruka mlitavo mu je visjela uz tijelo. Lijevom rukom stezao je na koljeno oslonjenu dvocijevku iz koje se još dimilo.

Na njegovom oronulom, naboranom licu pojavi se podrugljiv osmijeh.

— Jimova brza ruka, njegova značka i ja s drugim nabojem smrtonosnog olova, rekao bih, dovoljni su aduti da vas urazume, gospodo. Ja sam šerif Scott McWynn, a Jim je moj zamjenik. Ne služi vam na čast što ste pokušali skočiti za vrat čovjeku koji je došao ova-mo da vas oslobodi straha od Farragoeve bande.

Prisutni u gostionici zaustaviše dah. Chetwood zagrmí, ne mireći se s nastalom situacijom.

— Farragoe! Moram se nasmijati. Ne dajmo se zavaravati, ljudi. Nije li vam čudno da upravo čovjek čiji je brat obješen kao član razbojničke družine, želi sada nas osloboditi od Farragoea?

Jim pristupi Chetwoodu:

— Zar nećeš svoj revolver uperiti u mene? — zapita ga ledenim glasom. — Nisi valjda odjednom postao tako zaboravljiv.

Chetwood se bijesno ogleda lijevo i desno. No, ne opazi nikoga na čiju bi pomoć mogao računati. Zagundavši divlje, iznenada se baci na Jima. Bio je to munjevit potez, no Jim je bio spreman. Chetwood nale-

ti na Jimovu podignutu desnicu, zatetura, a odmah zatim, kao udarac groma, zahvati ga iza uha Jimova ljevica. Srušivši dvije stolice, Chetwood se poput vreće stropošta na pod.

Mirno i hladnokrvno, kao da se ništa nije desilo, Jim popravi svoje rukavice.

— Imaš pravo, Chetwoode. Ne radi se samo o Farragoeu — reče Jim hladno. Zavukavši ruku u unutrašnji džep svog kožnatog kaputa izvadi presavinuti arak papira i baci ga na pod pored Chetwooda. — Podigni to! — naredi mu strogo.

Okrenuvši glavu, Chetwood začuđeno pogleda Jima. U njegovim upalim očima plamtjela je neizreciva mržnja.

— Podigni to! — ponovi Jim oštro i položi ruku na držak svog revolvera.

Činilo se kao da će Chetwood još na podu trgnuti revolver. No, on se podignu na koljena, uhvati papir i razmota ga. Ruke mu najednom zadrhtaše. Jim pođe dva koraka natraške. Podigavši glavu, Chetwood ga ošinu bijesnim pogledom prošaptavši promuklim i teškim glasom:

— To je čista besmislica, Thompson. To ne može biti istina.

— Može, može! Traži se Cole Wilburn zbog ubojstva i napada na banku! Počinio je to zajedno s Floydom Farragoeom i njegovom bandom — reče Jim glasom koji je odzvanjao Wyoming-Star.Saloonom. — Bilo je to prije četiri tjedna s one strane Windriver-Rangea. Onda McWynn i ja slijedimo njegov trag.

Chetwood se, teturajući, pridiže i prinese potjernicu bliže svjetlu petrolejke.

— Jeste li čuli išta smješnije? — proštenja on. Njihao se poput pijanca — Cole Wilburn ubojica i pljačkaš banke, član bande Floyda Farragoea! — Smijao se glasno.

— Točno kao nekad Lee, zar ne? — reče Jim hladno.

Smijeha najednom nestade s Chetwoodovih usana. On bijesno sruši stolicu.

— Prevara! Zabluda! Tko zna što se iza toga krije! To da Wilburnov sin surađuje s Farragoeom neće ti, Thompsona, povjerovati nijedan čovjek u Blue-Valleyu.

Jim se naglo okrenu prema šanku.

— Joe, gdje je bio Cole prije otprilike četiri tjedna? — zapita oštro.

Gostioničar sagnu glavu i, osjećajući se nelagodno, slegnu širokim ramenima. Chetwood divlje udari šakom o stol da je sve prasnulo, a čaše se razletješe na sve strane.

— Dovraga, Cole je prije četiri tjedna bio na putu izvan doline — poviče bijesno. — No, zbog toga mu nećeš staviti omču oko vrata, Thompsona. Prokletstvo, ljudi, zar ne vidite da nas želi obmanuti?

— Potjernica je službena. Jamčim za to. Desetak svjedoka prepoznalo je Colea Wilburna kod onog napada na banku u Harper Springsu. Upravo je Wilburn bio taj koji je opalio smrtonosni hitac na službenika banke. U to ne treba sumnjati.

Šerif Scott McWynn, visok i snažan, prođe zadimljenom prostorijom i stade pored šanka. Kabanica mu

je sezala do gležanja. Kundak dvocijevke osloni pored sebe na šank.

Raskolačenih očiju Chetwood je začuđeno gledao McWynna. Zatim potjernicu bijesno razdera u sitne komadiće.

— Ne treba sumnjati, zar ne? Eto ti potjernice! Jednako o tome misle svi koji rade za Jacka Wilburna. Pitaj bilo koga ovdje, šerife! Pitaj slobodno! — derao se Chetwood divlje.

— Mi nismo došli ovamo zato da postavljamo pitanja, već da uhapsimo Colea — odvratila Jim hladno. — Možeš to saopćiti svome šefu.

— Smatrat će me luđakom — prosihtla Chetwood.

— Cole zacijelo neće — nastavi Jim mirno. Pružam mu priliku da se pojavi ovdje u gradu. Kao muškarac muškarcu. Što se mene tiče, može i s oružjem u ruci. Ako do sutra uveče ne dođe ovamo, dovest ću ga sam, bude li potrebno čak i sa samog Wilburnovog ranča.

— Tome se unaprijed veselim — promrsi Neil Chetwood. — Samo nastavi tako, Thompsona, pa ćeš sam sebi iskopati grob, ti tvrdoglava budalo! Znaš li ti uopće koliko će vrijediti tvoja značka na Wilburnovoj zemlji? Ni prebijene pare! Ništa, kao ni ti, kao ni »zakon« koji si donio u Blue-Valey! Ti i taj ostarjeli šerif! Samo naprijed! Pokažite se samo na Wilburnovom posjedu pa ćete odmah saznati koji zakon vrijedi u ovom dijelu Wyominga!

Jim palcem dotače zvijezdu prikachu na svojoj košulji:

— To je ovdje jače — reče mirno.

Chetwood pljunu na pod.

— Misliš li da to jamči nekadašnji kradljivac stoke i revolveraš te šerif s ukočenom rukom? — procijedi zlobno i prezirno pogleda McWynna koji je nepomično stajao uz šank. — On čak ni ne nosi revolver. Njegova desnica nije ni za šta, zar ne? On će ti na Wilburnovom ranču uistinu biti od velike pomoći.

McWynn mirno proguta uvredu ne trepnuvši očima.

— Sam ću poći tamo — objasni Jim mirno.

Chetwood ga najprije pogleda sumnjičavo i zbunjeno a zatim prasnu u zloban smijeh.

— Ti uistinu više nisi baš pri zdravoj pameti — cereći se još uvijek reče Chetwood.

— Dakle, u redu, sâm ću žaraditi Wilburnovu nagradu. Čekam te sutra poslije zalaska sunca.

Rekavši to, krenu prema izlazu i lupkajući mamuzama nestade u tamnoj noći.

Mršavi, sijedi muškarac začuđeno je gledao u sjenu koja se kretala duž drvenog zida staje. Ruka s revolverom prijeteći je bila upravljena prema njegovim leđima. Tik iza njega utihnuse oštri koraci praćeni zveketom mamuza.

— Prokleti lažljivče! — začuje oštar, ljutiti glas. — Od početka si bio na njegovoj strani. Dokazao si to i tada kad smo objesili Leea. Hajde, govori, pasji sine! Kako si saznao da će se on ponovno pojaviti u Blue-Valleyu?

Naborano lice Kenta Baxtera oblihladan znoj. Podbočivši mršave, žuljevite ruke o bokove, on se okrenu.

— Ta rekao sam ti već da griješiš, Chetwoode. Dovraga, čovječe,

skloni taj revolver, to te neće odvesti daleko. Ja...

Chetwood snažno zamahnu pesnicom. Baxter pokušava uzmaknuti, no nije bio dovoljno brz. Iznenadni udarac odbaci ga prema potpornim gredama. Baxter se pokušava uhvatiti za gredu, ali prije nego je uspio, predradnik s ogrebotinom na licu pogodi ga ponovo. Jecajući, stari rančer kliznu na zemlju.

Chetwood zlobno i prezirno pogleda Baxtera koji je nepomično ležao na tlu. Izbrazdano, grubo lice na kojem su poigravale sjene činilo se Baxteru još strašnije nego što je bilo.

— Dosta je, hoćeš reći — zareži Chetwood. — Još ćemo vidjeti. Ne zavaravaj se time da se Thompsonovim povratkom situacija za tebe bitno mijenja. Neće biti ništa od tvog sna da opet sjediš vani na svom ranču i glumiš čovjeka kojemu nitko ne može ništa. Pravi si račun bez Wilburna i mene. Onda na Thompsonovom imanju, prerano si skinuo masku.

Baxter se pokušava pridići, no, teško dišući, nemoćno klonu.

— Dovraga i ti i Wilburn. Varaš se ako misliš da ću moliti milost — jedva izusti stari rančer.

— Ostatak ponosa iz starih dana — nasmija se Chetwood podrugljivo. Spremivši revolver u navlaču, sagnu se prema Baxteru, zgrabi ga za ovratnik i podiže ga u vis. — Želim čuti istinu, ništa drugo! — unese mu se u lice. — Da čujem koje adute osim svoje značke i šerifa s ukočenom rukom ima još taj ljudi Thompson. A ti...

Vrata staje zaškripiše.

— Pusti ga, Neille! — zapovijedi oštar, zvonki glas. — Pusti ga odmah, inače ću te jednim metkom poslati u pakao.

Chetwood se okrenu. Ljutito pogleda Baxterovog sina Larryja koji je prilazio s revolverom u ruci.

— Ti zacijelo zaboravljaš čija je to staja. Ne miješaj se u ovo, Larry! — promrmlja Chetwood.

— Da gledam kako tučeš mog oca? — zapita Larry prijeteći. — Znam da sam duboko zagrizao, Neille. No, još nisam pao tako nisko. Gledaj da se izgubiš i to što brže!

— Ne misliš na to što će reći Cole kad sazna da ti ovdje glumiš šefa? — zapita Chetwood zlobno.

— Gubi se, Neille! — podviknu Larry oštro.

Chetwood pogleda Larryjevog oca i upre prstom u njega.

— On je Thompsona pozvao u dolinu. Da, ako ne znaš, Thompson je u Blue-Valley-Townu i nosi značku šerifa. Kako ti se to dopada, ha?

Larry problijedi, a ruka u kojoj je držao revolver najednom mu klone.

Chetwood dodaje:

— Cole neće tek tako prijeći preko ovoga. To znaš jednako dobro kao i ja. Kad svrši s Thompsonom, obračunat će s tvojim ocem. A račun...

— Napolje, Neille! Tu stvar riješit ćemo Cole i ja. Gubi se već jednom! — prodera se Larry.

Savladavši bijes, Chetwood slegnu ramenima i pođe prema vratima. Ondje se još jednom okrenu.

— On nosi potjernicu izdanu za Coleom — reče Chetwood otegnuto. Primijeti zatim kako se Larry lećnu. — Thompson gori od želje da

Colea odvede na vješala i uništi Farragoeovu bandu. Što kažeš na to? — zapita Chetwood cereći se.

Ne sačekavši odgovor, Chetwood zakorači da pođe i uto se sudari s visokim, snažnim muškarcem na čijoj je košulji svjetlucala značka šerifa. Jim je za uzde vodio svog dorata i McWynnovog zelenka.

— Uskoro će i za tobom biti izdana potjernica, Chetwoode — prozbori Jim hladno.

Wilburnov predradnik glasno se nasmija ne odgovorivši ništa.

— Posao cvate — dobaci Kentu Baxteru ne okrećući se. — Ne zaboravi mu reći čije je sve ovo! — Proguravši se pored Jima i konja, pređe prašnjavu cestu.

Jim uvede konje u staju.

— Zdravo, Kente! Zdravo, Larry! — doviknu on ne pokazuju iznenađenje što ih je zatekao ovdje, a ne vani, na njihovom ranču u Blue-Valleyu. Obojica su ga začuđeno gledala bez i najmanjeg traga radoznalosti što se ponovno vide. Jim počeo omatati uzde oko prečke i činilo se da je sve u najboljem redu.

— Dolar na dan? Treba li platiti unaprijed? Kako stoji s tim, Kente?

Stari rančer već zausti da odgovori, kad mu Larry stavi ruku na rame. Larryjev glas zvučao je pomalo neobično.

— To je sada Wilburnova staja, Jime.

Jim prekide omatanje uzdi i začuđeno pogleda Kenta i Larryja Baxtera.

— Znači li to da ovdje nema mješta za mene i moje konje? — zapita mirno.

— Ne samo ovdje, Jime — odvra-
ti Larry — već ni u čitavom
Blue-Valley-Townu.

— Uistinu neobično srdačan do-
ček — promrsi Jim. — U redu, po-
tražit ću mjesto negdje drugdje.

Kent Baxter zbaci Larryjevu
ruku sa svog ramena i pođe prema
Jimu. Djelovao je umorno. Nije to
više bio onaj isti čovjek koji se s
puškom u ruci tako odlučno bio zau-
zeo za Jima Thompsona. Pogledavši
u mutne, potištene Baxterove oči,
Jim osjeti neugodnu mučninu u že-
lucu. Baxter ga svojom žuljevitom
rukou uhvati za lakat.

— Lijepo je ponovno te vidjeti,
Jime — reče zatim tihim glasom. —
No, Larry ima pravo. Bolje je da
odjašiš. Vremena su se promijenila
i to na gore.

— Zbog toga sam ovdje — odvra-
ti Jim.

— Uistinu? — zapita Larry oštro.
— Nije li tvoja značka samo izgo-
vor za pravi razlog da udariš na
svoje stare neprijatelje?

— Ali ne i na svoje stare prijate-
lje — reče Jim mirno i pogleda ga
pravo u oči. Opazi da se Larry u
ovih godinu dana, kako ga nije vi-
dio, znatno izmijenio. Sada je to
mršaviji, koščatiji mladić. Oči mu
neprestano nemirno trepere. Usnice
su mu podrugljivo razvučene. No,
ni očaj skriven u dubini njegovih
očiju ne izmaknu Jimovom pogledu.

— Veliki osloboditelj, zar ne? Borac
za pravdu i zakon — reče Larry
podrugljivo. — Stigao si malo pre-
kasno, Jime. Barem za mene i mog
oca.

— Smiri se, Larry — promrmlja
Baxter tiho.

— Ne, oče — odvraći Larry osor-
no. — On mora znati čime si platio
to što si mu onda pomogao.

— Vidim to i sam — reče Jim
poluglasno.

— Baxterov ranč više ne postoji
— poviče Larry divlje. — Na našoj
zemlji stoje još samo prazne kolibe,
a na našim livadama pasu goveda s
Wilburnovim znakom. Da sasvim
ne propadne zbog tih hulja, ocu
nije preostalo drugo već da preuz-
me ovo namještenje ovdje. On za
Wilburna iznajmljuje staju. Za to
prima bijednih nekoliko groša mje-
sečno što mu je dovoljno tek toliko
da ne umre od gladi.

— A ti, Larry? — zapita Jim.

Na Larryjevom licu zaigra prko-
san osmijeh:

— Ja jašim za Wilburna — odvra-
ti Larry.

— Zašto ga ne napustiš? Tko te
sprečava u tome?

— Da ga napustim pa da ti se pri-
družim? — naruga se Larry.

— Imam nalog da uhapšim Colea
Wilburna, Larry.

— A Cole Wilburn ima moju ob-
veznicu na tisuću dolara — procije-
di Larry promuklo. — Kartaški
dug, ako želiš točno znati. Možda je
bila prijevara, možda sam bio pi-
jan. No, sada je svejedno. Wilburn
me čvrsto drži u svojim rukama.
Jedino to je za mene važno. Osim
toga, nisam toliko lud da stanem na
stranu onoga koji gubi pa da izgu-
bim jedino što mi je još preostalo —
goli život. Nije li ti sada sve jasno?

Jim slegnu ramenima.

— Ja znam što mi je činiti. Nalog
za hapšenje je sredstvo koje će Wil-
burna skinuti s njegovog prijesto-
lja.

Kent Baxter zabrinuto odmahnu glavom.

— Nije to Wilburnovo prijestolje, Jime. Floyd Farragoe stoji iza svega. On je zapravo sada prvi čovjek u Blue-Valleyu. Farragoe svakog mjeseca ubire svoj danak od svih rančera i trgovaca. Donovan je bio jedini koji mu se usudio suprotstaviti. No, i on je također dobio svoje. Protiv Farragoeove družine zakon nema nikakve šanse, vjeruj mi, Jime.

Larry se zlobno nasmija.

— Njega zanimaju Wilburn i Cole, ne Farragoe, oče.

— To je zapravo isto — odvрати Jim suho. — Cole je Farragoeov čovjek. Oni su zajedno, s druge strane planine, opljačkali banku i ubili službenika. Rekao bih da Wilburn ne spada među one koji Farragoeu plaćaju danak.

— Pogrešna računica — prosihta Larry. — Kao da je Coleu bilo potrebno da s Farragoeom opljačka banku. Dakako da Wilburn bandi ne plaća danak. On je još uvijek toliko moćan da ga se Farragoe ne usuđuje dirati. U to ćeš se sam uvjeriti, Jime. Sa Coleom to nema nikakve veze.

— Govoriš kao da ti je Cole prijatelj? — zaključí Jim.

— Tim nepovoljnije za tebe, Jime — reče Larry isprsilivši se. Ruka mu mehanički kliznu prema dršku revolvera. Oružje je nosio niže nego prije. Jim odjednom shvati da Larry kod Wilburna nije tek običan kauboj.

— Larry — zavapi stari Baxter uplašeno opazivši Larryjevu kretanju. — Zaboga, ne čini gluposti!

— To je jedini govor koji on razumije — odvрати Larry grubo.

— Cole je ne samo ubojica bankovnog službenika iz Harper Springsa — izgovori Jim polako. — On ima na savjesti i Leea. Ne samo on i njegov otac, već i svi ostali. No, on je glavni krivac. On će prvi platiti. Da bi to spriječio, moraš biti brz i gađati bolje od mene, Larry.

— Sad mi je sve jasno, šerife. Radi se o osveti. Tvoj zakon jednak je onome kojeg je tada primijenio Wilburn.

Kent Baxter rukom nervozno obrisa znoj sa čela.

— Jime, ne možeš jednog po jednog uzimati na nišan. Pogotovu ne ako ti značka koju nosiš nešto znači. Time nećeš oživjeti Leea. Nisi ni svjestan da sam srljaš u propast. Donovan, Nesbit i Healy bili su uvjereni u Leeovu krivicu. Oni...

— Usprkos tome, nisu imali pravo da ga objese! — prekinu ga Jim oštro. — No, nije riječ sada o tome. Radi se o Coleu Wilburnu.

— Samo o Coleu? — zapita Larry zajedljivo.

Baxter priđe svom sinu i čvrsto ga uhvati za ruku. Naborano lice bijaše u grču kad se okrenuo prema Jimu.

— Ni tvoja značka, ni tvoja želja za osvetom neće ti vrijediti ništa ako se Larry i ti ponašate kao neprijatelji — zavapi stari rančer zdvojno.

— To ne zavisi o meni, Kente — odvрати Jim hladno. — Larry je taj koji je izabrao pogrešnu stranu. — Uhvativši uzde, Jim povede konje prema vratima.

— Jime, ti si moj dužnik — poviče Baxter drhtavim glasom. Naglim pokretom Larry se otrgnu od oca.

— To ga neće zaustaviti — dobaci netremice gledajući za čovjekom koji mu je svojedobno bio prijatelj.

— Tu pomaže još samo metak.

V

Lagani noćni povjetarac pirio je oko visokih drvenih zgrada Wilbur-novog ranča. Kolo na vjetrenjači iznad bunara glasno zaškripi. Muškarci, raspoređeni u sjenama stambenih i gospodarskih zgrada oko ranča, napeto gledahu prema udaljenim brežuljcima.

Žarko rumenilo bljesnu poput svjetlosti goleme svijeće i, zastrto oblacima tjeranim vjetrom, polako utonu u tamnu noć. Preko doline vjetar je ponovno nosio potmuli prasak eksplozije, a iza male uzvisine novi plameni stup poleti prema nebu. Na tren zid Windriver-Rangea izroni iz tame kao da je netko razmaknuo crnu zavjesu.

— Neille, to mora da je on! Taj đavolji sin digao je u zrak naše gospodarske zgrade tamo dolje. Dinamit, Neille! Do vraga, što još čekamo? Konji su osedlani. Lov može početi!

Chetwood se doslovce stopio sa crnim zidom spremišta za alat. Poput čelične štipaljke, njegova je desnica grčevito stezala držak revolve-ra.

— Nitko da se nije maknuo s mjesta bez mog naređenja! Dobro otvorite uši i ostanite tu gdje jeste. Proklet bio ako nas Thompson ne namjera-va odmamiti odavde. Prije ili kasnije došuljat će se ovamo. A tada će se začuditi. Dočekat ćemo tog klipa-

na kako mu dolikuje — bijesnio je Chetwood.

Iza brežuljka na rubu doline iznova se pojavi bljesak i začu prasak. Chetwoodovi ljudi glasno prokleše. Razdiran bijesom i nestrpljenjem, Chetwood se ugrize za usnicu. Zatim se sve ponovno smiri. Čuo se još samo šapat vjetra i škripa bunarskog kola. Chetwoodova budnost nije popuštala.

Poslije nekog vremena vjetar donese oštar topot konjskih kopita. Pravo od majura na pašnjaku, u bijesnom trku ranču se približavao neki jahač. Iznad posljednje uzvisine pred brvnarama, prema nebu posutom zvijezdama, pojavi se njegova tamna, plaštem zaogrnuta prilika. Brzo se spusti dolje i pojuri divlje kao da želi srušiti kolibe i korale.

— Hank, to je Hank! — viknu netko pored korala i zapali čadavu svjetiljku koja slabim svjetlom obasja dvorište ranča. Poput sjene, došljak projuri dvorištem. Zaglušujući topot kopita podignu zavjesu prašine. Jahač je sada gotovo ležao na konjskim leđima.

— Vijesti za šefa — procijedi zadihano.

— Ovamo, Hank! — doviknu Chetwood od zida brvnare. — Ostali natrag na svoja mjesta! — Potrči prema jahaču čiji se konj, obavijen prašinom, visoko prope u vis zaustavljen grubim, naglim pokretom uzdi.

— Hank, dovraga, što... — Chetwoodu zapne riječ u grlu kad je ispod oboda duboko nataknutog šešira prepoznao crte mršavog lica. Nagnuto iznad lepršave grive

čvrstog konja, to lice mu se sve više približavalo.

— Ne želiš li zaraditi Wilburnovu nagradu, Chetwoode? — zapita došljak podrugljivo.

Predradnik s Wilburnovog ranča odskoči natrag i zgrabi revolver. No, prije nego što ga je uspio izvući, Jimova čizma pogodi ga u prsa i on zateturavši pade na leđa. Jimov dorat vrtio se okolo udarajući prednjim kopitima i glasno rzao. Najednom, poput vihora, poleti dvorištem prema pročelju stambene zgrade. Chetwood ispljunu pijesak, podiže se i tek sada izvadi revolver.

— To je Thompson — viknu bijesno i divlje počeo pucati.

No, Jim više nije bio u sedlu. S leđa svog dorata skočio je preko ograde verande i u trenu se našao ispod mračne strehe. Daske su škripale pod njegovim teškim tijelom.

Chetwood začuje Jimov prigušeni smijeh. Nikada prije nije čuo nekog čovjeka da se tako smije.

Iz tame ispod strehe prasnu hitac, a prašina zasu Wilburnovog predradnika. Opalivši samo jedan metak, Jim se u trenu nađe pored vratiju. Snažnim udarcem noge ih otvori.

Oprezno kliznu preko praga. Od tog trenutka njegovo lice opet je postalo bezizražajna maska. Nije ga nimalo uzbuđivala divlja vika i psovke napolju, na dvorištu. Njegov pogled bio je uperen samo u čovjeka koji je sjedio zavaljen u mekanom kožnatom naslonjaču u Jacka Wilburna.

Jim nogom zatvori za sobom vrata. Soba za dnevni boravak najveće zgrade na ranču bila je osvijetljena samo slabom vatrom koja je gorjela

u otvorenom, iz kamena sazidanom ognjištu. Pri slabom crvenkastom svjetlu činilo se da je revolver u Jimovoj ruci užaren. Mekani indijanski prostirač prigušivao je Jimove korake dok se polako približavao brkatom rančeru.

— Kucnuo je čas, Wilburne! Došao sam uhapsiti bijednog, strašljivog ubojicu i pljačkaša banke — tvog sina.

Wilburn se ni ne pomakne. Poput kipa sjedio je tu, pred Jimom, podbočivši se rukama o naslone stolice. Njegovo lice nipošto nije više bilo tako krupno i grubo kakvo je Jim zapamtio. U glasu, kad je progovorio, nedostajalo je one ranije oštine koja je Jima progonila čak i u snovima.

— Svaka riječ, vidim, pričinjava ti pravo zadovoljstvo, zar ne? — prozbori Wilburn tiho. — Veliki trenutak tvoje pobjede. Cijelo vrijeme bio sam siguran u to da te Neill ne može spriječiti da dođeš ovamo. Tvoja mržnja odviše je velika.

— S tobom je svršeno, Thompsonone! — poviče Chetwood napolju. — Kuća je opkoljena. Padne li šefu makar samo vlas s glave, ti, propalico, znaj da ćemo te objesiti na najvišu granu. Baš kao i tvog brata Leea.

— Izabrao je pogrešan način — procijedi Jim ljutito. — Gdje je Cole? Čitav dan čekao sam ga u Blue-Walley-Townu. Gdje se krije?

— Zar zaista očekuješ da ću ti izručiti i upropastiti vlastitog sina, Thompsonone? Smatraš li to vrhuncom tvoje osvete?

Jimove oči se suziše:

— I ti se možeš boriti, Wilburne — odvrati Jim grubo. Jim se inače

uvijek znao savladavati, no, sada je odjednom iz njega izbilo sve ono što se proteklih mjeseci sakupljalo.

— Hajde, ustaj, krvniče! Spremit ću svoj revolver. Pružam ti priliku koju nipošto ne zaslužuješ — provali iz njega dok su mu oči svjetlucale kao dvije žeravice.

— Ne, Thompsona — odgovori Wilburn hladno.

Jim se saže i gotovo mu se unese u lice.

— Neokrunjeni kralj Blue-Valleya! Čovjek čija je riječ zakon. Čini mi se da si jak i velik samo onda kad pored sebe imaš desetak pušaka i revolvera? Kao onda kad ste linčovali Leea?

Široko plosnato lice Jacka Wilburna najednom se smrknulo:

— Stara vremena zauvijek su prošla, Jime — promrmlja Wilburn bezbojno. — I za mene. Pokretom glave pokaza iza sebe par drvenih štaka prislonjenih uza zid, jednu pored druge. Njegove žuljevite ruke, s ožiljcima zadobivenim od lasa, čvrsto se uhvatiše za naslone stolice. — Neće biti borbe. Ostaje ti samo mogućnost da ubiješ nenaoružanog bogalja. Gadna i gorka osvetat, zar ne, Jime?

Oštre crte lica mladog šerifovog zamjenika lagano zatrepere. S nekoliko dugih, gipkih koraka priđe tik do Wilburna, spusti revolver u navlaku i zgrabivši svog protivnika za ovratnik, podiže ga.

— Bez ikakvih smicalica, rañčeru! Opominjem te — promrsi Jim ljutito.

Onako krupan i težak, Wilburn je bespomoćno visio u Jimovim rukama. Bolna grimasa zatitra mu na licu. Jim na Wilburnovu čelu opazi

sitne, svjetlucave kapi znoja. No, primijeti i nešto drugo: osjećaj straha što je nekoliko sekundi titrao u rančеровим razrogačenim očima. Istog trenutka Jim shvati da Wilburn nije lagao i pusti ga.

Wilburn se sruši natrag u kožnati naslonjač. Disao je teško. Jim ga je začuđeno gledao. Njegov pogled bijaše sada ukočen i prazan; činilo se kao da gleda kroz znojno, brkato Wilburnovo lice.

Punih deset mjeseci nije bilo dana a da Jim nije zadržtao pri pomisli na susret sa svojim smrtnim neprijateljem. Sada je pred njim sjedio čovjek kojega je, doduše, mrzio iz dna duše, ali kojega nije više mogao uništiti. Nekoliko sekundi Jim se osjećao kao da ga progone neke mračne sjene. Kao u snu, začu hrapav Wilburnov glas:

— Bilo je prošlo samo nekoliko dana otkako si ti napustio dolinu. Dospio sam pod jurećeg konja. Otada... — Wilburn nemoćno raširi ruke i nastavi: — Otada sam imao mnogo vremena za razmišljanje. Ne znam da li ćeš mi vjerovati, Jime, ali uistinu žalim zbog onoga što se tada dogodilo.

Činilo se kao da se Jimov pogled vratio iz neke nestvarne daljine.

— I zbog toga si napolju postavio Chetwooda i njegove strijelce? — zapita Jim zlobno. Praskanje i pucetanje vatre u otvorenom ognjištu odzvanjalo je u njegovim ušima i iznova ga podsjetilo na ono potmu-lo hujanje goruće brvnare, koja je za Jima i Leea bila simbol sretne budućnosti.

Wilburn sagnu glavu:

— Ne radi se o mojoj vlastitoj sigurnosti. Ne želim izgubiti sina.

— Cole je ubojica i razbojnik. On surađuje s Farragoeom. Za razliku od Leeove, njegova krivica čvrsto je dokazana — reče Jim oštro.

Wilburn mu ni ne pokuša protusloviti. U glomaznom stolcu njegova zbijena prilika, činilo se, klonula je još bespomoćnije.

— On je moj sin — promrmlja jedva.

— Gdje se skriva? — strogo zapita Jim.

— Sve što sam podigao i priskrbio namijenjeno je njemu — nastavi Wilburn turobno. Živio sam samo zato. Čemu bi mi se inače sve ovo isplatilo? Sve će ovo jednog dana pripasti Coleu.

— Njemu i Farragoeu — odsiječe Jim.

Wilburn se leću na Jimove riječi i podiže glavu.

— Odlazi, Jime — istisnu teško dišući. — Jamčim ti da nitko u Blue-Valleyu neće na tebe podići ruku. Ali odjaši, Jime, napusti ovaj kraj! Još si dovoljno mlad da sve zaboraviš. Čitav život stoji pred tobom. Zadovolji se time.

— Hoću Colea. A ti ćeš mi reći gdje ću ga naći.

Wilburnovo lice oblije znoj. On odvrnu ovratnik košulje kao da nema dovoljno zraka. Zatim drhtavom rukom napipa štake, stavi ih ispod pazuha i uspravi se.

Jim se ne pomače s mjesta.

Napola prožet mržnjom, napola očajan, Wilburn ga je odmjeravao od glave do pete. Njegove usnice se zgrčiše. Izvana, od Chetwooda i kauboja, nije dopirao ni najmanji šum. Wilburn se, šepajući, vukao prema masivnom hrastovom pisaćem stolu.

Stari rančer morao se na trenutak odmoriti prije nego što je smogao snage da izvuče ladicu. Ispod njegovih prstiju zašuštaše papiri. Jam ga je promatrao s nepovjerenjem. Teško dišući, Wilburn izvadi svežanj novčanica i baci ga na stol.

— Tisuću dolara, Jime. To je više nego što u svom poslu možeš zaraditi za godinu dana — reče Wilburn.

— Tisuću dolara za Coleov život?

Wilburn ga začuđeno pogleda, ponovno zavuče ruku u ladicu i izvadi još dva svežnja novčanica:

— Tri tisuće! Sav gotov novac kojeg imam na ranču. Jime, shvati, ne plaćam Coleov život, već tvoj!

— Čemu onda toliko uzbuđenje? — zapita Jim hladno.

— Uzmi to i odjaši, Jime! S ovim možeš bilo gdje početi novi život — reče Wilburn i nemarnom kretnjom gurnu novac preko stola.

— Zadrži svoj prljavi novac — otresito odgovori Jim. — Napustit ću Blue-Valley tek kad obavim svoj posao. I makar mi milijunima šuštao pred nosom, reći ću ti da želim samo Colea.

Po prvi puta u Wilburnovim svjetlim očima pojavi se bljesak nekačnije okrutnosti.

— Iz mene nećeš izvući ni jedne riječi — promrši Wilburn odlučno.

Na trenutak izgledalo je da će Jim ponovno trgnuti revolver. No, samo slegnu ramenima i prozbori hladno:

— Uхватit ću ga već. Okrenuvši rančeru leđa, pođe prema vratima. Iako je bila tek prošla ponoć, kroz prozor je izvana dopiralo svjetlo kao da se iznad Windriver Rangea već pojavljuje sunce.

Jim oprezno odškrinu vrata. Naokolo dvorišta ranča u zemlju bijahu zataknete goruće baklje. Na stupovima korala i rubovima krovova visjele su svjetiljke. Čitav Wilburnov ranč bijaše osvijetljen kao da se ovdje održava neka veličanstvena svečanost. Jim izvuče revolver. Sjajni čelik zasvjetluca u Jimovoj desnici.

— Samo naprijed, Thompsonsone — odjekne Chetwoodov glas iz tame iza udaljenih drvenih zgrada. — Čekamo te. Njegove riječi poprati smijeh. Zatim opet zavlada duboka tišina. Vjetar se stišao. Kotač vjetro-njače prestao je škripati.

Jim stavi revolver natrag u korice i okrenu se prema Wilburnu. Borio se s mišlju da napola ukočenog rančera iskoristi kao taoca.

Hramajući, Wilburn pođe od pisaćeg stola prema vratima. Udarci kožom prekrivenih krajeva štaka potmulo su odjekivali prostorijom.

— Da niste opalili ni jedan metak, Neille! To je zapovijed! — poviče Wilburn s vratiju. Štakom sasvim otvori vrata i, teško dišući, izađe na natkrivenu verandu. — Jesi li me razumio, Neille? Ne želim ovdje nikakvu pucnjavu! Pustite ga da odjaši! — doviknu Wilburn odlučno.

S one strane osvijetljenog kruga bijaše tiho. Wilburn se ogleda prema otvorenim vratima. U odsjaju svjetla ocrtavala se na podu Jimova sjena.

— Bez brige, Jime. Nemam namjeru kupovati tvoju zahvalnost. Popni se na konja i odjaši. Dajem ti riječ da ti se ništa neće dogoditi.

Jim polako stupi preko praga. Kod spremišta za alat začu se zveket

oružja koji naruši tišinu noći. Jim zastade pored Wilburna. Rančer mu okrenu blijedo lice.

— Ne vjeruješ mi? — zapita rančer tiho.

Jim mu odlučno pogleda u oči. Potom bez riječi siđe niz stepenice verande i stade pored svog konja koji ga je tu čekao. U trenutku kad se rukom uhvatio za jabučicu sedla i namjeravao uzjahati, odjeknu iza tame prodoran smijeh.

— Ti imaš očevu riječ, Jime, ali ne i moju!

Bijaše to glas Colea Wilburna. Jima podiđoše mravci i gotovo se ukoči. Na rubu kruga stvorenog treperavom svjetlošću tu i tamo zabljesnu hladni metal oružja.

— Gotov si, Jime. Jednom nogom već si u grobu — pobjedonosno uskliknu Wilburnov sin. — Neille, Bracksone, Dvaine, pucat ćete na moju zapovijed. Jime, imaš samo još jednu priliku: da što prije otkopčaš opasač!

— Priliku da završim s omčom oko vrata — progundā Jim ljutito.

Cole se samo smijao. Stari Wilburn, daščući, došepa do ruba verande. Usne su mu drhtale.

— Cole, zašto nisi ostao u brdima kao što sam ti naredio?

— Zato što ni u snu ne pomišljam na to da se moram sakrivati pred tom skitnicom. Dovraga, to ne dolikuje jednom Wilburnu. Ako mu je već tako stalo do jeftine karte za vožnju u pakao, dobit će je. Jesi li razumio, Jime?

— Cole, ne želim ovdje na ranču nikakva ubojstva. Ime Wilburn dovoljno je dugo značilo strah i nasilje. Tome treba doći kraj.

— Prije si govorio drukčije, oče, i toga se pridržavam.

— To je pogrešan put, Cole.

— A ispravan su, misliš, stepenice koje će me odvesti na vješala — doviknu Cole divlje i ogorčeno.

— Sine, o tome nema ni govora! — odvrati stari rančer zdvojno.

— Pitaj Jima, oče! Jime, dovraga, dokle ću čekati?! Odbaci oružje! Dajem ti deset sekundi, a tada ćeš biti napunjen olovom, prokleti lovče na ljude!

Wilburnova pogrbljena prilika koja je visjela između štaka, uspravi se naglo:

— Neille, Bracksone i svi ostali, ne mičite ni prstom, ako ne želite izgubiti posao! Ja već skoro godinu dana nisam nosio oružje. No, osobno ću vas, s revolverom u ruci, otjerati s ranča ako zaboravite tko je ovdje gazda. Pustite Thompsona da odjaši!

— Oče, ne zavaravaj se! — podviknu Cole bijesno. — Već deset mjeseci nisi sjedio na konju. Otada rančem upravljam ja. Zapovijedi kauvojima izdajem ja i samo ja.

— Neille, dovraga, javi se! — zakriješti Wilburn ljutito.

Od spremišta za alat dopre hladan Chetwoodov glas.

— Žao mi je, gospodine Wilburne. Cole je gazda. On drži ranč na svojim leđima. Cole, moja čegrtaljka uperena je pravo u Thompsonovu glavu.

— U redu, Neille. Onda, Jime? Ako želiš borbu — samo naprijed!

— Cole! — uzviknu Wilburn glasom koji je podsjećao na tresak razbijene čaše.

— Deset sekundi je prošlo, Jime — opomenu Cole ljutito. — Odluči se!

Jack Wilburn duboko uzdahnu, odvaži se i, što je brže mogao, hramajući se spusti niz stepenice.

— Oče, jesi li poludio?! Sklanjaj nam se s nišana — doviknu Cole.

Wilburnovo lice bijaše sivo, zgrčeno i obliveno znojem. Vukući pete, ostavljao je za sobom trag u pijesku.

— Uhvati svog konja za uzde i hodaj tik uza me, Jime! — dahnu Wilburn. — Tako ćeš biti siguran da neće pucati.

Rančerovo od rada iskrivljeno tijelo štitilo je zamjenika šerifa od pušaka i revolvera sa ruba dvorišta ranča. Cole zaurla: — Oče, ne budi lud! Vрати se u kuću!

Stari rančer okrenu glavu prema svjetlu baklji. — Tako daleko još nismo stigli da tvoje zapovijedi vrijede i za mene, Cole. Naprijed, Jime! Neće se usuditi da stavljaju moj život na kocku.

— Zbog čega to činiš? — zapita Jim začuđen Wilburnovom odlukom.

— Zato jer želim održati svoju riječ, premda nije u redu to što tražiš od mene — odvrati Wilburn hladno. — U životu sam učinio mnogo pogrešaka, no nikada nisam pogazio riječ. Dođi, Jime! — Na svojim drvenim štakama, što su ostavljale trag u zemlji, krene polako naprijed. Jim je piljio u njegove štake a usko, grubo lice lagano mu je igralo.

— Oče, to što činiš najveća je ludost. Pomažeš čovjeku koji nas želi uništiti! — dobaci Cole bijesno.

— Wilburne! — reče Jim odlučno. Rančer se s mukom okrenu, a

njegove se obrve skupiše kad opazi da se visoki, snažni muškarac sa značkom šerifa nije ni pomaknuo s mjesta. — Ne bih želio ostati dužan čovjeku koji je kriv za Leeovu smrt — procijedi Jim. — Pružit ću Coleu priliku da se bori.

Odbacivši se od zemlje, Jim se vinu u sedlo ne stavivši nogu u stre-men. Trgnu revolver te opali. Istodobno podbode svog dorata koji jurnu naprijed dižući prašinu. S praskom Jimovog hica pomiješa se izobličeni krik nekog muškarca na rubu dvorišta. Topot kopita Jimovog dorata odjeknu kroz noć, a iznad čupave konjske grive opet se pojavi bljesak. Sasvim pognut na leđima svog konja, Jim pojuri prema neosvijetljenom dijelu dvorišta.

— Naprijed! Uхватite ga! — Coleov glas izmiješa se s grajom duž osvijetljenog kruga. — Oče, u stranu! Grom i pakao, skloni se, inače će nam pobjeći!

U tami bljesnuše vatreni plameno-vi iz cijevi pušaka i revolvera. No, Chetwood i njegovi ljudi pucali su previsoko da ne pogode rančera koji je stajao u oblaku prašine. Ta okolnost, kao i trenutno iznenađenje, omogućili su Jimu da zamakne u mrak iza najveće zgrade ranča.

Okrenuvši se malo u sedlu, Jim na otvorenom prostoru ugleda Colea koji je bio izronio iz mraka i pucao ne oklijevajući ni trena. No, jureći punim trkom, dorat je Jima već odnio iza kuće među grmlje što se njihalo i šuštalalo na laganom povjetarcu.

Kiša metaka pljuštala je za Jimom. S lijeva i s desna sijevali su vatreni jezici. Kao udarac bičem, Jima nešto zapeče na desnom obra-

zu; okrznuo ga je revolverski metak. U djeliću sekunde Jim opazi uspravnu priliku koja trenutak zatim pade spotaknuvši se o hrpu granja.

— Pet stotina dolara onome tko ga pogodi! — začu Jim Coleov glas.

Jim je već pomišljao da zaustavi dorata i sačeka svog smrtnog neprijatelja. No tada shvati da je barem desetak na sve spremnih kaubojna na osvijetljenom dvorištu ranča već osedlalo svoje konje i da će odmah krenuti u potjeru za njim. Meci su zviždali nisko iznad njegove glave, Jim doratu slobodno pusti uzde; pametna životinja pojuri kroz visoku travu koja se talasala na vjetru.

VI

Iznad razbacanih stjenovitih vrhunaca podigao se mjesec. Njegovo bljedo svjetlo padalo je kroz otvorene prozore napuštenog Baxterovog ranča i ocrtavalo svijetle četverokute na daščanom podu pokrivenom debelim slojem prašine.

Revolver u ruci Floyda Farragoea svjetlucao je na mjesecini. Zaustavivši dah, Farragoe je netremice promatrao jahača čiji se gornji dio tijela isticao iznad zgusnutih redova žbunja ispred trulih koliba. Na prsima jahača nešto zasvjetluca. Farragoeovim licem preleti osmijeh.

— On je! Jurili su ga uzduž i poprijeko čitavom dolinom. Sad se pokušava sakriti ovdje. Većoj sreći uistinu se nisam smio nadati — poluglasno se nasmije Farragoe. Iza njega u mraku sobe jedna stolica s treskom se sruši na pod. Pored ras-klimanog, trulog stola podiže se

mršava prilika. Uzdah iznenađenja razlegne se kolibom.

— Farragoe, ti...

Vođa bande, odjeven kao i uvijek u elegantno gradsko odijelo, trgnu se i cijev revolvera uperi u mršavu priliku.

— Pisneš li samo, Baxteru, prostrijelit ću ti glavu! — zaprijeti Farragoe oštro. — Ovaj put nećeš ispraviti tok sudbine, kao što si već jednom učinio. — Okidač revolvera škljocnu ispod njegova palca.

Nekoliko trenutaka čuo se samo prigušeni topot kopita u travi između grmlja. Svjetlucanje u Farrageovim očima odavalo je kako željno očekuje trenutak kad će jahač izaći iz grmlja i pojaviti se u dvorištu.

Iza brvnare najednom zarza konj. Farragoe se jedva svlada da ne opsuje. S one strane dvorišta topot kopita naglo zamuknu. Farragoe brzo pogleda kroz prozor. Zubom vremena nagrižene kolibe, ograda napola srušenog korala, redovi žbunja, sve je na bljedojoj mjesecini izgledalo mrtvo. Činilo se da su i jahač i konj odjednom propali u zemlju.

— Imaš smolu, Farrago — promrsi Kent Baxter muklo. Razbojnik se hitro odmaknu od prozora. Slijedećeg trenutka stari rančer na rebrima osjeti grubi pritisak revolvera.

— K vratima! — prosikta mu razbojnik u uho. Baxter ga nevoljko poslušao. Vrata brvnare bijahu samo pritvorena. Glasno škripanje naruši tišinu kad ih Farragoe otvori širom.

— Javi mu se! Zovni ga! — šapnu Farragoe Baxteru.

Okrenuvši mu naborano lice Baxter promrsi:

— Ti si lud, čovječe, ako misliš da ću ga namamiti pravo tebi na nišan.

— Dovoljno lud da pritisnem prst na okidaču ako ne poslušas — promrmlja Farragoe tiho.

— Ako, me ubiješ, Jim će čuti pucanj i umaknuti — dahnu Baxter. Čelo mu se orosi krupnim kapima znoja. Farragoe se zlobno osmjehnu.

— Tebi je uistinu mnogo stalo do njega, zar ne? Zaboravljaš Larryja? Nisi li došao ovamo upravo zato da sa mnom razgovaraš o svom sinu? Molim, imaš priliku da otkupiš Larryjevu obveznicu. To je moja cijena: Larryjeva sloboda i tvoj život. Bolji posao nisi mogao sklopiti. Hajde, učini što tražim!

Napolju, u tami među grmljem, začu se šuštanje. Farragoe jače pritisnu revolver u Baxterova rebra.

Baxter promrmlja nešto neodređeno, a zatim dozva hrapavim glasom:

— Jime!

S one strane dvorišta sve bijaše tiho.

— Jime, ja sam, Kent Baxter.

Glas čuvara Wilburnove staje, nekadašnjeg rančera, podrhtavao je. Farragoe ga otkaćenim revolverom gurnu prema vratima. — Jime! — viknu Baxter još jednom.

— U redu, Kente. Jesi li sam? — zapita Jim još uvijek se ne pokazujući.

Baxter ne odgovori. Farragoe još jače pritisnu revolver.

— Da, Jime — odvrati Baxter.

— Što radiš ovdje u ovo doba? — pitao je Jim dalje. U grmlju je, međutim, još uvijek sve bilo mirno. Baxter pokušao sakriti unutarnje ra-

spoloženje i odgovori što je mogao mirnije.

— Kad imam vremena, često dolazim ovamo, Jime. Najviše hoću, da me ne vidi neki od Wilburnovih kaubojja. Shvaćaš, Jime. To je još uvijek moj ranč, iako na okolnim pašnjacima ne pasu goveda s mojim znakom.

U gustišu se začu pucketanje grančica ispod kopita.

Farragoe najednom odmaknu cijev revolvera s Baxterovih leđa. Baxterovo tijelo se zgrči. Napolju se, uz rub dvorišta zanjihja grmlje.

Farragoe šapnu: — Ostani tu gdje si, Baxteru! Bez ikakvih smicalica! Ne zaboravi što za tebe sve ovo znači!

Snažni konj izađe iz grmlja na mjesecinom obasjanu čistinu. U sedlu nije bilo jahača. Jim Thompson držao se za slabine životinje sa suprotne strane od pročelja kuće. Iznad konjskih leđa vidio je samo vrh njegova šešira. Baxter začu kako Farragoe zaškriguta zubima.

— Wilburnovi ljudi su mi za petama. Bolje je da u to ne uvlačim i tebe, Kente. Odjahat ću dalje — mirnim glasom reče Jim i dalje se krijući iza konja.

— Ako ti je uistinu stalo do tvoje sigurnosti — odjeknu dvorištem bijesan glas Floyda Farragoea — pokaži se s visoko podignutim rukama iza svog konja. U protivnom, morat ćeš gledati kako ću ustrijeliti to tvoje kljuse!

Farragoe priskoči vratima pored Baxtera.

Jim zaustavi konja.

Baxter uzdahnu: — Jime, žao mi je. Prisilio me da te...

— Požuri, Thompson! — prosikta razbojnik.

— U redu Farragoe — odgovori Jim hladno. S uzdignutim rukama pojavi se na mjesecini pored svoga konja.

Farragoe se cerio zadovoljno.

— Svatko naplaćuje svoje dugove, onako kako zna.

Sjajnu cijev svog revolvera uperi u Jima.

No, situacija se, u tren oka, iz temelja izmijenila. Baxterov snažan udarac odbaci Farragoea u vratnice. Zagrmio hitac, no metak fujknu daleko od Jima. Na trenutak nestalo je Baxterove malodušnosti. Snažnim udarcem desnice udari Farragoea u glavu, a zatim se njegova lijeva munjevito zabi u Farragoeov trbuh.

Razbojniku klonuše noge, a revolver mu padne iz ruke. Sruši se na koljena i htjede zgrabiti revolver. Baxter nogom odgurnu kolt izvan domašaja Farragoeove ruke. Slijedećeg trenutka stari je rančer u ruci držao svoj revolver.

— Prevario si se u računu, ti, nitkove — s mukom procijedi Baxter. Morao se i sam nasloniti na vratnice. Njegovo lice djelovalo je umorno. Disao je teško. U dvorištu se začu zveket Jimovih mamuza; približavao se brvnari.

Baxter okrenu revolver. Njegovo izobličeno lice pojavi se iz tame, a iz cijevi revolvera bljesnu munja. Jim odskoči u stranu, obasuše ga grudice zemlje.

— Stani, Jime! — viknu Baxter divlje.

Jim je zapanjeno piljio u starog rančera.

— Kente, što to...

— Budi miran, Jime, i dobro pazi — reče Baxter teško otvarajući usta. — Ja već dugo nemam više što poklanjati. Čak ni svoju pomoć. Sve što ti mogu ponuditi je posao. — Zatim se okrenu razbojniku. — Farragoe, ustaj! Digni ruke u vis! Bez ikakvih smicalica! Ne potjecenjaj me! Znam dobro kako daleko sam otišao. To me čini opasnijim nego što možda misliš.

— U svakom slučaju pretjeruješ — promrmlja Farragoe dok se dizao pridržavajući se za potporni stup kuće. — Ti, prokleta budalo! Dobro su ti poznati moji aduti. Da imaš i armiju, bio bi bespomoćan protiv mene, dokle god Larry... —

— Ni riječi više! — prekinu ga Baxter grubo i cijev revolvera stavi mu pod nos.

— Kente, što smjeraš? — zapita Jim ne shvaćajući što se događa. — Što ti zapravo želiš?

— Tvoju riječ da ćeš napustiti Blue-Valley. Tada ću ti izručiti Farragoea. Jedino pod tim uvjetom — odvrati Baxter.

— Zbog Larryja?

— On pripada ljudima koji stoje na mojoj strani — nasmija se Farragoe prezirno. — To je ono što boli tu staru budalu. U onom napadu na banku u Harper Springsu nije sudjelovao samo Cole, već i Larry. Što kažeš na to, Thompson?

— Prisilili su ga, Jime — izusti Baxter. — S obveznicom što je posjeduje Wilburn, Cole je Larryja prisilio da pristupi Farragoeu. Prijetili su mi da ću izgubiti posao čuvara Wilburnove staje. To bi za mene bio kraj. Zbog toga je Larry ono učinio, Jime.

— A sada je prekasno da se povuče — dobaci Farragoe hladno. — Thompson, berba protiv Colea i mene odsada za tebe znači i borbu protiv tvog nekadašnjeg prijatelja Larryja. Vidiš li kako sam sjajno ispleo svoju mrežu. Moć Wilburnovog ranča samo je prividna; to je, zapravo moja moć. Baxteru, i ti bi trebao to zapamtiti. Ako želiš osloboditi svog sina i s njim napustiti dolinu, posao moraš predložiti meni, a ne Thompsonu.

Rekavši to Farragoe samouvjerenio prekrsti ruke na prsima.

— Jime, kakav je tvoj odgovor? — nestrpljivo zapita Baxter.

Zamjenik šerifa slegnu ramenima.

— Vremenski rok za Larryja je sve što ti mogu obećati — odvrati Jim. — Ako ga dobro iskoristi...

— Jime, ili ćeš napustiti dolinu, ili ću pustiti Farragoea da odjaši — prekinu ga Baxter oštro. — Čovječe, razmisli, Farragoe je taj oko kojeg se sve vrti. Nasilje u Blue-Valleyu počelo je njegovim dolaskom u dolinu. Ti ćeš svoj zadatak, kao šerif, izvršiti kad ga izvedeš pred sud.

— Baxteru, svaku svoju riječ uskoro ćeš duboko zažaliti! — zaprijeti zločinac.

— Želim ne samo Farragoea, već i Colea — reče Jim hrapavim glasom.

— I uz cijenu da Larryja nađeš na njihovoj strani? — zapita Baxter nestrpljivo.

Jim ne odgovori odmah.

— I tada, jer to zahtijeva moja dužnost — odvrati naglašavajući svaku riječ.

— Dužnost! — promrsi Baxter ogorčeno. — Sumnjam da misliš samo na to. Ti ne možeš zaboraviti Leeovu smrt. Želiš osvetu. Sve ostalo ti je sporedno. Ne biraš sredstva da to postigneš i ne bojiš se žrtve.

— Čudiš se tome? — mirno će Jim.

— Jednog dana shvatit ćeš da si izabrao pogrešan put, Jime. Samo ako već ne bude prekasno. Značka na tvojoj košulji obično je ruglo. Jime, valjda se ne želiš tek tako odreći Farragoea?

— Tvoja cijena je previsoka, Kente — odvrati Jim muklo.

— To je tvoja posljednja riječ, Jime?

— Kente slušaj me. Obojica bismo mogli...

— Hoćeš li otići ili ne, Jime? — prekinu ga Baxter oštro.

— Ne. Žao mi je, Kente...

— On će još reći kako je spreman i Larryju metkom prostrijeliti glavu — dobaci Farragoe cereći se pakosno. — Baxteru, moram ti reći da moja ponuda od malo prije više ne vrijedi. U čitavoj ovoj igri ti gubiš najviše.

Baxter mahnu revolverom.

— Gubi se! — prodera se bijesno na razbojnika.

Farragoe ga odmjeri širom otvorenih očiju, a zatim se dotrajalim stubama polako spusti u dvorište. Jim mehanički napipa svoj revolver. Baxter stupi na rub verande i revolver uperi u Jima.

— Trebao si promijeniti svoju odluku — dobaci mu prijekorno.

Jim se ugrize za usnicu.

Farragoe se plašljivo vukao prema uglu kolibe i nestao u mraku.

Trenutak kasnije iza zgrade zarza konj i ču se tup udarac kopita o suhu, tvrdu zemlju.

— Thompsona, Baxteru, srest ćemo se još! — dopre uobraženi glas Floyda Farragoea. Topot kopita izgubi se zatim u travom pokrivenom gustišu.

Baxter nehajno spusti ruku i revolverom udari u daske. Iscrpljen i slomljen, nasloni se na potporni stup.

— Hoćeš li me sada uhapsiti, Jime? — zapita stari rančer pomirivši se sa sudbinom. — Ne nalaže li ti to tvoja dužnost?

Ne odgovorivši, Jim uzjaši dorata.

Baxter se usiljeno nasmija.

— Ah, da, najprije Cole. Ja nisam u planu, zar ne? Jime, ti prokleta tvrda glavo, prokockao si svoju jedinu priliku. Sada, kad je Farragoe slobodan, nećeš se dočepati Colea. Ni njega, ni Larryja.

Jim okrenu dorata i odjaši. Uhvativši se čvrsto za potpornu gredu, Baxter viknu za njim: — Ako Farragoe iz zasjede opet u te uperi pušku, budi siguran da ti nitko više neće pomoći. Tvoj san o osveti srušit će se kao kula od karata. Nikada nećeš postići ono što si naumio. Ti...

Jim ga nije više mogao čuti. Topot kopita i šuštanje grmlja nadjačalo je Baxterov zadihani glas. Tajanstveno, kao što se bio i pojavio, jahač nestade u mraku.

Baxter na četverouglastu gredu prisloni od muke oznojeno čelo i sklopi oči. Nije znao koliko je dugo tako stajao. Glava mu bijaše teška, a mozak kao da je prestao raditi. Najednom se pribra i, uspravivši se,

napusti verandu. Iz mraka iznenada iskrsnu nekoliko jahača i u trenutku ga opkoliše. Cijevi revolvera i pušaka bljesnuše na mjesecini. —

— Vežite ga! — zapovijedi Cole Wilburn oštro, dotjeravši svog konja tik pred Baxtera. Neill Chetwood i još dvojica skočiše s konja.

Baxter se ni ne pokušava braniti. Začudoeno je gledao čas Colea, čas dvojicu jahača do njega. Jedan od njih bijaše Farragoe, drugi, blijeda i zgrčena lica, Baxterov sin Larry.

Farragoe se pakosno cerio:

— Nisi se nadao da ćemo se ova-ko brzo ponovno vidjeti. Nemaš li ništa reći Larryju?

Otac i sin bez riječi su gledali jedan drugoga. Uspravivši se u sedlu, Farragoe se okrenu Coleu. — Tamo je prijeko. — Njegova se ruka ispruži u pravcu kojim je Jim Thompson odjahao.

Cole bijesno kimnu glavom. Njegove oči plamtjele su od grozničavog nestrpljenja. Prezirnim pokretom glave pokaza na Baxtera koji, činilo se, nije čak ni osjetio kako su mu ruke vezali na leđima.

— Neille, Tobe! Ti i Rick odvedite Baxtera na ranč i čekajte dok se ne vratim! — naredi Cole oštro. — Ovaj put Jim mi neće izmaći. — Okrenuvši konja, obrati se ostalima. — Larry, Dwaine i Brackson, vi ćete sa mnom!

Tek sada Baxter se trgnu i pokušao osloboditi spona.

— Larry...

— Čuo si moju zapovijed, Larry — svezanog rančera grubo prekinu Cole. Mladi Baxter, ne progovorivši ni riječ, potjera svog kulaša pored oca. Izbjegavao je da ga još jednom

pogleda. Cole se okrenu Farragoeu i ovaj mu namignu.

— A ti, Floyde?

— Ti ćeš preuzeti Thompsona, Cole, a ja ću srediti račune s onim njuškalom McWynn. Kad završimo s njima, moći ćemo mirno nastaviti svoj posao. Igrat ćemo otvorenim kartama; pokazat ćemo ih i tvom ocu.

— Zacijelo, Floyde. Čim se riješimo Jima. Ostaj zdravo! — dovikne Cole i krenu. Larry, Dwaine i Brackson odmah mu se priključiše.

Cereći se podrugljivo, Farragoe se okrenu Baxteru.

— Žališ propuštenu priliku? Prekasno, stari, isuviše prekasno.

Prasnuvši u grohotan smijeh, Farragoe podiže glavu, mamuzama oštro podbode svog zelenka koji u divljem galopu pojuri u tamnu noć.

VII

Serif Scott McWynn odgurnu tanjur i kroz uprljani prozor gostionice pogleda četvoricu kauboja koji su polako jahali duž Main Streeta u Blue-Valley-Townu. Iako ih nije vidio deset mjeseci, prepoznao ih je čim su došli bliže.

Duboko nataknuvši šešire na čelo, visoki, snažni muškarci nehajno su se ljuljali u sedlima. Njihova lica bila su gruba, opaljena suncem. Teški revolveri visjeli su im o bokovima. Gledali su pravo preda se. Tišinu gradića naruši topot njihovih konja. Na pločnicima i verandama nije bilo ni jednog čovjeka.

Progutavši polako posljednji zalogaj, Scott McWynn na glavu stavi šešir i uhvati lovačku pušku naslonjenu o zid.

Sav zadihan, u sobu utrči debeli gostioničar i u kut baci metlu kojom je čistio pločnik. Lice mu je bilo blijedo i zabrinuto.

— Bilo bi najbolje da, nestanete, šerife. Farragoeovi ljudi su u gradu — dahnu uzbuđeno.

McWynn ustane.

— I cijeli grad miri se s tim, a da bi itko maknuo prstom? — zapita šerif hladno.

Gostioničar pođe iza šanka.

— Lako je vama pričati — progundā gostioničar mrko. — Vi, osim konja i lovačke dvocijevke, nemate ništa drugo. Vama ti momci nemaju što razbiti ili zapaliti. Dvraga, zar još uvijek ne shvaćate da je Floyd Farragoe gazda u dolini. Njegovi ljudi svakog mjeseca dolaze ovamo i ubiru novac. Bježite, čovječe, prije nego što vas nanjuše ti psi!

McWynn stupi pored prozora i nepomično se zagleda u jahače. Dvojica razbojnika zaustaviše konje pred kovačnicom, sjašiše i nestadoše u mračnom ulazu radionice. Druga dvojica okrenuše konje prema trgovini nasuprot kovačnice. Zvonice na vratima trgovine ogласi se kad udoše.

— Grom i pakao, doći će i ovamo — ljutito dahnu gostioničar iza McWynnovih leđa. Šerif se polako okrenu prema šanku. Njegove plave oči hladno su svjetlucale.

— Neće, ako vi i ostali u gradu to više ne želite — odvrati McWynn mirno. Čvrsto stegnuvši dvocijevku ispod pazuha, rasklopi je zdravom rukom i provjeri da li je napunjena. Sklopi je opet i upitno pogleda zbunjenog gostioničara.

— Potrebno mi je nekoliko odvažnih momaka vještih u baratanju oružjem. Ispod šanka držite pušku, zar ne? Još dva ili tri prijatelja lako biste mogli naći. Dakle, što još čekate, čovječe? — zapita McWynn odlučno.

— U Blue-Valley-Townu to nije baš tako jednostavno šerife — umiješa se u razgovor Stan Donovan koji je upravo silazio stubama s kata. Gore su, naime, bile sobe za iznajmljivanje. Donovan je na rameu nosio sedlo i nabrana čela preko ograde gledao McWynna i gostioničara. Stanova sestra Jane stajala je tik iza njega. Bila je neobično blijeda; imala je na sebi jednostavno jahaće odijelo, a dugu svijetlu kosu visoko je začesljala. Donovan se nasmiješi pakosno.

— Morate se pomiriti s tim, šerife. U čitavom Blue-Valleyu nema više čovjeka koji bi se usudio suprotstaviti Farragoeovim razbojnicima. Možda će jednom zakon vaše zvijezde i ovdje uhvatiti korijena. No, kako sada stvari stoje, to je još prilično daleko. Ovdje zasad vlada zakon kojeg Farragoe i njegovi momci nose za opasačima u kožnatim navlakama. Učinite ono što ću ja: otiđite odavde što prije, ako ne želite poginuti.

McWynn ga odmjeri ostrim pogledom:

— Nisu li to nitkovi koji su zapalili vaš ranč?

Donovanovo se lice smrači:

— Zbog toga i odlazim. Dođi, Jane! — reče Donovan odlučno. Tromim koracima siđe stubištem. Mlada, plavokosa djevojka oklijevajući pođe za njim.

S one strane ulice odjednom se začu prasak razbijenog prozora na trgovini. Odmah zatim odjeknu preplašen krik popraćen grubim, pakosnim grohotom. Jane zastade u podnožju stuba, grčevito se uhvativši rukom za izrezbarenu kuglu na ogradi.

— Prokleti gadovi! Clayfield zacijelo nema toliko novaca koliko traže — promrsi Jane ljutito. — Sad će mu natjerati strah u kosti. Stane, možda bi uistinu morao...

— To se nas više ne tiče — prekinu je Donovan grubo. — Mi napuštamo dolinu jer smo izgubili sve što smo imali. I bez Farragoeovih revolveraša imamo dovoljno briga.

— Nudim vam mjesto šerifovog zamjenika — reče McWynn brzo.

— Donovan se nasmija suho:

— Zar vas je Thompson napustio pa tražite novu budalu? Ne računajte sa mnom, šerife — odvrati Donovan odlučno.

U trgovini preko puta zagrmí hitac. Kroz razbijeni prozor na ulicu poleti neki sanduk.

— Hoćeš li uskoro, ti stara škrtico? — zaori divlji glas.

McWynn odlučno zakorači prema vratima. Odatle se ponovno ogleda prema Donovanu i gostioničaru. Debeli gostioničar uvuče glavu među snažna ramena i smušeno krpom počne brisati ionako čistu ploču šanka. Donovan je, međutim, ne trepnuvši, drsko gledao McWynna:

— Nitko, osim grobara, neće imati ništa od toga što vi sada izigravate junaka. Čovjek s ukočenom rukom i lovačkom dvocijevkom protiv bezobzirnih Farragoeovih revolvera-

ša? Komé želite dokazati svoju ludu hrabrost? Samome sebi?

— Moram izvršiti zadatak koji sam dobio — odvrati McWynn mirno.

— To je samoubojstvo, ako mene pitate — procijedi Donovan.

McWynn slegnu ramenima.

— Možda bi građanima Blue-Valley-Towna najprije trebalo dokazati da Farragoeovi revolveraši nisu nesavladivi. To bi im, vjerojatno, vratilo samopouzdanje. Zapravo, na njihovom strahu Farragoe i gradi svoju moć.

Gurnuvši nogom vrata na pero, McWynn izađe na ulicu. Kroz prozor trgovine ponovno poleti sanduk. Unutra grohotan smijeh iznova nadjača jadikovke vlasnika trgovine.

Donovan pristupi vratima gostionice i pogleda za visokim, plećatim šerifom čija se desna ruka nemoćno klatarala uz tijelo. U McWynnovom držanju nije bilo ni trunke oklijevanja ili nesigurnosti. Slično je šerifu u nekom mirnom građu koji je pošao da nekog pijanca potjera kući.

— Prokletstvo! — izusti Donovan. — Tamo hoda mrtvac.

Visoko podigavši glavu, McWynn kroz otvorena vrata uđe u trgovinu. U polutamnoj prostoriji vladao je strahovit nered: police bijahu srušene, drveni zidovi otkinuti. Posvuda razbacani ležali su sanduci, kutije, vreće, svici sukna i druga roba. Na podu, pored dugačke, od jelovih dasaka načinjene police, čučao je mršavi, sijedi muškarac. Naočale su mu kliznule na nos; a ruke je položio na glavu, braneći se od udaraca. Pred njim, s revolverom u ruci, stajao je brkati dugajlija. Kad se snažna, visoka prilika šerifova pojavila

na vratima, dugonja okrenu glavu i pakosno se naceri.

— Staro, gadno njuškalo, McWynne, tu si napokon. Upravo zbog tebe smo i priredili ovu predstavu. Vjerojatno si mislio kako ne znamo da si u gradu, zar ne?

— Ovamo McWynne — javi se sa strane glas drugog nitkova koji je, visok i krupan poput šerifa, stajao naslonjen na drveni zid, držeći u ruci revolver uperen upravo u predstavnika zakona.

McWynn munjevito uskoči u prostoriju, tako da se našao između dva razbojnika, podiže svoju dvocijevku i opali. Metak mršavog razbojnika udari u vrata, na mjesto gdje je djelić sekunde prije stajao McWynn. Od sačme šerifove dvocijevke, razbojnik zatetura prema zidu uz koji se zatim stropošta nemotno, poput vreće. Istog trenutka McWynn se brzo, kao tigar baci u stranu izbjegavši metku drugog razbojnika koji je stajao pored police i svoju dvocijevku usmjerio prema njemu. Razbojnik preplašeno odbaci revolver.

— Predajem se! — viknu zdvojno. — Dovraga i s tim! Dosta mi je svega! — Na njegovom čelu blistale su krupne kapi znoja. Mršavi trgovac neodlučno i bojažljivo podiže glavu i širom otvorenih očiju zagleda se u šerifa kao u nekog duha.

— Kreći, Nate! — izdera se McWynn na razbojnika i glavom pokaza prema vratima. — Odsada, vi nitkovi, ovdje možete dobiti samo još vruće olovo, što i zaslužujete.

U šerifovim očima sijevala je takva odlučnost da Nat bez riječi pođe

prema izlazu, a McWynn, s uzdignutom dvocijevkom, za njim.

Izišavši iz polumračne trgovine, u prvi tren zaslijepljen jakim sunčevim svjetlom, Scott McWynn nije opazio grupu jahača poredanih širom Main Streeta.

Floyd Farragoe stigao je u grad sa čitavom svojom bandom.

Vođa bande, kao i uvijek — u gradskom odijelu, prebacivši nogu preko jabučice sedla nemarno se rukom podbočio na leđa svog zelenka i pušio cigaretu. Obasjan tankom plavičastom zavjesom pretjerano prijateljski i srdačno nasmiješi se McWynnu. No, Farragoeve oči nisu mogle sakriti mržnju i bijes koji su ga obuzimali.

— Zdravo, McWynne! Morao sam proketo dugo čekati da se ponovno sretnemo — promrsi Farragoe.

— Šteta što si mi onaj put umakao. Mislim, šteta za tebe, McWynne, jer bi već tada bio dobio sve što te sada čeka.

Neki od njegovih momaka, koji su mrka pogleda sjedili na svojim konjima, grubo se nasmijaše. Svaki od njih držao je ruku na revolveru i samo čekao Farragoev znak. Farragoe se i sam glasno nasmija, a brižno njegovana bradica mu se izdulji.

— Da te utješim, McWynne — zlobno nastavi Farragoe — Jim Thompson sada već u paklu željno očekuje tvoje društvo. Moj prijatelj Cole zacijelo ga je već poslao onamo. Nemaš nikoga više na, čiju pomoć bi mogao računati.

— On je ubio Petea — oglasi se Nat. — Floyd...

— Slijedeći si na redu ti — prekinu ga McWynn oštro — učine li tvoji prijatelji i najmanju grešku. —

Pritisnuvši dvocijevku o razbojnikove slabine, stade iza njega zaklonivši se tako od nišana Farragoeovih revolveraša. Nat se ukoči; od straha gotovo prestade disati.

— Poći ćeš sada pored mene do gostionice i ne pokušavaj činiti nikakve gluposti — progundala McWynn. — Farragoe, Nat je jedan od tvojih najsposobnijih ljudi, zar ne? Ne zaboravi to! Hajdemo, Nate, kreći!

Teškim koracima mršavi momak krenu pored McWynna naprijed. Farragoe polako izvadi cigaretu iz ustiju.

— Točno, McWynne — prozbori vođa bande naglašavajući svaki slog. — Bio je.

— Floyde, zaboga, budi pametan! — zavapi Nat, dok je pijesak ispod njegovih i McWynnovih čizama ravnomjerno škripao. — Nisam ja kriv što je ubio Petea. Ja...

— Čovjeku koji dopusti da ga nasamari jednoruki šerif nema više mjesta u mojoj četi!

Slegnuvši ramenima Farragoe baci cigaretu u prašinu.

Bijaše to znak koji su čekali njegovi ljudi. Ne oklijevajući ni trenutka brzo izvukoše revolvare. Nat kriknu užasno. McWynn munjevito odskoči od njega i baci se na zemlju. Strahovita grmljavina metaka naruši tišinu grada. Kao iza nekog zida barutnog dima sijevali su bljeskovi iz pušćanih i revolverskih cijevi. Nat se, doslovce izrešetana mećima, poput vreće stropošta u prašinu.

McWynn se okrenu na zemlji i ispali drugi naboj svoje dvocijevke. Sada je bio sasvim nemoćan u borbi protiv razjarene gomile jahača

koji nisu znali za milost. Dvojicu je olovnom kišom svoje puške izbacio iz sedla. Ranjeni konji zarzaše divlje, odskočiše prema ostalim životinjama i propеше se u vis. Među Farragoeovim jahačima nastala pomutnja. Meci, namijenjeni McWynnu, nisu pogađali cilj. Šerif se podiže ne ispuštajući dvocijevku.

Jahači potjeraše konje prema njemu. McWynn očajno zamahnu puškom i snažnim udarcem jednoga od njih zbací iz sedla. Drugi, upravo u trenutku kad je iz neposredne blizine namjeravao pucati u McWynna, bolno kriknu. Klonuvši nemoćno na vrat konja, postrance kliznu iz sedla.

U prvi mah McWynn pomisli da je razbojnika pogodio neki zalutali metak njegovih drugova. Uto na drvenom uzvišenju ispred Wyoming-Star-Saloona ugleda Stana Donovana s revolverom u ruci iz kojeg se još dimilo.

— Ovamo, šerife! — doviknu Donovan odlučno i još jednom opali iz revolvera.

McWynn pojuri prema gostionici. Još nikada u životu nije trčao tako brzo. Kao lud, Donovan ispuca sve metke. Zbijeni rančer zatim hitro skoči natrag u lokal. Slijedivši njegov primjer, šerif se kroz vrata na pero strmoglavi u prostoriju. Unutra obori stolicu i čvrsto se uhvati za stol.

— Lezite! — viknu Donovan i sam se istog trena baci na pod.

Kiša metaka u komadiće raznese prozorska okna. Fijuk i prasak olovnih zrna ispuni prostoriju. Na visokoj polici iza šanka prskale su boce i čaše. Donovan, žureći se grozničavo, napuni svoj revolver, kleknu

pored razbijenog prozora i ponovo zapuca na Farragoeove jahače.

McWynn je držao svoju dvocijevku između lakta i boka, rasklopio je i napunio novim nabojima. Puzeći na trbuhu, i on se došulja do prozora.

Pucnjava se odjednom stiša. Šerif Scott McWynn oprezno proviri napolje, no u prašini na cesti ugleda samo nekoliko mrtvih konja. Preostali konji odnijeli su razbojнике u zaklon, među kuće. Tek su sada McWynn i Donovan dospjeli jedan drugome pogledati u lice.

— Hvala — reče McWynn poluglasno, zavuče ruku u džep svog kaputa i Donovanu dobaci srebrni svjetlucajući znak, — Smatrajte se zakonitim zamjenikom šerifa.

— U redu — nasmiješio se snažni rančer. Značku je zataknuo na vunu košulju. — Ustrijelio sam Farragoeovog konja. Vidjevši svog vođu kako leži u prašini, revolveraši su po svoj prilici pomislili da je mrtav. Njihova trenutna zbunjenost pomogla vam je da se izvučete. Plašio sam se da vam to neće uspjeti. Ima ih previše. Rekavši to, zabrinuto pogleda na stube gdje je nestala njegova sestra.

Debeli gostioničar, obliven znojem, oprezno proviri iznad šanka.

— Ludost! — prostenja on. — Donovan, mora da si izgubio pamet kad si se upustio u tako nešto. Prokletstvo, zašto ste za ovo morali izabrati moju krčmu? Farragoe će vas ubiti, a meni sve ovo uništiti. Protiv njega nemate ni najmanjih izgleda.

— Uhvati pušku, Joe, i naše šanse odmah će porasti za trećinu — progundā Donovan.

Gostioničar odgovori samo poluglasnom kletvom. Između zgrada, s druge strane ulice, odjeknu glas Floyda Farragoea:

— Možete birati, budale! Želite li metke ili da vas zapalimo u toj užljivoj brvnari? Jedina vam je prilika da bacite oružje i ruku podignutih u vis izađete van.

— Postoji li ovdje stražnji izlaz? — zapita McWynn Donovan.

Rančer odmahnu glavom:

— Nažalost, ne! Taj pasji sin prikovao nas je dobro. Sada vidite i sami, šerife, do čega su dovela vaša mudrovanja. Nikome u ovom lijepom gradu ne pada na pamet da uzme oružje u ruke i da se suprotstavi Farragoeu.

McWynn se iskašlja:

— Neću se ljutiti na vas ako mi vratite značku — dobaci Donovanu.

— I da dopustim da me napolju Farragoe ustrijeli kao pobješnjelog psa? — Odvрати Donovan nasmiješivši se kiselo.

— Imate minutu vremena za razmišljanje — začu se ponovno Farragoeov glas.

Donovan srdito podiže pesnicu s revolverom:

— Ne prihvaćamo tvoju ponudu, ti podmukli ubojico. Moraš se malo pomučiti da bi dobio svoj novac!

Donovanov metak prisili jednog razbojnika da se sakrije iza bačve za kišnicu. Na Stanov hitac razbojnici odgovore žestokom paljbom. Kiša olova zasuo gostionicu. Tu i tamo sjenovite prilike, zakrivene prašinom i dimom baruta, pokušao pretrčati cestu. Gruvanje McWynnove dvocijevke izmjenjivalo se sa štektanjem Donovanovog revolvera. Njih dvojica, nijemi i ozlojeđeni,

pucali su dokle god su u cijevima imali metaka, prisiljavajući razboj-nike da se drže zaklona.

Zidovi krčme bili su izrešetani mecima. Samo dvije-tri boce ostale su čitave na polici iza šanka. U trenutku dok su McWynn i Donovan punili svoje oružje, začu se hrapavi gostioničarev glas:

— Dosta s tim! Neću dozvoliti da zbog vas izgubim glavu ili da mi zapale kuću. Odbacite oružje! Nijednog metka više, inače ću pucati u vas!

Držeći svoju lovačku pušku u dlakavoj ruci, gostioničar stade ispred šanka. Po podu oko njega ležali su komadići stakla i drveta.

— Jesi li poludio, Joe? — izusti Donovan. — Ti...

— Smatraš li uistinu da jesam? — prekinu ga gostioničar ljutito. — Dovraga, nemoj misliti da se šalim. Otišli ste predaleko. Ne želim da i mene uvlačite u to. Još će naposljetku Farragoe misliti da stojim uz vas. Samo to bi mi još trebalo. Prokletstvo, bacite oružje ili ću pritisnuti obarač!

S one strane ulice pucnjava sasvim presta. McWynn i Donovan polako se podigoše.

— Farragoe, imam ih obojicu — zakriješti gostioničar. — Čujete li, Farragoe, ja sam na vašoj strani.

— Joe, ti bijedna izdajico! Možeš pogoditi samo jednoga od nas, drugi će ti zacijelo jednim metkom smrskati glavu. Farragoe neće ova-mo stići na vrijeme, da...

— Vi, kopilani — zaurla Joe izgubivši živce. — Nećete zbuniti. Sami ste me prisilili na ovo.

— McWynne! — uzviknu Donovan zdvojno i podiže ruku u kojoj je držao revolver.

Istog trenutka zagrmí gostioničareva puška. U djeliću sekunde činilo se da su šerif i Stan Donovan izgubljeni. No, čitav naboj dvocijevke s treskom se zabi u pod ispred gostioničara.

Joe ispusti pušku i jecajući pade na koljena. Na ramenu njegove znojem natopljene košulje, pojavi se tamnocrvena mrlja. McWynn i Donovan začuđeno pogledaše prema stubama gdje je, preko ograde, u prostoriju bila uperena cijev vinčesterke. Ugledaše blijedo lice Donovanove sestre Jane.

Donovan se zagrcnu. Tiho kukajući, Joe na koljenima otpuza natrag prema šanku. Kao ošamućena, Jane side.

— Pažnja, dolaze! — prekinu šutnju promukli McWynnov glas. Njegova dvocijevka zagrmí poput topa. Na sredini Main Streeta dva razbojnika koji su, jedan pored drugoga, trčali prema gostionici, kao da su udareni snažnom pesnicom nekog diva, stropoštaše se u prašinu. Bljesak iz čeličnih cijevi i dim baruta ponovno se pojaviše s one strane gdje su se u zaklonu, krili Farragoeovi ljudi, a kiša metaka sruči se na krčmu.

— Sklanjaj se, Jane! — viknu Donovan. Djevojka hitro pretrči prostoriju i bez daha, grčevito stegnuvši vinčesterku nježnim, sitnim rukama, čučnu pored brata.

— Ne traži od mene da sjedim gore u sobi i čekam dok me ne odvedu. Znaš da dobro baratam puškom, Stane — odlučno reče mlada djevojka.

— Ali to je...

— Dosta priče! — doviknu McWynn s drugog prozora. — Pucajte! Dovraga, pucajte, ako ne želite da nam uskoro dođu ovamo.

Šerifova dvocijevka opet je bila prazna. Jednom rukom nije je mogao puniti dovoljno brzo. Napolju, visoki snažni muškarac, pucajući neprestano iz svog revólvera, sagnu se ispod ograde na rubu pločnika. Upravo kad se podigao, pogodi ga Donovanov metak. Poprečna greda slomi se pod težinom njegova klonulog tijela.

Donovan opali odmah na drugog momka koji je trčao prema uglu krčme. Razbojnik se morao baciti u zaklon iza korita za napajanje stoke. I Jane opali dva-tri puta te pokušaj razbojnika da se približe gostionici ponovno propade.

— Farragoe, ja nemam ništa s tim — zajeca Joe glasno. — Nisam vaše ljude želio namamiti u stupicu. Ranili su me. Ja...

— Hoćeš li već jednom zašutjeti? — okrenu se Donovan bijesno prema gostioničaru. Ugledavši revolver u Stanovoj ruci i primijetivši njegov prijeteci pogled, Joe smjesta umuknu. Puzeći, odvuče se iza šanka.

Napolju se nitko ni ne pomače. Gostionica bijaše kao otok u moru tišine. Šerif McWynn prebroji preostale metke.

— Pet naboja — reče tiho i odmah zapita: — Donovan, koliko imate vi?

Poslije kraće stanke Donovan procijedi: — Devet metaka za revolver, a u sanduku vinčesterke sedam. Ne baš mnogo ako znamo da se Farragoe i njegovi razbojnici

municijom opskrbljuju iz Clayfiel-dove trgovine.

— Ako Farragoe svoje ljude opet natjera da navale bit će zlo — reče McWynn.

U krčmi zavlada tišina. Nitko od prisutnih nije znao što reći u ovom trenutku. Čulo se samo teško, prigušeno disanje. Minute su prolazile, a razbojnici se nisu ni čuli ni vidjeli. No, McWynn i Donovan se nisu dali zavesti; ni jednog trenutka nisu posumnjali u to da razbojnici nešto smjeraju.

Farragoeu se nije žurilo. Njemu je bilo svejedno hoće li protivnika uništiti prije ili poslije. Sve konce čvrsto je držao u svojim rukama. Vrata i prozori kuća duž ulice bili su zatvoreni. Zakon, koji je McWynn namjeravao uvesti u Blue-Valley, bio je stanovnicima grada samo riječ koja je, pred prijetecim revolverima i puškama u rukama Farragoeovih razbojnika, izgubila svako značenje.

Jane podiže glavu:

— Gdje je ostao Jim? — zapita tiho.

McWynn umorno slegnu ramenima.

— Cole Wilburn je pošao u potjeru za njim. Saznao sam to od Farragoea. Jim je jučer sam odjahao na Wilburnov ranč da uhapsi Colea. Nisam ga mogao odvratiti od toga.

— Niste, jer on misli samo kako da se osveti — promrmlja Donovan ljutito. — Ako je još živ, on zacijelo ne misli ni na što, osim na to kako da se jednom po jednom osveti za Leeovu smrt. Nesbit, Healy i ja dovoljno smo često sami sebe preklinjali zbog toga. Sve je to bilo Coleovo djelo, a mi samo oruđe u

njegovim rukama. No, to je Jimu jednako malo važno kao i značka koju ste mu zataknuli na košulju.

— Možda nisi u pravu — odvraći McWynn tiho.

Jane naglo ustade i vinčesterku nasloni pored prozora.

— Bilo kako bilo, Jim nam još jedini može pomoći. To je već jednom i učinio na našem ranču. Stane, ne zaboravi to — reče djevojka odlučno.

Donovan je uhvati za ruku:

— Bez ikakvih budalaština, Jane! Ako samo pomoliš glavu, Farragoeovi revolveraši brzo će zaboraviti da pred sobom imaju djevojku. Oni su spremni na sve. Nemoguće je da odeš odavde.

Jane se značajno nasmiješi:

— Potcjenjuješ me, Stane. Nisam ni namjeravala izaći na ulicu. Mislim na prezore na katu. Iz moje sobe mogu se popeti na krov pokrajnje pochte, a odatle preko drvenih skela spustiti se straga, u dvorište. Sve sam točno proračunala. Do stajanja preostaje mi još samo dvadesetak koraka. Stane, ja sam oduvijek bila vješta u penjanju. Sjeti se našeg djetinjstva.

— Donovane, možete se ponositi vašom sestrom — promrmlja McWynn.

Donovan proguta pljuvačku.

— Svejedno, opasno je..

— Misliš da nije opasno ako ostanem? — prekinu ga Jane oštro. — Reci i sam: što je bolje?

— Djevojka je u pravu — promrmlja šerif. Donovan, oklijevajući, pusti Jane. Odjednom nije više izgledao tako ljut.

— Čuvaj se, Jane! — reče.

Jane se podiže na prste i brata poljubi u obraz.

— Za pet minuta pripucat ćemo. To će skrenuti pažnju razbojnika — reče McWynn za djevojkom koja se hitro penjala stepenicama.

VIII

— Sad ga imamo. — Pušćanom cijevi Cole Wilburn pokaza na uski, jelama obrubljeni ulaz u klanac. Jedva vidljivi oblak prašine u vrućem zraku odavao je smjer kojim je bježao Jim Thompson. Cole se divlje nasmija: — Upast će kao u mišolovku. Ostatak će nam samo da ga izvadimo iz te stupice.

— Neće to biti baš tako lako — promrmlja riđokosi Dwaine mrzovoljno i počeo se po vratu. Umorni jahači pognuto su sjedili na svojim konjima. Lica im bijahu izmučena, blijeda, a tijela prekrivena prašinom. Dugo, neprekidno jahanje moralo je ostaviti traga. Samo mlađi Wilburn, činilo se, nije pokazivao ni najmanjeg znaka umora. Podrugljivo se smješkajući, okrenuo se kauboj koji je jahao pored njega.

— Larry će to srediti, Dwaine — reče Cole glumeći ravnodušnost. — Zar ne, Larry?

— Stavljaj me na kušnju, Cole? — odvraći Larry zajedljivo.

— Što, odbijaš izvršiti naređenje?! — U znak opomene Cole okrenu cijev svoje karabinke i uperi je u grudi Larryja Baxtera. Coleov glas bio je pretjerano ljubazan. — Ti imaš prednost, budući da ste svojedobno bili prijatelji. Zacijelo neće odmah pucati u tebe. Budeš li znao iskoristiti priliku...

— U redu, Cole, učinit ću što ka-
žeš — reče mladi Baxter, podbode
svog kulaša i ode među visoke stijene.

Cole, Dwaine i Brackson potjera-
ju svoje konje za njim i zaustaviše
ih pored stjenovitog grebena. Odat-
le su imali vrlo dobar pregled na
cijeli klanac. Bijaše to usjeklina
omeđena okomitim stijenama koja
je najednom, kao odrezana, završa-
vala divovskim granitnim masivom.
Tamo u klanecu sve bijaše mirno;
topot kopita Thompsonovog konja
nije se više čuo.

Larry se nije ogledavao za svojim
drugovima. Njegov konj polako je
kaskao duž pjeskovitog klanca u
kojem su ponegdje rasli kržljavi
busenovi trave. Lagano pognut na-
prijed, Larry je sjedio u sedlu. Nje-
gova desnica počivala je na orahovi-
nom obloženom dršku revolvera.

— Jime! — zovnu Larry, a nje-
gov zov muklo se odbi od kamenih
stijena. Kulaš je nervozno dahtao.

— Jime! — ponovi Larry glasni-
je: — Nemaš nikakvih izgleda, upao
si u stupicu. Predaj se, Jime!

Sprijeda, iza jedne hridi, bljesnu
bjeličasta crta. Prasak hica pojača
jeka. Larryjev konj prope se ržući
glasno ali čvrsta Larryjeva ruka
začas ga smiri. Larry zgrabi revol-
ver, no odmah ga zatim nevoljko
pusti.

— Reci Coleu neka me sam dođe
uhvatiti! — odgovori Jim ljutito. —
Ne približuj se! Ne prisiljavaj me
da pucam na tebe!

— Dovraga! — odvrati Larry. —
Ako si muškarac, pokaži se, valjda
se ne plašiš boriti sa mnom. Ti
znaš da sam i ja sudjelovao u pljač-
ki banke u Harper Springsu. Nemoj

mi reći da ćeš me ostaviti na miru
kad uhvatiš Colea. Poznam te do-
bro, Jime.

— Ne brbljaj toliko, nego radije
iskoristi vrijeme koje ti preostaje
dok ja uhvatim Colea. To je tvoja
prilika.

— I time je tvoj stari dug pre-
ma Baxterovima naplaćen, zar ne?
Ne marim ja za to, Jime. Hajde, iza-
đi!

— Prokleta budalo, moraš li baš
ti umjesto Colea vaditi kestenje iz
vatre? — poviče Jim ljutito. — Nje-
ga nije briga hoćeš li pritom opeći
prste. Odlazi, Larry, ne želim puca-
ti u tebe!

— Ne preostaje ti ništa drugo.
Nije to samo Coleova borba, već i
moja. Ili se pokaži, ili ću doći s re-
volverom u ruci i uhvatiti te, Jime.

— Larry, ne budi lud! Ja..

— Kako želiš, Jime — viknu Lar-
ry i podbode svog kulaša. Životinja
poskoči naprijed. Jim Thompson se
skloni između stijena. Svoj revolver
spremi u navlaku. Ruke su mu opu-
šteno visjele niz tijelo. Larry naglo
zaustavi konja koji podiže oblak
prašine te hitro iskoči iz sedla.

— Napokon! — Raširivši noge
Larry se lagano sagnu. Prezirno i
oštro pogleda visokog muškarca u
prašnjavom odijelu koji je stajao
pored stijene. — Ne moraš me uvje-
ravati kako si brz, Jime. Nisi ti jedi-
ni koji je vježbao.

Jimove oči se suziše; na njego-
vom oštro, umornom i neispava-
nom licu djelovale su tamnije nego
inače. Po prvi puta Jim se pokoleba
u uvjerenju da je ispravno to što se
vratio u Blue-Valley. Glas mu na-
jednom izgubi svu žestinu i oštrinu.

— Larry, ti luda usijana glavo! Metak je ono najzadnje što postoji na svijetu. Jesi li ikad ubio čovjeka? Ne znaš kako...

— Zaveži, Jime! — prekinu ga Larry. — Ne brbljaj, dovraga! Potegni već jednom!

Jim se odmaknu korak od stijene. Odjednom zatetura. Koljena mu kleknuše.

— Larry... — Ruka kojom je pokušao zgrabiti revolver nemoćno mu klonu. Okrenuvši se malo, Jim pade i potmulo udari o sitni, vrući pijesak. Larry se vinu u sedlo i potjera konja prema Jimu. Izvadiivši revolver preplašeno je piljio u nekadašnjeg prijatelja.

— Jime? — poluglasno će Larry.

Čovjek na tlu nije se micao. Od ulaza u klanac, izmiješan s topotom kopita, odjeknu nestrpljivi Coleov glas.

— Što je sad, Larry?

Okrenuvši brzo glavu, Larry zadovoljno viknu.

— Imamo ga, Cole! Ranjen je. Zacijelo je pogođen jučer kad je bježao s ranča. Jednostavno se srušio, Cole.

Dwaine i Brackson pojaviše se na suncem obasjanom ulazu u klanac. Larry je već bio skočio iz sedla. Nagnuo se prema Jimu.

— Dobio si svoje. Tko je sada budala?

Zgrabi Jima i htjede ga okrenuti. Jim se, međutim, okrenu sam, munjevito kao napeta čelična opruga kad se iznenada pusti. Larry je vidio još samo ruku i u njoj revolver. Pred očima mu zatitra bezbroj sjajnih zvjezdica, a onda se onesvijesti.

Jim se otkotrlja nekoliko koraka dalje od Larryja i skoči na noge.

Svjetlucavi srebrni kolt uperi u dvojicu Wilburnovih kauboja koji su dojahali na desetak koraka od njega. Njih dvojica naglo su zaustavili konje tako da su životinje sjele na stražnje noge. Sve se odigralo tako iznenadno i brzo da Dwaine i Brackson nisu dospjeli ni izvući svoje revolvere. Malo pognut, zamjenik šerifa stajao je pred njima; oči su mu opasno svjetlucale.

— Vaša je stvar ako želite poginuti za ubojicu za kojim je izdana potjernica. Ako to ne želite, otkopčajte smjesta svoje opasače, sjašite i podignite ruke u vis! Odlučite brzo!

Dwaine i Brackson izbezumljeno pogledaše Jima, a zatim jedan drugoga. Bez riječi počеше otkopčavati svoje opasače. Kad su trenutak poslije sjašili i stali pored svojih konja, od ulaza u klanac prasnu puščani metak. Poput udarca groma detonacija odjeknu među stijenama. Konji preplašeno poskočiše. Metak tresnu o zemlju između Dwainea i Bracksona. Ruku položenih na glavu, Dwaine se okrenu i zavapi:

— Nemoj, Cole! Prestani, inače ćeš pogoditi nas.

Između golemih kamenih stijena mladi tamnokosi Wilburn nepomično je sjedio u sedlu, bijesno repetirao svoju karabinku i ponovno opalio. Metak udari u odvaljenu stijenu iza Jima i odbi se visoko u vis.

— Cole! — zakriješti Dwaine zdvojno.

Jim pokaza revolverom prema kamenim gromadama.

— Gubite se! I ne miješajte se više u ovo ako vam je život mio. — Uhvativši uzde Bracksonovog vranca, Jim se jednim skokom nađe u

sedlu. Životinja je u prvi tren ner-
vezno dahtala, a onda se pokori vo-
lji novog jahača.

Wilburnovi kauboji već su nestali
među stijenama odvučavši sa so-
bom i onesviještenog Larryja Baxte-
ra. Na ulazu u klanac iznova zagr-
mi Coleova puška. Jim ni ne trep-
nu. Brzim, kratkim udarcima peta
potjera vranca koji po svježim tra-
govima kopita pojuri natrag klan-
cem.

Cole se uspravi u sedlu nišaneći
dugo. Jim, začuvši prasak, istog tre-
na osjeti kako mu metak prozvižda
tik uz obraz. Unatoč tome, ne zau-
stavljajući se, jahao je dalje. U nje-
govim sivim očima plamtjela je neu-
gasiva želja da napokon obračuna
sa svojim smrtnim neprijateljem.

Na Coleovom čelu izbile su krup-
ne kapi znoja. Repetirao je i pucao,
repetirao i pucao, sada grozničavom
brzinom, uopće ne nišaneći. Nepre-
stano je škrgutao zubima. Jahač se
sve više približavao, kao da mu ni
jedan metak na svijetu ne može
nauditi. Što se vranac više približa-
vao, Cole je bolje razaznavao lede-
no Jimovo lice iznad lepršajuće
konjske grive.

Cole najednom osjeti kako mu
ruke drhte. Psujući glasno pokuš-
a se smiriti i ponovno opali. No, opet
promaši. Tada, iznad glave konja
koji mu je prilazio, Cole ugleda
bljesak plamena iz revolverске cij-
evi i začu prasak hica. Brzo okrenu
konja, udari ga mamuzama u slabi-
ne, a on pojuri iz sve snage. Colea
je sada zaokupljala samo još jedna
misao: što dalje od Jima Thompso-
na.

Potmuli topot kopita jekom je
odzvanjao u klanu. Izgledalo je da

konj leti ni ne dodirujući tlo. Ipak,
svaki put kad bi se okrenuo, Coleu
se činilo da mu je njegov neumolji-
vi progonitelj sve bliže. Ne uspora-
vajući, Cole napuni pušku, malo se
okrenu u sedlu i opali. No, Jimovo
lice bilo je i nadalje ukočena, lede-
na, bezizražajna maska.

Cole je bijesno sipao kletve. Nje-
gove se oči raširiše kad ugleda
kako je Jim ponovno podigao ruku
s revolverom. Grubo okrenu konja
u stranu i, udarivši ga divlje mamu-
zama u slabine, potjera ga uza
strmi obronak. Gore će mu od vje-
tra iščupane i srušene jele te maho-
vinom obrasle stijene, činilo mu se,
pružiti dobar zaklon.

Na rubu obronka Jim Thompson
hitro skliznu s Bracksonovog konja.
Objema rukama zgrabi revolver i
krenu uzbrdo za Coleom čiji je
konj posrtao. Nije više mislio na
probdjevene noći, napor bijega, na
glad i žeđ. Deset mjeseci čekao je
ovaj trenutak. Ništa drugo više nije
bilo važno.

— Predaj se, Cole! — odjeknu
među stijenama Jimov glas. —
Nemaš nikakvih izgleda. Nećeš mi
pobjeći.

Cole Wilburn okrenu glavu. Nje-
govo, inače tako samouvjereno lice
— odavalo je da ga razdire mržnja
i paničan strah.

Prislonivši karabinku na rame
odvрати bijesno:

— Idi do vraga, ti krvoločno pse-
to!

Jim bijaše brži. Coleov konj posr-
nu; glasno ržući sruši se postrance.
Cole u posljednji čas izvuče noge iz
stremena. U visokom luku poleti
zrakom i otkotrlja se do povećie od-
valjene stijene. Njegova puška zaz-

vecka šljunkom i ostade visjeti u korijenju zakržljalog grma.

Riđan se nekoliko puta pokušao podići, no ne uspije. Jim ga pogodi preciznim metkom i tako mu skрати muke. Zatim skoči iza mahovinom obraslih stijena gdje je u sjeni, spuštenih uzdi, stajao vranac. Gore, preko ruba stijene, bljesnu narančasto svjetlo. Komadići kamenja polete oko Jimove glave.

— Dođi, lovče na ljudske glave! — poviče Cole. — Hajde, dođi pseto, pokušaj me uhvatiti!

— Imam vremena — odvrati Jim ledenim mirom stavljajući metke u prazan bubanj svoga kolta. — Ovaj puta obračunat ćemo sami. Nema nikoga tko bi ti mogao pomoći. Kako je bilo s Leeom i ukradenom stokom? Sjećaš li se još toga, Cole?

Serijski hitac bio je Coleov odgovor. Između stjenovitih obronaka tutnjilo je i grmjelo kao da je netko bacao dinamit. Jim se resko namijaja.

— Mora da raspolažeš golemom količinom metaka kad ih tako ulod rasipaš.

Bijesna kletva sa obronka dovoljno je jasno govorila Jimu da je pogodio u pravo mjesto. Cole nije više pucao. Jim oprezno proviri iza stijene.

— No, Cole? Duguješ mi odgovor.

— Da, do vraga, ja sam izigrao Leea! — vikao je Cole. — Tada sam već bio počeo raditi zajedno s Farragoeom. Nisam želio zauvijek ostati u sjeni mog oca i ovisiti o svakom dolaru koji bi mi davao. Otac nije mislio ni na što drugo, osim na ranč. Ja sam želio više. Htio sam moć i bogatstvo, a Farragoe bijaše čovjek koji mi je mogao

pomoći da to ostvarim. Počeo sam time što sam goveda s očeva pašnjaka ispod cijene prodavao Farragoeu. Lee me je uhvatio na djelu. Što mi je drugo preostalo nego da krivicu jednostavno svalim na njega? Uostalom, ja sam sin Jacka Wilburna; računao sam s tim da će svatko više vjerovati meni nego tvom bratu. Hej, Jime? Slušaš li me uopće?

— Samo dalje, Cole, nastavi! — U Jimovom glasu osjećala se gorčina i bijes.

— Nije li ti to dovoljno? — zapita Wilburn smijući se grohotom. — Zar nećeš doći ovamo i uhvatiti me? Hajde, naprijed! Sada znaš da na savjesti imam tvog brata. I tebe ću udesiti također. Pokaži se da riješimo tu stvar.

Jim je dobro znao kako Cole željno čeka da on izađe iz zaklona i pođe gore uz obronak. Želja za osvetom tjerala ga je naprijed, a razumu je govorio da ostane tu gdje jest.

— Jime, ti kukavico! — naruga se Cole. — Tako si blizu cilja, a od straha ti klecaju koljena.

Šerifov zamjenik iskuša prastari trik. Stavi svoj šešir na cijev revolvera i gurnu ga iza kamene hridi. Gore na obronku istog trenutka planu hitac.

— Opet metak manje — viknu Jim. — Koliko ih još imaš?

Cole ga zasu bužicom kletvi, a zatim umuknu ne puštajući ni glasa.

Jim se odvaži i, pognut, oprezno istupi iza stijene.

— Cole!

Gore se ništa ni ne pomače. U Jimovim očima, po prvi puta, zasvijetluca osjećaj radosti zbog pobjede. Coleu je zacijelo preostalo samo

još nekoliko metaka, inače bi i nadalje pucao. Sada je, htio ili ne, morao čekati da Jim priđe bliže. Više nije smio uludo utrošiti ni jedan metak.

Na tren pred Jimovim se očima opet pojavi slika starog bogalja u dnevnoj sobi na Wilburnovom ranču. No, ubrzo je potisnuo sjećanje na Leeov grob. Jim oprezno zakorači izvan zaklona. Uto iza sebe začu topot kopita.

Vitka prilika jahača primicala se lancu širokom livadom ispred ruba šume. Iznenaden, Jim prepozna Donovanovu sestru.

— Projahala sam uzduž i poprije-ko Wilburnovog posjeda. Nisam više znala gdje da te tražim, a onda sam začula pucnjavu i pošla ovamo.

— Mene tražiš?

— Da, Jime. O, bože, samo ako nije prekasno. Moramo odmah...

Jim se odmaknu od djevojke i pokaza prema obronku.

— Cole je gore i nema više kuda. Ima možda još samo četiri, pet metaka. Kad ih potroši, bit će moj. Ništa drugo me se ne tiče.

— Farragoe je u Blue-Valley-Townu. Doveo je sa sobom sve svoje razbojнике. Šerif i Stan su prikovani u Wyoming-Star-Saloonu. Već kad sam odlazila imali su još vrlo malo municije, a to je bilo prije nekoliko sati. Jime, oni su izgubljeni, ako ti ne...

— Najprije Cole, Jane — prekinu je Jim.

— Tada će biti prekasno. Zaboga, shvati Jime: za Stana i McWynna svaka minuta je dragocjena. Ti...

— Cole je ubojica moga brata, Jane. Nalazim se tik pred ostvare-

njem cilja za kojim sam čeznuo gotovo godinu dana.

— I za to ćeš žrtvovati McWynna i Stana? Jime, ne zaboravi da nosiš značku. Zar te je mrznja toliko zasljepila?

Crte Jimovog lica zaigraše. Njegov pogled lutao je od Jane do usjekline među stijenama i natrag.

— Cole — viknu odjednom. — Cole, ti nitkove, dolazim sada!

Zaprepaštena Jane ga grčevito uhvati za rukav.

— Jime, ako te pogodi...

Šerifov zamjenik istrgnu joj se iz ruke i odlučno krenu uz obronak. Zdvojni glas mlade djevojke izgubi se u grmljavini Jimovog revolvera koji je kišom olova zasuo usjeklinu među stijenama gore na obronku. No, od Colea Wilburna nije bilo nikakvog znaka.

IX

McWynn gurnu u dvocijevku posljednja dva naboja. Njegovo usko lice bilo je uprljano znojem i garom baruta. Od ogrebotine na njegovoj sljepoočici do vrha brade protezao se osušen trag krvi.

— Tamo je jedan, prijeko, na krovu. Donovane, pogledajte, lako ćete ga pogoditi vinčesterkom. On...

Prasak teškokalibarske puške za lov na bizone prekinu ga. Metak zazviždi pored šerifovog lica i tresnu u drveni pod. Gotovo istodobno s hicem izvana, poklopi se oštri tresak Donovanove vinčesterke. Odmah zatim Donovan opali još jednom.

— Prokleta đubre! Promašio sam. Dva metka uzalud i opet uzalud. —

Donovan gotovo zajeca od bijesa i razočaranja.

McWynnova dvocijevka zagrmí, a kad se crni dim razišao, ugledaše gornji dio tijela nekog muškarca kako, s opuštenim rukama koje su se njihale, visi preko prozorskog okna. Donovanovo lice bilo je pepe-ljastosivo. Teško udahnu, a zatim mu oči bljesnuše. Jednim skokom brzo se uspravi.

— Municipija za nas! — viknu uzbuđeno i potrči prema mrtvom razbojniku. McWynn se baci za njim, udari s treskom o pod i zgrabi Donovanu za nogu. Donovan se strmo-glavi pored šerifa, a daske zaškripaše pod njihovom težinom. Meci su zviždali kroz razbijen prozor. Dašću-ći, Donovan i McWynn buljili su jedan u drugoga.

McWynn gorko zavrti glavom.

— Ništa od toga. Momak na kro-vu vidi polovicu prostorije. Prije nego što biste mrtvom razbojniku uspjeli otkopčati opasač, napravio bi od vas sito. — Šerif se podiže na koljena i dvocijevku privuče k sebi.

— Nalaze se već tik uz kuću, šerife. Budu li istovremeno pucali kroz sve prozore, svršeno je s nama. Imam još samo četiri metka.

— Moramo se skloniti iza šanka — promrmlja McWynn.

— A ako Farragoe zapali kuću? — zavapi Donovan zabrinuto.

McWynn ga pogleda oštro.

— Zar pomišljate na predaju? Ako to mislite, bolje da sami sebi pucate u glavu.

— U redu — smiri se Donovan. Trebate najprije vi, šerife. Ako zatreba, štitit ću vas paljbom.

Šerif kimnu.

— Odmaknuvši se od zida, šerif se sagnu i potrči prema šanku. Puška na krovu dućana na suprotnoj strani ulice zagrmí. No, McWynn se već bio bacio iza dugačkog, mesingom okovanog šanka.

Joe, gostioničar, napola onesviješten od straha i bolova, naslonio se tamo na policu za boce i mutnim očima, kao kroz maglu, piljio u šerifa. Ozlijeđeno rame povezao je otki-nutim komadima svoje košulje.

McWynn dvocijevku stavi preko šanka.

— Sada vi, Donovane — dobaci Stanu.

Stan Donovan je prošao pola prostorije kad se kroz okvir prozora pored ulaza pomoli glava jednog razbojnika. Ne oklievajući, McWynn ispali i posljednji naboj iz svoje dvocijevke. Bolni krik odjeknu krčmom a odmah potom začu se potmulí udarac razbojnikova tijela o daske pred gostinicom.

McWynn ugleda rančera kako leži na podu između stolova. Donovan se rukom držao za lijevu nogu. Između prstiju tekla mu je krv. Vinčesterka mu je ispala te, izvan njegova domašaja, ležala između nogu stola i stolica.

— Svršeno je s nama, šerife — procijedi Stan.

McWynn ispusti praznu dvocijevku i podiže se iza šanka.

— Ovamo k meni, Donovane!

S gornjeg dijela stuba odjeknu glasno lupanje čizama.

— Prekasno — začu se hladan, preziran glas. — Taj gonič stoke ima pravo: svršeno je s vama. — Gore je stajao snažno građen mlad kauboj, držeći u svakoj ruci po revolver.

— Dajem ti prednost, McWynne. Dugujem to čovjeku koji je svojedobno jahao sa mnom u Farragoevoj četi. — Rekavši to, naceri se zlobno. Revolver u desnoj ruci polako upravi u McWynnove grudi.

U tom trenutku na Main Streetu ponovno odjeknu pucnjava, žestoka poput iznenadne erupcije vulkana. Krila ulaznih vratiju podrhtavala su od snažnih udaraca. Prasak oružja pomiješao se s topotom konja i vikom ljudi.

Lice momka na stepenicama na jednom se skameni. Oba njegova revolvera padoše. Razbojnik se čvrsto uhvati za ogradu, no, nije se uspio održati na nogama. Prsti su popustili, a teško tijelo nemoćno mu klonu. Prevrćući se uz tresak, skotrlja se niz stepenice.

Između kuća u Blue-Valley-Townu odzvanjala je zaglušujuća buka. Wyoming-Star-Saloon obavio je golemi oblak prašine. McWynn potrči brzo da zgrabi razbojnikov revolver. Vrata na pero naglo se otvoriše. S krupnim revolverom kalibra 45 mm u zdravoj ljevici, šerif se okrenu prema vratima. Teturajući i bez daha, u krčmu upade, sva prašnjava, Jane Donovan.

— Stane! — uzviknu zdvojno i potrči prema bratu koji je ležao na podu. Iza nje, na ulazu, pojavi se visoka, vitka prilika muškarca. McWynn spusti ruku s revolverom. Njegove inače hladne oči odjednom bljesnuše.

— Jime! Ti, stara, tvrdoglava skitnico! Odsada ću vjerovati u čuda.

Napolju prestade pucnjava. Grad zadrhti od bijesnog topota konja koji su kroz Main Street jurili van

iz grada. Jim pogledom preleti po prostoriji prije nego što revolver spusti u navlaku.

— Farragoe bježi. To je njegov prvi i, vjerujem, odlučujući poraz — reče Jim hladno. Pokretom glave pokaza prema razbijenim prozorima ispred kojih se još uvijek dizala prašina poput sivožutog zastora. — Ipak još ima hrabrih muškaraca u Blue-Valley-Townu — nasmija se Jim kiselo. — Odvažili su se tek onda kad sam svojim revolverom skinuo strijelca koji je ležao gore na krovu. Led je sada probijen. Tvoj zakon, šerife, počinje vrijetiti i u Blue-Valleyu.

— Jime, sine moj, to ti nikada neću zaboraviti.

— Zahvali Jane, ne meni — odvratila je Jim hladno. — Ona me nagovorila da se umiješam u ovo. Da je bilo na moje... — Slegnuvši ramenima, Jim naglo zastade. Njegovo se lice smrači kad pogleda Donovanu na čijoj se košulji svjetlucala značka šerifovog zamjenika.

Četvorica muškaraca, lica sjajnih od uzbuđenja, uđoše u krčmu. Bija-hu naoružani puškama i revolverima iz kojih već godinama nisu pucali.

— Hej, šerife, uspjeli smo. Odsada će Blue-Vally živjeti novim životom, budite uvjereni u to — dobaci kovač Finley.

— Dok i posljednjeg iz Farragoeove bande ne protjeramo iz doline, nismo postigli ništa. Jer, ako to ne uspijemo, sve će opet ostati po starom.

— Ako želite, za pola sata bit ćemo spremni da pođemo s vama i na kraj svijeta. To vam, uostalom, i dugujemo, nakon što smo tako dugo

začepljenih ušiju čučali u našim kućama.

— Ako je tako, naprijed! — promrmlja McWynn. — I za manje od pola sata možete osedlati svoje konje. Uzmite samo najbolje. Oni koji ne mogu brzo i dugo jahati, neka ostanu ovdje. Potrebni su mi samo ljudi uistinu spremni da do kraja uništimo tu bandu nitkova s Farragoeom na čelu.

— Tako je, šerife — dahnu Finley odlučno i žurno pođe na ulicu. Njegovi drugovi odmah krenuše za njim. McWynn položi ruku na Jimo-vo rame.

— Sada je sve na nama. Ni najbolja volja tim ljudima neće mnogo koristiti ako ih ne povede netko tko se razumije u borbu. Dođi, Jime, spremimo konje!

— Ja ne idem — odvrati Jim kruto.

McWynnovo se lice uozbilji.

— Što to treba značiti? — zapita u čudu.

— To, kratko jasno, znači da sam ja namirio stari dug prema tebi. Cijena nije baš niska. Pitaj Jane.

McWynn se okrenu prema mladoj djevojci.

— Jim je Colea satjerao u škri-
pac na podnožju Windriver Rangea — reče Jane tiho. — Imao je izvanrednu priliku da napokon obračuna s njim. Usprkos tome, vratio se sa mnom u grad.

McWynn duboko udahnu. Kad se ponovno okrenuo Jimu, njegov pogled više nije bio tako hladan i mrzovoljan.

— Ne radi se ovdje o našem privatnom računu, sine moj. Radi se o našem zadatku. Danas treba odlučiti koji će zakon ubuduće vrijediti u

Blue-Valleyu. Ovaj ovdje — reče McWynn i pokaza mesinganu značku na svojim prsima — ili onaj koji Farragoe i njegovi revolveraši nose na svojim opasačima.

— Za tebe je to možda važno. Ja sam se, međutim, u Blue-Valley vratio zbog Colea. On je izgubio konja i zacijelo će se vratiti na ranč svog oca. Tamo ću mu ući u trag. U tome me nitko neće spriječiti. Ni ti.

— Ti nosiš značku, Jime.

— Ona mi više ne znači ništa — nasmija se Jim gorko. Naglim pokretom strgnu znak sa svoje košulje i nemarno ga baci na stol pored šerifa. — Želiš li još nešto?

Tamne crte oko McWynnovih usana lagano zaigraše.

— Sve te mjeseci ta ti značka nije značila ništa?

— Ti imaš odličnog novog zamjenika — promrmlja Jim i pokaza na Donovanu. — Pitaj ga zašto je primio značku! Jer je najednom u sebi otkrio osobitu ljubav prema zakonu — ili zato jer se iza značke želi sakriti pred mojom osvetom?

Jane uplašeno pogleda Jima. Njen brat, usprkos ozljedi noge, teškom mukom ustade sa stolca i čvrsto se uhvati za rub stola.

— Želiš li znati točno, Jime: da otplatim barem dio starih dugova. Ako ti ni to nije dovoljno, u redu, skinut ću značku i ništa te neće priječiti da na mene potegneš svoj revolver.

To više nije bio onaj isti čovjek koga je Jim sreo pri svom povratku u Blue-Valley. Svatko je na njemu mogao opaziti da misli upravo ono što i govori. Na trenutak činilo se da će se Jim predomisliti. No, tada opet odjeknu samo onaj oštri, odsje-

čeni Jimov smijeh koji je zvučao tako neprijazno. Ne rekavši više ni riječi, Jim odlučno krenu prema vratima.

Vrata rančerske kuće s treskom se naglo otvoriše a Jack Wilburn, podupirući se o štake, dovuče se na verandu. Po prvi puta, poslije duljeg vremena, opet je u ruci držao revolver. Muškarci na vrućem prašnjavom dvorištu zašutiše. Floyd Farragoe prvi se snađe, podrugljivo podiže obrve i nasmiješi se neiskreno.

— Zdravo, Wilburne!

Brkati rančer gledao je samo Colea koji je na tek osedlanom konju sjedio pored Farragoea. Obojica su čekali Chetwooda koji je od spremišta za alat vodio vezanog starog Baxtera. Još dva osedlana konja čekala su spremna. Wilburn došepa do ruba verande. Njegove upale oči plamtjele su gnjevno.

— Jesmo li dotjerali već tako daleko da tog ubojicu i razbojnika dovodiš na ranč, Cole? — zapita bijesno.

— Baš obratno, rančeru — nasmiješi se Farragoe podrugljivo. — Ja sam doveo Colea. Išao je pješice, siromah, pa mi se smilovao. Ne zanima li vas kako je izgubio konja?

— Zanima me samo da taj nitkov što brže nestane s mog posjeda. Jesi li razumio, Cole?

— No, no — nasmiješi se Farragoe. — Cole, prijatelju, da li je on uvijek tako loše volje? Što će tek reći kad mu ispričaš da će se uskoro zauvijek nastaniti ovdje? I ja i svi moji vrijedni momci s kojima ćemo vladati Blue-Valleyom.

Wilburn problijedi, a lice mu zadrhti:

— Cole, zar je to istina? — promrmlja jedva. A zatim viknu bijesno. — Dovraga, Cole, reci napokon nešto! Nisi se valjda s tim kopianom toliko spetljao, da...

— Pazite što govorite, Wilburne — opomenu ga Farragoe mirno. — I zbog manjih uvreda ustrijelio sam već mnoge.

— Cole, progovori već jednom! — prodera se Wilburn. Lice mu se smrknilo, a na čelu mu se pojavile blistave kapi znoja.

Cole se osjećao neprijatno. Nakašlja se i reče:

— Moraš se pomiriti s tim, oče. Floyd i ja ćemo otkriti karte i napokon s našeg ranča vladati dolinom.

— Samo moramo najprije obaviti još jedan posao — doda Farragoe pakosno. — Cole, nećeš li mu ispričati? Dakle, Wilburne, ovakva je stvar: trgovci u Blue-Valley-Townu prave se ludi, osilili su se jer se u gradu pojavio neki ušljivi šerif. Za petama su nam. Dat ćemo im ono što im pripada. Tada ćemo se vratiti ovamo i udobno se smjestiti. Baxtera vodimo sa sobom. Potreban nam je jer njegov sin ne gađa više tako dobro kao što, bi trebao. — Rekavši to, nasmija se tiho. — Hajde, Neille! Na konja sa starim momkom!

Prvi put rančer se obrati izravno razbojniku.

— Što misliš, zašto u ruci držim revolver, nitkove? *

— Oče! — istisnu Cole. — Ne čini glupost!

— To mu uistinu ne bih savjetovao — promrmlja Farragoe. Njegove lažne prijaznosti odjednom nestade. Značajnom kretnjom on odmaknu svoj kaput s revolvera.

— Samo pokušaj, Farragoe! U tren oka vidjet ćeš kako se rušiš s prijestolja na koje si silom sjeo. Baxtera nećete povesti sa sobom tako dugo dok mogu prstom povući obarač.

— Do vraga, oče, Baxter je oduvijek bio naš neprijatelj. Pa ako on i...

— Neille, odveži ga, a zatim zajedno s Farragoeom napusti ranč. Više te ne želim vidjeti ovdje, Neille! Hajde, Neille, oslobodi Baxtera!

Stari Baxter iznenađeno pogleda prema kući. No, ne progovori ni riječ.

Neill progundā bijesno: — Vi niste više gazda, Wilburne.

— Ne? A revolver u mojoj ruci? Posljednji puta vrijede stara pravila: zakon jačega. No, Neille?

— Stavi ga na konja! — ponovi Farragoe oštro.

Chetwood tako divlje gurnu starog Baxtera da je izgubio ravnotežu i pao na lice.

Na verandi prasnu Wilburnov revolver. Chetwood kriknu, više od bijesa i iznenađenja, nego od bola. Wilburnov metak razderao je lijevi rukav njegove košulje i on se u trenu natopi krvlju. Chetwood bijesno trgnu revolver. Wilburn opali još jednom. Njegov predradnik načini korak natrag, a zatim se stropošta kao gromom ošinut.

I Farragoe zgrabi svoj revolver, no Cole ga čvrsto uhvati za ruku.

— Flowde, on je ipak moj otac.

— Dovraga! Zar ne vidiš da je ustrijelio Neilla?

— Ustrijelit ću i tebe, razbojniče ne budem li imao drugog izbora i ako ne nestaneš s mog ranča — procijedi Jack Wilburn odlučno. Cole

bijaše blijed kao krpa. Farragoe nevoljko odmakne ruku s oružja.

— O tome ćemo još razgovarati — zaprijeti Farragoe bijesno, . . .

Rančer uperi revolver u petrolejku ispod strehe i opali. Začu se potmulu prasak, a svjetiljka se razletila na tisuću komadića. Plamen zahvati daske polivene petrolejom koji je štrcao na sve strane. Uskoro je čitava veranda bila išarana plavičasto-žutim plamićima.

— Oče, što to radiš? — zapita Cole zaprepašteno.

— Taj ranč nikada neće postati skrovište razbojničke bande — reče Wilburn bezbojnim glasom.

— Oče, ti si poludio! — uzviknu Cole. — Uništavaš ono u što si godinama ulagao sav svoj trud i muku.

— Bolje da uništim ja, nego čopor divljih razbojnika. Cole, kako je to bilo u Harper Springsu? Jesi li uistinu ubio onog čovjeka?

— Baš tako — prosikta Farragoe pakosno, prije nego što je Cole stigao odgovoriti. — A to što si zapalio ranč, još čvršće će ga povezati sa mnom, ti, stara budalo.

— Cole — reče Wilburn — odjaši u Meksiko! Pokušaj sve započeti iznova! Jedino ti to još preostaje.

— Meksiko — smiješno! Blue-Valley je njegova budućnost. On će jahati sa mnom. Zar ne, Cole.

— Da, hoću — odgovori Wilburnov sin odlučno.

Stari rančer se uspravi.

— Tada gledajte obojica da mi se što prije izgubite s očiju. Odjašite, prije nego što opet počnem pucati! Cole, za mene više ne postojiš. Jesi li razumio, Cole? Ne dolazi mi više na oči, ako ne želiš da te sam odvedem najbližem sucu.

— Oče, ti...

— Nemamo više o čemu pričati. Gubite se već jednom, nitkovi!

Coleovo lice poprimi prkosan, podmuklo zloban izraz.

— Dodi, Floyd! — reče mladi Wilburn i okrenu svog konja.

— Ne zabrinjavaj se, moj mladiću! Za nekoliko sati bit ćeš drugi najmoćniji čovjek u dolini. Imat ćeš sve što zaželiš. Kramari iz Blue-Valley-Towna još će se otimati za to da ti sagrade novi ranč. Da, tebi, upamti to! Samo ih moramo najprije urazumiti. Znam već i kako ćemo to učiniti: bit će to, posve sigurno, sjajna zamka. Tvoj zadatak sastojat će se jedino u tome da spriječiš Thompsona da nam pokvari račune. Naprijed, Cole! Prije nego što sunce zađe, bit ćemo pobjednici.

Wilburn ispusti revolver. Prignuvši glavu dovuče se do Baxtera i odveza ga. Ruke su mu drhtale. Izgleđao je bolesno i bio bi se srušio da ga Baxter nije čvrsto uhvatio ispod ramena.

— Neću ti to nikada zaboraviti, Jack — promrmlja Baxter tiho.

— Obojica smo učinili ono što smo mogli — reče Wilburn jedva otvarajući usta. — Tada, kad smo među prvima došli u Blue-Valley, bili smo prijatelji. Bit ćemo opet, Kente — ako možeš zaboraviti ono što sam ti učinio.

— Upregnut ću konje i odvesti te u grad, Jack. Drugi će sada odlučiti o budućnosti Blue-Valleya. Naše je samo da čekamo. Oba smo već prestari da bilo što poduzmemo. Nikada prije nisam to tako jasno shvaćao kao sada.

Wilburn se nijemo zagleda u vatru. Baxter uhvati uzde. U tom tre-

nutku ugleda jahača koji je jurio između širokih korala. Baxter sačeka. Jim Thompson zaustavi svog konja pored kola. Wilburn okrenu glavu, no činilo se da njegov pogled luta nekud daleko iznad Jima.

— Kreni, Kente — promrmlja stari rančer.

Baxter se nakašlja i bičem pokaza prema kući kojoj se krov upravo rušio uz zaglušujuću lomljivu.

— Zadovolji se ovim, Jime! Prestani misliti na svoj osvetu.

X

Jahači se zaustaviše u hladu strmih stijena i širom otvorenih očiju zagledaše se u okruglu uvalu. Tamo, iznad grmlja, uvis se dizao plavičasti dim neke vatre. Nedaleko od vatre, u koralu načinjenom od užeta, mirovalo je nekoliko konja. Srebrom okovana sedla bila su poslagnana u gomilu. Tu i tamo, iznad zelenog grmlja, virio je vrh ponekog šešira. Naokolo je vladala duboka tišina.

Zbijeni, bradati muškarac pored šerifa McWynna čvršće uhvati svoju staru karabinku. Njegove oči pokazivale su isti grozničav sjaj kao i prije nekoliko sati u Blue-Valley-Townu kad su Farrageovu bandu natjerali u bijeg.

— Isplatilo se doći ovamo. Tu ih imamo kao na dlanu. Dok primijete koliko je sati, pomest ćemo ih poput oluje. Naprijed, prijatelji, svršimo s njima jednom zauvijek.

— Trenutak. Finley! — McWynnovе budne oči nepomično su gledale grmljem pokriveno logorište uređeno dolje u uvali. — Ne dopada mi se to. Odviše je tiho tamo dolje.

— Nikakvo čudo — promrmlja bradati kovač iz Blue-Valley-Towna. — Oni su iscrpljeni poslije svega što su doživjeli u gradu. Zacijelo momci nisu računali s tim da ćemo se odvažiti i poći u potjeru za njima. To je naša prilika. To će im slomiti vrat.

Isprsiivši se na krupnom, čvrstom doratu kovač je izazovno gledao naokolo.

Lica članova potjere odavala su da nestrpljivo očekuju odobrenje za akciju. Svi su u rukama držali oružje. Nisu mogli dočekati da se sjure dolje i konačno zbate jaram koji im je natovarao Farragoe.

— Čekajte! — reče šerif. — Najprije moramo... — No, nisu ga slušali. Finley iz svoje karabinke opali metak u zrak i mamuzom udari svog konja u slabine.

— Finley! — viknu McWynn. Na suprotnom rubu uvale, iza jedne stijene, šerif primijeti svjetlucanje metala. No, njegov glas izgubi se u topotu mnogih kopita od kojih je podrhtavala zemlja. Poput vodene bujice četa konjanika nahrupi lijevo i desno pored McWynn iz svega glasa. — Klopka! — Topot kopita bijaše, međutim, jači od njegovog povika. U podnožju obronka jahači se prestroje kao po strogom vojničkom pravilu napada konjice i tutnjeći pojure prema grmlju u središtu uvale.

Okolo, na obroncima, McWynn ugleda ljudske prilike koje su se kretale pognuto, držeći se zaklona. Nešto ga stegnu u grlu. Njegov ridan nervozno je poigravao. McWynnove oči su plamtjele. Brzo i odlučno mamuzama udari konja u slabi-

ne i pojuri u uvalu za građanima Blue-Valley-Towna.

Finley i prvi red jahača već su zašli među grmlje što je zašuštalo od dodira konjskih nogu. Ne začuje se, međutim ni jedan hitac. Samo konji u privremenom koralu od užeta počeli su nemirno potrcavati amo-tamo. Šerif je neprekidno divlje mamuzama udarao svog konja i preticao jednog jahača za drugim. Sprijeda odjeknu Finleyev povik u kojem su se izmiješali zbunjenost i preplašenost. Odmah zatim i McWynnov ridan uđe u gustiš.

— Sklanjajte se odavde! Klopka! Farragoe će...

Odjednom šerif se našao na otvorenom prostoru logorišta. Brzim pogledom preleti okolo. Tri logorske vatre slabo su gorjele. Pored njih u pijesku bijahu zabijene otkinute rašlje na kojima su bili nataknuti probušeni šeširi. Sve je to bila — najobičnija klopka, sam za sebe reče McWynn škripeći zubima. No, mogla je biti smrtonosna. Šerif brzo dojaši do Finleya koji ga je zbunjeno gledao širom otvorenih očiju.

Uto s ruba uvale prasnu prvi hitac. Finley se poput svijeće uspravi u sedlu, uhvati se za grlo i bez riječi sruši postrance na zemlju. Glasno ržući njegov konj pojuri pored McWynna. U međuvremenu i posljednji jahač stigao je na čistinu u grmlju. Nastade strahovita zbrka. S okolnih rubova uvale sijevalo je i praskalo na sve strane.

— Sjašite svi! — zagrmi McWynn. — Do vraga, želite li im služiti kao mete? — Šerif je već skočio s konja. Sa svojom dvocijevkom u toj gužvi i na toj udaljenosti bio je sasvim nemoćan.

Ranjeni jahači valjali su se po tlu. Ostali pokušale iz te vreve otpuzati u grmlje.

Jedan metak zazviždi tik pored McWynnovog lica, drugi mu razdère saru desne čizme, ali ga ne ozlijedi. Ogradu od šipražja naokolo doslovce su rastrgali meci, te ona više nije pružala ni najmanji zaklon.

— Konje! — viknu McWynn. — Ustrijelite konje i od njih načinite zaklon!

U svom očaju, građani, ni trenutka ne oklijevajući, izvrše McWynnovu zapovijed. Teško dišući baci se šerif iza snažnog, još toplog konjskog trupla koje mu je sada činilo kakav-takav zaklon.

Neki mladi momak, kome je metak okrznuo glavu pa mu je rana lagano krvarila, stisnu se pored šerifa. U njegovim raskolačenim očima šerif opazi da ga je cijelog obuzeo paničan strah. Ruke su mu se tako tresle da nije mogao mirno držati pušku pruženu preko tijela mrtvog konja. McWynn odloži svoju dvocijevku i uzme mu karabinku iz ruku.

— Smiri se, mladiću! Bit će dovoljno da mi samo puniš pušku.

Prašina se slegla. McWynn čvrsto osloni pušku koju je mogao obuhvatiti samo zdravom rukom, nanišani prema jednom bljesku i opali.

— Šerife — prociјedi mladić — vidite li još neki izlaz za nas?

Scotta McWynna zateče to pitanje, no shvati da ne smije razočarati mladića.

— Svakako, momče — odvrati odlučno, iako nije baš vjerovao u to. — Nijedan čovjek ne smije se predavati tako dugo dok u njemu titra i najmanja iskra života.

— No, junaci? — začuše pakosni Farragoeov glas. — Nećete li se zahvaliti na sjajnom vatrometu u čast oslobođenja Blue-Valleya? Moji momci već sklapaju oklade o tome koliko dugo ćete se još održati tu dolje. McWynne, slušaš li me uopće?

— Slušam, slušam. Čekam samo trenutak da mi se tvoja prljava njuška pojavi na nišanu. Neću promašiti, budi uvjeren. Nudim ti okladu ako želiš.

Farragoe se nasmija glasno.

— McWynne, nepokolebljivi borče za pravdu i zakon, nemaš nikakvih izgleda da oдавde izvučeš živu glavu.

Šerif se okrenu u stranu.

— Koliko ljudi još imamo, Sanders? — zapita građanina Blue-Valleya koji se lijevo od njega sakrio iza mrtvog konja.

— Finley, McGraw i Reagan su mrtvi — odvrati Sanders. — Price i Sheffield su teško ranjeni, tako da...

— Zanima me koliko ih je još sposobnih da se bore, dovraga! — prosikta šerif.

— Osim mene — još četvorica.

McWynn se ugrize za donju usnicu. Koliko god je razmišljao što da učini, ovog puta nije vidio izlaza.

— Farragoe! — zovnu odlučno.

— Opet ti, McWynne? Što želiš?

— Imam prijedlog, Farragoe.

Hladni, podrugljivi smijeh odjeknu u šerifovim ušima i ljuto ga zapeče. Uzalud je čekao da se vođa bande pokaže gore na obronku.

— Zar te najednom uhvatio strah, silna junačino? — rugao se razbojnik. — Fućkam ja na tvoje

prijedloge. Ako netko treba ovdje postavljati uvjete, onda sam to ja.

— Slušaj, Farragoe! Što ćeš imati od toga da ubiješ ljude od kojih si dosad ubirao novac, a zacijelo želiš to činiti i ubuduće? Pusti ih da odu. Grad bez stanovnika neće ni tebi mnogo koristiti.

— Hm. A ti? — zapita Farragoe kratko.

— Mene ćeš morati uhvatiti, Farragoe. Neću ti se predati tek samo tako.

Floyd Farragoe se glasno nasmiја

— Dakle, ipak si junak koji želi hrabro poginuti.

— Odluči se, Farragoe?

— Ti si bistra glava, šerife. Tvoj prijedlog nije za odbaciti. U redu, slažem se. Jeste li čuli, vi, bijednici? Odbacite oružje i pođite kući! Samo ne očekujte da ću vam na raspolaganje staviti i konje. Imate točno tri minute vremena da nestanete. Naći ćemo se u gradu, čim svršimo sa šerifom. Jesi li zadovoljan, McWynne? Hoće li ti sada biti lakše umrijeti? — Njegov smijeh otkrivao je svu mržnju koju je osjećao prema šerifu.

Sanders, ćelavi pomoćnik iz Clayfieldove trgovine, posrćući, podiže se iza konja i odbaci svoju karabinu.

— McWynne, nikada vam nećemo zaboraviti što ste nam pružili ovu priliku.

Ostali se nisu micali. Sanders zbušnjeno pogleda okolo.

— Hej, do vraga, niste li razumjeli, što...

Krupni, zdepasti sedlar promrmliја: — Samo trči, budalo! Bježi kad ne misliš ni na što drugo, nego

samo na to kako da spasiš svoju glavu. Što misliš, što te čeka u Blue-Valley-Townu? Pakao, Sanderse, budi uvjeren u to! Farragoe će se već pobrinuti za to. Šerife, mi ostajemo. Napokon, mi smo svemu krivi, ne vi. A ja vam kažem, šerife, da Farragoeovi revolveraši moraju dobro razmisliti prije nego što se odvaže da dođu ovamo.

— Hvala, momci — progunda McWynn. Upravo u trenucima kad je situacija izgledala bezizlazna, pa tako i sada u Blue-Valleyu, njegova je zvijezda imala onu vrijednost za koju se Scott McWynn godinama zauzimao s oružjem u ruci.

— Sanderse — promrsi sedlar — što još čekaš? Nećeš li odjuriti kući? — Rekavši to, bijesno opali metak prema rubu uvale. — To je naša odluka, Farragoe! — dobaci ljutito.

Ćelavi trgovački pomoćnik nemoćno klonu. Na rubovima uvale ponovno se pojavile plavičasti bljeskovi, a predio obavi dim baruta.

* * *

Bljesak metaka između pećina opomenu Jima Thompsona da što prije pobjegne u zaklon. U posljednjem trenutku zaokrenu vranca iza grebena visokog poput kuće. Kao udarac bičem, metak udari pored Jima. Trenutak poslije Jim začu mrski glas svog smrtnog neprijatelja: — Dosta mi je već bježanja pred tobom Jime. Ovaj puta imam sve što mi je potrebno da s tobom svršim: konja, pušku, revolver. Preostalo mi je još samo da povučem posljednji potez. Dođi i uhvati me. Čekam te!

Jim munjevito iskoči iz sedla i, držeći u ruci revolver, oprezno pro-

viri iza stijene. S one strane visoravni, na kojoj su stršile niske gromade stijena, ponovno odjeknu hitac. Metak kliznu duž grebena, iznad Jimove glave.

Nekoliko sekundi Jimu se činilo da jeka detonacija uopće ne prestaje. Tada shvati da u divljini Windriver Rangea odjekuje neprekidna, žestoka paljba.

Jim se ukoči. Usnice mu se skupiše. Pomisli na McWynna i ljude iz Blue-Valley-Towna. Nesvjesno pogleda prema grebenu iza kojeg je ostavio konja.

S one strane visoravni Jim opazi snažne prilike muškaraca kako se šuljaju od jedne stijene do druge. Uto primijeti novi bljesak i prasak hica potisnu sve drugo: mislio je samo na to kako da uhvati Colea. Teški revolver u Jimovoj ruci zagrimi žestoko. Jim se podiže, pojuri nekoliko koraka, opali ponovno i baci se na tlo.

— Ne tako bojažljivo, Jime — doviknu Cole pakosno.

Jim munjevito skoči na noge pomislivši da bi Cole mogao iskoristiti priliku i ponovo mu pobjeći. Jednom mu je utekao, a imao ga je već gotovo u rukama. Ni za koju cijenu ne želi da se to dogodi i drugi put.

Iza Jima se odroni kamenje. Začuvši šum, brzo se okrenu. Pored grebena obasjanog suncem stajao je Larry Baxter. Čim je ugledao revolver u njegovoj ruci, Jim je reagirao munjevito — brzinom očajnika namamljenog u klopku. U svojoj ruci osjeti trzaj revolvera. Kroz zavjesu barutnog dima opazi kako Larry tetura prema grebenu. Na trenutak Larry se držao uspravno, lagano

savinuvši noge, a onda se nemoćno srušio u stranu.

— Larry! — prostenja Jim i potrči prema njemu.

Mladi Baxter se pomače, uzdahnu i okrenu na leđa. Njegovo mlado, usko lice bilo je blijedo, obliveno znojem. Kao kroz maglu promatrao je Jima koji je klekao pored njega. Jima stegnu u grlu kad je na Larryjevoj košulji ugledao veliku, tamnu mrlju. Larry teškom mukom otvori usta.

— Nisam htio pucati u tebe, Jime — prošapta tiho. — Htio sam spriječiti da...

— Htio sam te opomenuti, Jime. Nemam više nikakve veze s Farragoeom i njegovim planovima. Taj momak ne plaši se ničega. Ne preza ni od čega i ne broji žrtve da bi postigao ono što je naumio. To je strašno. Bio sam budala što sam uopće dozvolio da me uvuče u svoju bandu. Ne želim više imati s njim posla, čuješ li, Jime? Što se mene tiče, uhapsi me, no...

Jim skrenu pogled s Colea.

— Neću te uhapsiti, Larry. Ja više ne nosim značku šerifa. Budi bez brige. A sada mirno, moj mladiću. Ne napreži se bez potrebe! Zavit ću ti ranu i odvesti te liječniku u Blue-Valley-Town. Nebesa, želio bih, kad bih mogao, spriječiti da...

Jim poče žurno otkopčavati Larryjevu košulju natopljenu krvlju. Tromom kretnjom Larry mu odgrnu ruke.

— Ne, ne, Jime, ne gubi vrijeme sa mnom. Pusti me da se odmorim nekoliko minuta pa ću moći i sam. Ti moraš...

— Ne govori gluposti! — prekine ga Jim. — Sada je najvažnije...

— Jime, htio sam ti reći kako je Cole od Farragoea dobio zadatak da te zadrži čim dulje. On ni u snu ne pomišlja da ti se suprotstavi u otvorenoj borbi. Cole te samo mora spriječiti da ne ometaš Farragoea u njegovom krvavom poslu. Ne govori ništa, Jime. Slušaj me! Ne predbacuj sebi zbog metka kojim si me pogodio.

— Nakon što si me bio zaskočio u onom klancu, Jime, ponovno sam se priključio Farragoeovoj četi. Tvoj prijatelj McWynn je s građanima Blue-Valley-Towna odjahao Farragoeovim tragom. Farragoe je u gradu pretrpio svoj prvi poraz. Sada on pod svaku cijenu želi vratiti milo za drago. Na svoj način, daka-ko. Jime, šerif i građani Blue-Valley-Towna upali su u smrtonosnu klopku. Nisam imao priliku Farragoea odvratiti od toga. Smjesta sam odjahao čim je počela pucnjava. Jime, bilo je užasno gledati kako Farragoeovi ljudi građane obaraju s konja. Možda ni jedan nije više živ. Jime, ne gubi ni trenutak. Zaboravi Colea i svoju osvetu. Odjaši! Obećaj mi, Jime! Odjaši!

Jim Thompson opet pogleda prema visoravni. No, Colea nije bilo na mjestu, gdje je maloprije stajao. Mladi Wilburn nestao je poput vjetra. Mišići na Jimovom obrazu zai-graše. Osjetio je kako ga je Larry čvršće uhvatio. Istodobno učini mu se da je iz daljine opet čuo prasak hitaca.

— Jime, oni će ih sve poubijati. Farragoe nije čovjek, već zvijer.

— Ne mogu te tek tako ostaviti, Larry. Najprije ću...

— Kažem ti da mogu sam. — No, njegov glas dovoljno je jasno oda-

vao da čak ni sam ne vjeruje u to. Drhtavom rukom skide maramu s vrata i stavi je ispod košulje na ranu koja je sve jače krvarila. — Osim toga, možeš se poslije vratiti ovamo, Jime. No, ne čekaj da za McWynna i njegove ljude bude prekasno.

Jim se polako uspravi.

— Da, imaš pravo — promrmlja.

Larry ga je pratio pogledom.

XI

— Dinamit! — uzviknu užasnuto jedan od muškaraca iza mrtvih konja. Uto petarda, bačena od kamenih stijena, već eksplođira ispred ograde od grmlja koja je okruživala čistinu. Grmlje se treslo kao da je uhvaćeno nenadanim udarom orkana. Gomila pijeska, kamenja i grana poleti na opkoljene građane Blue-Valley-Towna i s treskom se sruši na njih. Oni se još jače stisnuše u pijesku iza svojih mrtvih konja.

— Pazite, dolaze! — viknu McWynn. — Sada treba izdržati.

Kroz guste oblake pijeska i dima građani Blue-Valley-Towna i šerif ugledahu razbojнике kako se poput sjena približavaju, šuljajući se obronkom iza stjenovitih grebena. Tražeći cilj, McWynn čvrsto osloni o rame kundak karabinke.

Prije nego što je stigao opaliti, odjeknu još jedna eksplozija. Plameni jezici svjetlucali su već među grmljem. Građani Blue-Valley-Towna osjetili su da tlo pod njima drhti kao da je kraj zahvatio snažan potres. Čitavi grmovi, poput papirnatih lopti, letjeli su zrakom. U ključanju pare i prašine, ljudi su jedva disali.

Pod zaštitom oblaka, koji se nadvio nad uvalom, Farragoeovi revolveraši pognuto su se kretali poput grabežljivih zvijeri, uvijek spremnih na skok.

— Pucajte! — zagrmi McWynn. — Pucajte samo na sigurno. Ovamo, mladiću, evo ti tvoja puška. Sagni se, čovječe. Lezi! Dovoljna mi je sada moja dvocijevka.

— Ne možemo ih zaustaviti — zakriješti čelavi Sanders. — Znam to pouzdano, mi smo izgubljeni. Nemamo više nikakvih izgleda. Prestanite, zaboga, prestanite Farragoe! Predajemo se!

No, njegov izbezumljeni krik izgubi se u prasku i tutnjavi eksplozija. McWynnova dvocijevka jasno se razlikovala u onoj grmljavini. Ljudi su više pucali nasumce, nego u neprijatelja.

U pijesku iza McWynna odjednom nešto tresnu poput komada kamena. Šerif najprije ugleda kao smrt blijedo lice mladića koji je od užasa raskolačio oči. Tada opazi petardu na kojoj je vrpca upaljača gotovo već sasvim izgorjela. McWynn se baci natraške, ispusti dvocijevku i zgrabi petardu. Hitrim pokretom baci je prema napadačima i ona eksplodira još u zraku. Nisko iznad grmlja odjednom se pojavi vatrena kugla. McWynnova dvocijevka bila je prazna. Puška mladića pored šerifa nije se oglasila. Momak je, zgrčivši se, ležao iza trupla konja. Stenjući i od bolova naskrivivši lice, objema se rukama držao za desnu stranu tijela.

Gore na obronku ostao je samo Floyd Farragoe. Prekrstivši noge, naslonio se na stijenu i hladnokrvno motao cigaretu. Dolje u uvali

bjesnilo je i sijevalo, no na njegovom glatkom licu s uskom bradicom ne pomaknu se ni jedna žilica. Nije se okrenuo ni kad sa strane začu korake koji su mu se približavali. Stavi cigaretu u usta i počeo prevrtati džepove tražeći šibice.

— Idi dolje, Grebe, i pobrini se da se to čim prije svrši. Uzmi sa sobom preostali dinamit. Želio bih...

— Ako misliš na momka koji je stražario pored konjâ, on nepomično leži među stijenama, a duša mu putuje u carstvo snova. Imaš smolu, Farragoe — odjeknu odlučan glas.

Farragoe se odmaknu od stjenovitog grebena i napola okrenu. Njegovo glatko lice odjednom se smrknuło. Osam koraka od njega, visok i uspravan, stajao je Jim Thompson. Njegov teški revolver od 45 mm mirovao je još u navlaci. Jim Thompson djelovao je mirno. No, mračno svjetlucanje u njegovim sivim očima nije izmaklo vođi bande. Farragoe ispljunu cigaretu.

— Cole, ta prokleta budala, nije, dakle, uspio. Nije to moja nesreća, već tvoja, budući da svuda želiš zabosti nos, Thompsonsone. Ne vidiš li što je ono dolje? Tu se nema više što spasiti. Postići ćeš jedino to da zajedno s glupanima iz Blue-Valley-Towna putuješ u pakao.

Farragoe značajno odmaknu kaput s drška revolvera i pokuša se pritom izazovno nasmiješiti. No, to mu nije baš uspjelo.

— Pozovi tvoje ljude natrag, Farragoe! — zapovijedi Jim oštro.

Vođa razbojnika zlokobno se naceri.

— Baš ti da postavljaš uvjete? Ti si lud, Thompsonsone. Zar nisi čuo što sam ti upravo rekao? Mislio sam

najozbiljnije. — Njegova zgrčena desnica lebdjela je iznad drška nisko spuštenog revolvera. Jim ne učini ni najmanji pokret.

— To je tvoja posljednja prilika, Farragoe. Učini što ti kažem!

— Vraga ću! — prosikta zlikovac i upravo zadivljujućom brzinom potegnu revolver.

Dva hica prasnuše istovremeno. Farragoe je širom otvorenih očiju buljio u svog protivnika čekajući da se ovaj sruši. Jim se, međutim, ne pomače ni za dlaku. Stajao je nepomično kao i maloprije, jedino je sada, u podignutoj ruci, držao revolver iz kojega se dimilo. Bio je neozlijeđen. Farragoe zatetura prema njemu. Odjednom ga izda snaga i revolver mu ispade iz ruke.

— Thompsonsone — prošapta Farragoe — kako li samo netko može biti tako prokleta brz? — Noge mu nisu više izdržale.

Dolje u uvali prestala je pucnjava. Dva-tri razbojnika primijetili su Jima i odmah obavijestili svoje drugove. S oružjem uperenim prema Jimu izronili su iz oblaka prašine i barutnog dima.

Jim je trebao načiniti samo korak da se baci u zaklon iza stijene — no, nije se ni pomakao s mjesta.

— Predstava je završena. Farragoe je mrtav! — viknu prema uvali. — Cole je pobjegao. Nema više nikoga tko bi vas vodio. Odsada je svaki pokušaj pružanja otpora za vas besmislen. Trebali biste o tome dobro razmisliti prije nego što opet počnete pucati.

Razbojnici su prišli jedan drugome i nešto se dogovarali. Ostali su se približavali Jimu. Glasovi su postajali razgovjetniji i uzbuđeniji.

Spustili su ruke s oružjem i nekoliko sekundi činilo se da su razbojnici zaboravili osamljenog muškarca na suncem obasjanom obronku.

— Thompsonsone — javi se napokon hrapavi glas. — Kad bismo htjeli, mogli bismo u tren oka obračunati s tobom. No, imaš pravo — čemu još ubijati? Pusti nas do naših konja. Neka te netko drugi otpremi u pakao. Građani Blue-Valleya ne moraju više strahovati. Mi odlazimo zauvijek. — Jedan za drugim, razbojnici su se uspinjali uz obronak.

Jim gurnu revolver u navlaku i okrenu se prema uvali.

— Scotts! — dozva glasno. — Šerife, gdje si? — Briga i strah za prijatelja potisnuli su odjenom sav napor i umor koji ga je gotovo sasvim savladao.

Pougljenjeno grmlje zapucketa. Na čelu male čete građana, čvrsto stisnute u grupicu u sjaju sunčevog svjetla pojavi se McWynn.

— Zdravo, Jime. Znao sam ipak da ćeš jednog dana opet uzeti značku. — Njegovo od baruta garavo lice široko se nasmija. S ispruženom rukom, šerif priđe Jimu. Bez i najmanjeg znaka radosti, Jim stisnu McWynnovu ruku. Pred očima neprestano mu je titrala slika mladog Baxtera kojeg je oborio svojim metkom.

— Varaš se, Scotts — promrmlja Jim suho. — Nije za mene značka šerifa. Uvidio sam svoju zabludu.

McWynn ga sjetno pogleda pravo u oči.

— Dovoljno sam se namirisao barutnog dima. Blue-Valleyu ne prijeti više nikakva opasnost. Pitat ću Stana Donovana da li mu je potreban

čovjek s kojim bi zajedno mogao ponovno podići spaljeni ranč. Želim još samo mir, Scotte, razumiješ li? Dosta mi je jurnjave i pucnjave, dosta zauvijek — reče Jim.

McWynn ga čvrsto uhvati za ruku.

— Nije to loše Jime. No, ti si premalad za to. — Prodoran pogled šerifovih svijetlih očiju naglo skrenu s Jima. I Jim odmah pogleda u istom pravcu. S ruba uvale odjeknu topot kopita. Gore, između stijena, pojavi se jahač: Cole Wilburn.

Jim potrnu i osjeti kako mu krv navali u obraze. Naglom kretnjom otrgnu se od McWynna. Grudi su mu se snažno nadimale. Iza njega jedan do drugoga, stajali su građani Blue-Valley-Towna.

Svi su očekivali da će Cole videći slom Farragoeove bande okrenuti konja i pobjeći. No, on mamuzama podbode svog konja i polako se spusti ravno prema dnu uvale. Njegov konj vukao je jednostavna nosila načinjena od granja i pokrivača za konje. Na nosilima čvrsto je bila privezana vitka prilika. Coleov revolver bio je zataknut u koricama, a kundak puške virio je iz navlake pored sedla.

Jimovo se lice suzi. Gotovo nesvesno krenu prema tamnokosom jahaču. Cole zaustavi konja ispred Jima.

— To je Larry — reče Cole i tromim pokretom ruke pokaže prema nosilima. — Nakon što si ti otišao, previo sam ga kako sam najbolje

znao. Nije Larry loš momak. On zaslužuje da mu se pomogne. Odnosite ga liječniku u Blue-Valley-Townu. Izvući će se, u to uopće ne sumnjam.

Iskra nekadašnje surovosti bljesnu u očima Colea Wilburna. Hitro iskoči iz sedla. Njegova desnica kliznu iza nisko zakopčane navlake.

— Ja nemam više, što tražiti u Blue-Valley. Za mene nigdje nema mjesta; ne znam što više početi. Dovoljno dugo si čekao, Jime. Možeš započeti borbu koju si toliko želio.

Jim ga začuđeno pogleda i tren prisutni su bili uvjereni da će odmah trgnuti svoj revolver. Odjednom Jim se opusti i stupi u stranu.

— Ne, Cole! — reče mirno.

Wilburn ga začuđeno pogleda. Svoj pogled skrenu zatim prema McWynnu. Šerif je nemarno držao svoju dvocijevku ispod ruke. Njegovo oronulo lice bilo je veoma ozbiljno.

— Čak ni Farragoe za Jima nije bio dovoljno brz.

Coleovo lice zadrhti. Duboko udahnuvši, otkopča opasač i zajedno s oružjem baci ga u pijesak. Opusti ramena i pođe prema McWynnu.

— Imam dva čovjeka na savjesti: službenika banke u Harper Springsu i Jimovog brata Leea. Učini što ti je dužnost, šerife.

Po prvi puta u Blue-Valleyu Scott McWynn izgovori poznatu rečenicu: — U ime zakona... — Svi koji su to čuli, shvatili su da je počelo novo doba.

KRAJ

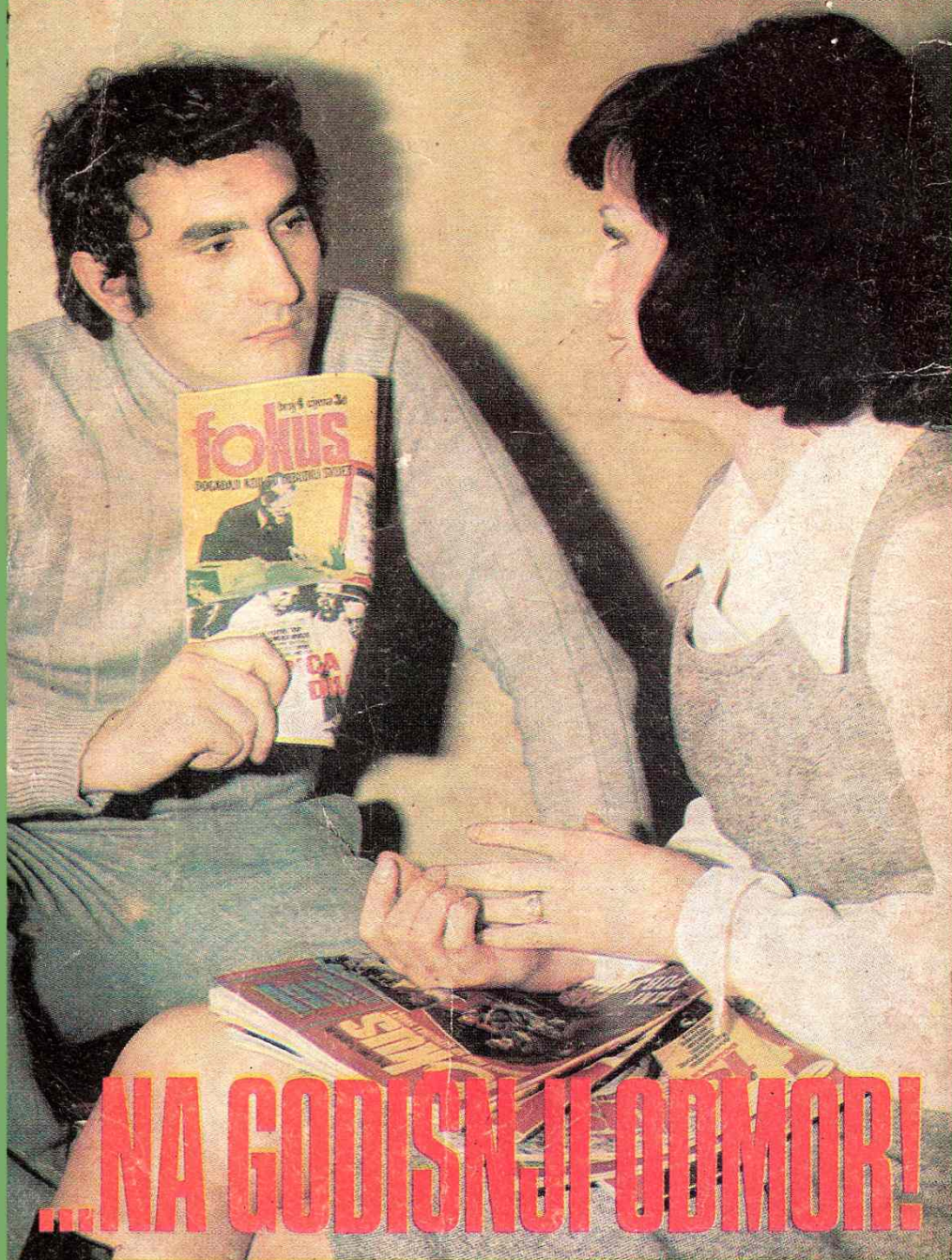
DOSAD IZAŠLI ROMANI NOVE SERIJE »LASO«

1. L. B. Patten: POSLJEDNJA ETAPA
2. H. S. Sharon: POBUNJENICI
3. M. Arroyo: DONOVAN DVAPUT UMIRE
4. R. Uhlman: U OBRUCU SMRTI
5. R. Uhlman: NASLJEĐE NASILJA
6. L. L'Amour: SHALAKO
7. C. Fisher: ZAMKA U PRERIJI
8. R. W. Krepps: DILIZANSA ZA ZAPAD
9. G. D. Shirreffs: DO PAKLA I NATRAG
10. M. Nichols: JAHACI SATANE
11. L. L'Amour: SKROVIŠTE OSVETNIKA
12. S. F. Scott: ŽARIŠTE MRŽNJE
13. P. Hangster: LIJEČNIK S KOLTOM
14. P. Hangster: PUCAJ ILI UMRI
15. P. Hangster: ZALUTALI METAK
16. U. H. Wilken: HITAC U ZORU
17. U. H. Wilken: SUSRET NA RIJECI
18. S. F. Scott: NOĆ STRAHA
19. U. H. Wilken: STOTINU DOLARA ZA BANTOCKA
20. J. F. Beck: ZVIJEZDU TREBA ZARADITI
21. L. Martin: ČOVJEK ZVAN TORNADO
22. M. Nichols: LOV NA WILMORA
23. E. M. Rhodes: PROŠAO JE OVUDA ...
24. W. C. Macdonald: PETORICA ZA WALCKOTTA
25. W. O'Connor: JUBEJEVA ZAKLETVA
26. L. L'Amour: PAKAO PAPAGA
27. H. S. Sharon: KAD JE DOŠLA MEČAVA
28. J. Kirby: OPASAN POKLON
29. L. B. Patten: PUSTINJA KOJA UBIJA
30. H. S. Sharon: PROKLETI RANCI
31. V. D. Overholser: IZGUBLJENO POVJERENJE
32. W. O'Connor: ZAMKA ZA KRADLJIVCE STOKE
33. R. Beakson: POMAHNITALI RANČER
34. D. J. Stevens: NOĆ OBRAČUNA
35. L. L'Amour: UKROČENA ZEMLJA
36. W. R. Cox: DJEVOJKA S ISTOKA
37. H. S. Sharon: CRNI ORAO
38. Tom West: SAMO MOJ PISTOLI
39. Scott F. Scott: ALABAMA
40. H. S. Sharon: PODVALA BILLA JACKSONA
41. Louis L'Amour: BEZDUŠNI VODIČ
42. W. O'Connor: OPASNI DOSLJAK
43. W. O'Connor: OSAMLJENI ŠERIF
44. U. H. Wilken: PROKLETI ŽIVOT
45. S. H. Sharon: NAPAD NA KOČIJU
46. John F. Beck: U IME ZAKONA ...

U PRIPREMI:

47. Louis L'Amour: VISOKI STRANAC

S KOMPLETOM »FOKUSA«...

...NA GODIŠNJI OD MOR!